
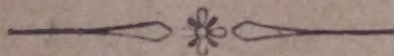

~~1987~~ Rare.
 ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು: ಕಾವ್ಯ-ಕಲ್ಪ
~~1033~~ 1014
 ಲೇಖಕ: ದಾರನಹಳ್ಳಿ ಅನಂತರಾಂ.

ಗ್ರಂಥಾಲಯ
 ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ
 ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ.

1928

ಕಾವ್ಯ-ಕಲ್ಪ

[ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಎಲ್ಲ ಜಾಭತೆಯನ್ನು ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು ತಮ್ಮ
 ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರು.]

೨೨.

36

r. M. V. Godbole at his
 ss " Karwar and published
 rwar.

ಹತ್ತೆ

ಗ್ರಂಥಾಲಯ

ಶಿವಲಿಂಗವಿಠಲಯ, ಸಂಜೆ

ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ

ಅಧೀನದ
ಶಾಲೆ.

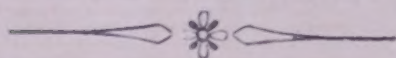
ಶ್ರೀ.

ಹಾರನಹಳ್ಳಿ ಅನಂತರಾಯ. ಎಮ್. ಏ.

ಇ ಬ ರ

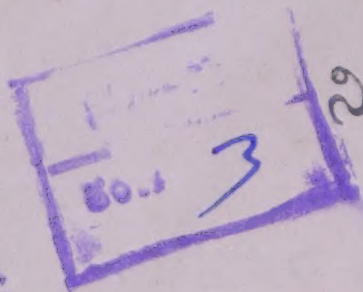
ಕನ್ನಡ ವಿಕೃತಿವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ
ಪ್ರಂಥಾಲಯ.

ಕಾವ್ಯ-ಕಲ್ಪ.

[ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಎಲ್ಲ ಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು ತಮ್ಮ
ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರು.]

೧೯೨೮.

ನಿವೇದನೆ.

ಕಡೆಯವರಡು ಕೃತಿಗಳನ್ನುಳಿದು ಎಲ್ಲ ಕವಿತೆಗಳೂ ಈ ಮೊದಲೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾಸಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರಿಯರ ದೃಷ್ಟಿಪಥದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೋದುದು ನಿಜ. ಆದರೂ ಅವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆಗೆ ಕಲೆಹಾಕಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೋವಿದರಿಂದಿರಿದುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈಗ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುವೆನು. ಕವಿತೆಯು ಹಳೆಯದೆಂದು ಹಳೆಸುವುದಿಲ್ಲ, ಹೊಸದೆಂದು ಹುಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಆದ ಕಾರಣ ಸಾಹಿತ್ಯಸೇವಕರೇ ಸೇವೆಗಾಗಿ ನನಗೆ ಲಭ್ಯವಾದ “ಕಾವ್ಯಕಲ್ಪ” ವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿರುವೆನು. ಇದರಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟರಾದವರಲ್ಲಿಯೂ ವಿತುಷ್ಟರಾದವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿರುಚಿಯು ಮಾತ್ರ ಸಂತತವಾಗಿ ಸಂವರ್ಧಿಸಲೆಂದು ಸರ್ವೇಶವನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು.

ಕಾರವಾರ,
೧-೫-೧೯೨೮.

ಹಾರನಹಳ್ಳಿ ಅನಂತರಾಯ.

ಸೇರ್ಪಡೆ ಕ್ರಮಾಂಕ 037224

ದಿನಾಂಕ 19. 10. 1898

ಕಾವ್ಯಕಲ್ಪ.

॥ ಸಿರಿಗನ್ನಡಂ ಗೆಲ್ಲೆ ॥

೧.

ಗಣಪತಿ ಸ್ತವನ.

[ಈ ಕವಿತೆಯು “ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ” ಎಂಬ ಮಾಸಿಕ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿಯ ಸ್ತೋತ್ರವು ವೃದ್ಧಾಚಾರ ಸನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಗಣಪತಿಯ ಮೂರ್ತಿಯೆಂದರೆ ಕೇವಲ ನೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪರಮತತ್ವದ ಮೂರ್ತಿಯೆಂದೇ ಭಾವನೆಯು.]

ಉದರದೊಳ್ಪದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಮಂ ಸಲೆಯಿರಿಸಿ ।

ವದನದೊಳ್ಳಿಸುವೊಂದೆ ದಂತಮಂ ತೋರುತಂ ।

ತ್ರಿದಶವಂದಿತ ಮಂಗಳಾಂಗದೊಳು ಜಿಂಕಾರಮದು ತಾನೆ

ಮೂಡಿರುತಿರೆ ॥

ಒದವಿದ್ ವಾಯೆಯಿಂ ಮುಸುಕಿದ್ ಮನುಜರ್ಗಿ ।

ಹೃದಯಗತವಹುದೆಂದು ವರಪರಮ ತತ್ವನೇ ।

ಪದುಳದೊಳ್ ಮೈಗೊಂಡು ಭವಬಾಧೆಯಂ ಸದೆವ

ವ್ರತಗೊಂಡುದುದು ಭಾಗ್ಯವೈ ॥ ೧ ॥

೨.

ಗಣಪತಿ ಸ್ತವನ.

ನೊಸಲೊಳಿಸೆದೇಳ್ವ ಬಾವನ್ನದಾ ಗಂವು ವರ- ।

ರಸಪೂರ್ಣ ತಾಂಬೂಲಮಂ ಮೆದ್ದ ನೊಗದುಸಿರು ।

ವಸರಿಸಿದ ತಿಂಗಳೊಳ್ಳೆಳೆದ ಬೆಳ್ಳಾವರೆಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವಾ ಕರಗಳೆ ॥

ಕುಸುಮ ಪರಿಮಳವು ನವವಸನದಾ ಸುರಭಿ ಮೇಣ್ ।

ವಿಶದಾಂಗದಾ ಬೆಮರ ಸೊಗಸೆ ತೆರೆಮಸಗಿ ಮಿಗೆ ।

ಹೊಸೆದ ಕತ್ತಲೆಯ ಜಡೆ ಸಂದಣಿಯ ತೆಕ್ಕಿ ಮನಕಮಿತ

ಭಕ್ತಿಯ ಸಾರ್ವವು ॥ ೨ ॥

ಭುವನದೊಳ್ಳೆಣಪತಿಯೆ, ನಿನ್ನನತಿಚಿತ್ರಗಾಂ ।

ರನದ ವಿಗ್ರಹದೆ ಪೂಜಿಸುತಿಹರು ಸಂತತಂ ।

ಭವಸಂಕಟಂಗಳಿಂ ಕೊರಗಿ ನಿನ್ನೊಳು ಭಾವಿಸಿದರಲ್ಲೆ

ವಿಘ್ನಾಂತಮಂ ॥

ಕನಲವಿಲ್ಲದೆ ಮನದೆ ನಿನ್ನ ಸೇವಿಸುವ ಮಾ- ।

ನವರಿಂಗಿ ಧೈರ್ಯ-ಸಾಹಸ-ಶಕ್ತಿ ಗುಣಗಳಂ ।

ಜನದಿಂದ ಪೂರೈಸಿ ಕೆಲಸಮಂಗೆಲಿಸೆಲ್ಲೆ ಶುಭಕಾರಿ

ಹೇರಂಬನೇ ॥ ೩ ॥

2. ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಬಿಳಿಯದಾವರೆಗಳು ದೇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿರಲು ಅತಿಶಯ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೇ? 3. ಪುಣ್ಯವಂತರ ಬೆನುರೇ ಸುನಾಸಯು ಕ್ತವಿರುವುದೆಂಬ ಪ್ರವಾದವಿದ್ದ ಮೇಲೆ ದೇವರ ಬೆನುರಾದರೂ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸುನಾಸಿಕವಿರುವುದು ಶಕ್ತವಿರುವುದಲ್ಲವೇ? 4. ವಿಶೇಷವಾಗಿ. 5. ದಟ್ಟನಾಗಿದ್ದ ಕರನ್ನ ಕೂಡಲದ ಸಮೂಹದ ಕೂಡ. 6. ಏಕ ಚಿತ್ತದಿಂದ.

೨.

ಕೋಗಿಲೆ.

[ಇದಾದರೂ “ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ” ಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಕೋಗಿಲೆಯ ಸ್ವರವನ್ನು ಮನಸ್ಸುಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಿದವನಿಗೆ ಆನಂದವಾಗದೇ ಎಂದೂ ಇರದು. ಕೋಗಿಲೆಯ ಸ್ವರದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ನಾನಾ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ವರ್ಣಿಸಿರುವೆನು; ಇನ್ನು ವರೆಗೂ ಹೀಗೆಯೇ ನನಗೆ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಬರುವುವು. ಕೋಗಿಲೆಯ ಗಾನದಲ್ಲಿ ತೋಲನಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ಈ ಉದ್ಗಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಕೋಗಿಲೆಯ ಉದ್ಗಾರವೆಂದೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವೆನು. ಈ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಮಂಜು ಭಾಷಿಣಿ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದೆ.]

ಚೆಲುವಾದ ರಾಣಿಯುಂಥೆ ಬರ್ಪ ಕಾಲಮಂ ।

ಕಲಗಾನದಿಂದಲಿವ ಬಂದಿಯೆಂಬವೊಲ್ ॥

ನಲುವಿಂದೆ ನಿನ್ನ ದನಿಕೂಡಿ ಕೋಗಿಲೆ ।

ಸುಳಿವಂ ಸಮೀರ ನಿಲೆಯಂ ಪ್ರಭಾತದೊಳ್ ॥ ೧ ॥

ಅರುಣಂ ದಿನೋದಯದಿ ಶೋಭಿವಂ ವಲಂ ।

ಮರುತಂ ಸದಾ ಸೊಗಮನೈದಿವಂ ಕರಂ ॥

ಧರೆ ಪುಷ್ಪಗಂಧವನು ತಾಳ್ಕು ರಂಜಿವಳ್ ।

ತುರುಗಿಪ್ಪ ನಿನ್ನ ಮೃದುಗಾನದಿ ಸಖೀ ॥ ೨ ॥

ಗಗನಾಂಗಣಂ ಘನ ವಿನಾದ ಭೀಕರಂ ।

ನೆಗೆದುಗ್ಗಿ ಭೋರ್ಗರಿವ ಸಿಂಧು ಭೀಕರಂ ॥

ಹಗುರಾಗಿ ಬೀರೆ ಪವನಾನ ನಿನ್ನಯಾ ।

ಸೊಗಯಿಪ್ಪ ನುಣ್ಣುರವ ಭೂಮಿ ರಮ್ಯಳು ॥ ೩ ॥

1. ಉಪಗೇ ಭಟ್ಟಿಂಗಿಯಾಗಿ ಮಂಜಾವಿನ ತಂಗಾಳಿಯು ಕೋಗಿಲೆಯ ದ್ವನಿಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಹೊಗಳುವನು, ಎಂಬುದೇ ಇದರ ಭಾವವು.

ಅಜವಾಣಿಯರ್ ಸುರರಿಗೀವ ಗಾಡಿಯಂ² ।
 ನಿಜವಾಣಿಯಿಂ ಬಗೆವ ಗಾನಲೋಲಳೇ ॥
 ಭಜಿಸುತ್ತೆ ನಿನ್ನದನಿಯಂ ನರೋತ್ತಮರ್ ।
 ಸೃಜಿಪರ್ ವಿಲಾಸಕೃತಿಯಂ ವಿನೋದಿಪರ್ ॥ ೪ ॥
 ವಿರಹಾರ್ತನೀಕ್ಷಿಪನು ತನ್ನ ನಲ್ಲಳಂ ।
 ಸರಮಂ³ ವಿಹಾರವಿಧಿಯಂ ವಿಘೋಕಿಪಂ ॥
 ವಿರತಂ⁴ ಜಗದ್ಗುಣವಗಾಣ್ಡುಪಂ ನಿಜಂ ।
 ಪರಪುಟ್ಟಳೋತುಲಿವ ನುಣ್ಣುರಂಗಳೋಳ್ ॥ ೫ ॥
 ಎಳೆನೇಸರೇಳುತೆ ದಿಗಂತ ಭೂಮಿಯಂ ।
 ಕಳೆಯೈದಿಸೀಯೆ ಪೊಸ ಪೊಚ್ಚು ಸೀರಿಯಂ ॥
 ತಳೆದಂದ ನನ್ನವಳೆ ಬಣ್ಣಿ ಪಂತೆವೋಲ್ ।
 ಬಳೆದಿಪುರೈದೈ ಗೆಳತಿ ನಿನ್ನ ವಾಣಿಯು⁵ ॥ ೬ ॥
 ಸಿರಿಯುಳ್ಳರಾರಮಿಪ ತೋಂಟ ಮೆತ್ತಣಂ ।
 ಧರೆಯಾಣ್ಣುರೂರಿದ ಬನಂ ಸಮೀಪದೋಳ್ ॥
 ಮೆರೆದಪ್ಪುದೇನಿಹುದೆ ಭೋಗಭೂಮಿಯುಂ ।
 ಪರಪುಟ್ಟಳೇಕುಲಿವಳಿಂತು ಚೆಂದದಿಂ ॥ ೭ ॥
 ಕೊನರ್ದಂದನಾದ ಬನಸಾಲ್ಮರಂಗಳಂ ।
 ತನಿವಣ್ಣುಳುಳ್ಳ ತರುಗುಲ್ಮಮಂ ಸಮೀ- ॥

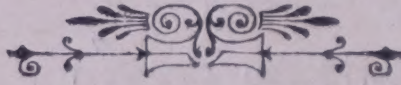
೨. ವಿನೋದ ವಿಲಾಸಾದಿಯು. ೩. ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕೂಡಿ
 ಕೊಂಡಿರುವನು. ೪. ವಿರಹ. ೫. ಹೊಸ ಉತ್ಸಾಹ ಹೊಸ ಸೀರೆಯಿಂದ
 ಅನಂದಬಟ್ಟೆ ಭೂಮಿಯು ತನ್ನ ತರಹವನ್ನು ಹೊಗಳುವಂತೆ ಕೋಗಿ
 ಲಿಯು ಕೂಗಿತು.

ರನ ಕಾಲ್ಗೆಡಿವ್ವಲರ್ದ ಬಳ್ಳಿವಳ್ಳಿಯುಂ |
 ಘನವರ್ಣೆ ನಿನ್ನ ದನಿ ತೋರ್ಪುದೆತ್ತಲುಂ || ೮ ||
 ನನೆವಿಲ್ಲ ಕೈವನೆ ಮೊಲಿರ್ಪ ನೀರಜೋ-
 ದ್ವನಮಂ ವನೇಶ್ವರಿಯ ಹಾಸು ಗನ್ನಡೆಂ- ||
 ದೆನುವಂತೆ ರಂಜಿಸ ವಿಹಾರಕೂಪಮಂ |
 ಘನವರ್ಣೆ ನಿನ್ನ ದನಿ ತೋರ್ಪುದೆತ್ತಲುಂ || ೯ ||
 ಇನಿಯೋಪರಕ್ಕರದ ಸೊಲ್ಲು ಸೊಲ್ಲಿಗುಂ |
 ತೊನೆವಂತೆ ತೀಡೆಸೆವ ಮಂಡಪಂಗಳಂ ||
 ಮನಸೋಲ್ದ ಕಾಮಿಗರಿಯಲ್ದ ವೆಣ್ಣಳಂ⁷ |
 ಘನವರ್ಣೆ ನಿನ್ನ ದನಿ ತೋರ್ಪುದೆತ್ತಲುಂ || ೧೦ ||
 ಬನಾಣಿ ತೊಟ್ಟಿಸಕದಂತೆ ನಾಡಮಂ |
 ಬಿನಗುತ್ತಿ ವಾರುವರವಕ್ಕೆ ಹಿಂಡಿನಿಂ ::
 ಬಿನದಂ ನಿಮಿರ್ಚೆ ಅವಳಿದ ಗಾನವಂ |
 ಘನವರ್ಣೆ, ನಿನ್ನ ದನಿ ತೋರ್ಪು ದೆತ್ತಲುಂ || ೧೧ ||⁸
 ಕನಕುಭೆಯಂ ಪಡೆದ ಜಾವದೊಳ್ಳೊಳಂ |
 ಮಿನಗುತ್ತಮಿರ್ಪ ಜಳವಕ್ಕೆ ಸಾಲ್ಕಳಾ ||

6. ಕಾಮನ ಬತ್ತಳಿಕೆ. 7. ನಿರಹದಿಂದ ಮತ್ತನಾದವನಿಗೆ
 ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಲಿನ ಹೆಣ್ಣೊಂಬೆಗಳು ಕೂಡ ಸಜೀವನಾದ ಹೆಣ್ಣುಗಳಂತೆ ತೋರುವುವು. 8. ಕೋಗಿಲೆಯ ಆನಂದವು ಭೂಮಿಗಿಟ್ಟಿ ಅಭರಣದ ಸತ್ಪುಗಳಂತಿದ್ದ ಅರಸಕ್ಕೆಯ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರಬಹುದು.

ಗೂನೆಮುಕ್ತನಾಂತ ಕಟಿಸೂತ್ರಮೆಯುದಂ ।
 ಘನವರ್ಣ ನಿನ್ನ ದನಿ ತೋರ್ಪುದೆತ್ತಲುಂ ॥ ೧೨ ॥
 ಬರಿದಾಯ್ತು ಭೋಗಮದು ರಮ್ಯಭೂಮಿಯಂ ।
 ಬರಿದಾಯ್ತು ಕಾಮಿಜನಚಿತ್ತ ಕುತ್ಸವಂ ॥
 ಕಿರಿದಾಯ್ತು ರಂಜನದ ಪಾಂಗುವೆತ್ತಲಿ. ।
 ನಿರಿದಾಯ್ತು ನಿನ್ನ ರವ ಕೆಂತುಟಂ ಬೆಲೆ ॥ ೧೩ ॥

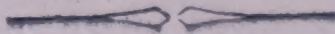
೨. ಭೂದೇವಿಯ ಡಾಬಿನಂತಿರುವ ಕೊಳದ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ
 ನೀರ ಜಕ್ಕಿಗಳು ಡಾಬಿನ ಮುತ್ತಿನ ಗೊಂಚಲದಂತೆ ಕಂಡುವು.

ದ್ವೇಷಭಾಂಡಾರ ನಾಟಕದೊಳಗಿನ ಪದ.

ರಾಗ ಭೂಷ. “ ನಮನ ತೇ ಶರಣ ” ಎಂಬಂತೆ.

॥ ಶ್ರೀ ॥ ನಮಿಪೆ ಸಿರಿ ವರನೆ ತವ ಚರಣ ವಾರಿಜಗಳಿಗೆ ।
 ಪ್ರೇಮಧಾಮನೆ, ಸಮಾಧಾನದಾತಾ ॥ ಪ ॥
 ಆದಿಮಧ್ಯಾಂತಾದಿ ರಹಿತ ನಿತ್ಯಾರ್ಭಕ ।
 ವೇದಗೋಚರ ರೂಪ ಶಾಂತ ಚರಿತೆ ॥ ೧ ॥
 ಲೋಕದಹಂಮತಾ ನಾನ್ಮಪಾವಂಗಳ ।
 ಸೋಂಕನೀಂ ತೊಳೆವುತಾರಯಿಸು ತಾತಾ ॥ ೨ ॥

೩.

ಶೋಕ ಗೀತೆ.

ಈ ಕೃತಿಯು ನೊದಲು "ಪ್ರಭಾತ" ವೆಂಬ ಕಾವ್ಯ ಮಾಸಿಕ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ನೊದಲನೆಯ ಬಾರಿ ಇನ್‌ಫ್ಲ್ಯೂಯೆನ್ಸಾ ಬೇನೆಯು ಬಂದಾಗ ಸಣ್ಣ ಕೂಸುಗಳೂ ಹರೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಬಹು ಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಸಾಯಲಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂತಾಪವಾಗಿ ಈ ಉದ್ಗಾರಗಳು ಹೊರಟುವು. ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ನೊದಲನೆಯದರಲ್ಲಿ ಪಾವಿನ ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ಎರಡನೆಯದರಲ್ಲಿ ಸತ್ತವರಿಗೆ ಯುಮನು ಹೇಗೆ ಅದರಸತ್ತಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸತ್ತವರು ಇದ್ದವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರುವೆನು. ನೊದಲನೆಯ ಭಾಗವು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿದೆ; ಎರಡನೆಯದು ಕಾರುಣ್ಯಮಯವಾಗಿದೆ; ಕಡೆಯದು ಅನಂದಜನಕವಿರುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯವೆರಡೂ ಭಾಗಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ಮನೋಹರವಾಗಿವೆಯೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ.]

ಯಮುದೂತರ ಸೇನೆಯೊಳು ।

ಪ್ರಮುಖನು ತಾನೆನಿಸಿದೋರ್ವ ಮೂರನು ಜಗದಿಂ ॥

ಶ್ರಮಸಿಲ್ಲದೆ ಮಿತಿಮಿಲ್ಲದೆ ।

ಯಮಸದನಕ್ಕೆಳೆವನೊತೊ ನರರನ್ನಕಟಾ !! ॥ ೧ ॥

ನಾನಾರೂಪವ ತಳೆದಾ ।

ಸೊನ್ನಾನಿಯು ಜನಸಮೂಹದೊಳ್ ಕಾದುತಿರಲ್ ॥

ತಾನಾಗಿ ಬಿಡುತನೇಕರ ।

ನೊನ್ನೊಯಿಪನಹಹ ! ಸಕಲರನಂದೆಬರನೊ ॥ ೨ ॥

1. ಪಿಡುಗು; ಇಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಫ್ಲ್ಯೂಯೆನ್ಸಾ ಬೇನೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಮಡಿದವರಂ ನಿನೆನಂತಹ. ।

ರೆಡೆ ಬಳಲ್ವರ್ ತಮ್ಮ ಹಿತವು ನಿಂದುದಕೆಂಬಾ ||

ನುಡಿಯಿಂ ಪ್ರೌಢರು ಗಳುಹುವ ।

ಬಡವಾರವನವರು ವೌಲ್ಪಿತೆಂಬರೆ ಪೇಳಿಂ || ೩ ||

ಜಗದಂತರಂಗವನರಿವ ।

ನಿಗಮವೆನಿಪೆ ಕವಿ ಬಳಲ್ವು ಬೆಂಡಾಗುತಿರಲ್ ||

ಬಗೆಗೆಟ್ಟು ಲೌಕಿಕಜ್ಞರು ।

ನಗುವರೊ ಮೇಣ್‌ಭಯವ ಬಡುತ ಕಲ್ಲಾಗುವರೊ || ೪ ||

ಧರೆಯೊಳ್ ಪತ್ತಿಹ ಜನ್ಮದ ||

ಕುರುಹುವಿದೆಂಬಂತೆ ನಾಳ್ವೆ ವಿನಿಶಿತನುವಾ ||

ನರರೆಲ್ಲ ರಸುವ ಪೀರುವ ।

ದುರಂತಕನಿಗೇಂ ಕೊಡುವುದೆ ? ಧರ್ಮನ ಪಿಸರಂ || ೫ ||

ಬೊಮ್ಮನು ಪುಟ್ಟಿವನೇತಕೆ ? ।

ಸುಮ್ಮನೆ ಹರಿ ಬೆಳಿಪನೇಕೆ ? ಚಿತ್ತಂಗಡುತಂ ||

ಕೆಮ್ಮನೆ ಶಿವನಾಗಾರದ ।

ದುಮ್ಮನರಪ್ಪಳು ಮಕ್ಕಳಿಮ್ಮನು ಕೊಲುವರ್ || ೬ ||

ಅಲ್ಲಲ್ಲವು ಈ ನೀದೆಯು ।

ಸಲ್ಲದಿರುವಜಾಂದನಾಳ್ವ ಸುರವರರಿಗೆಲ್ವಿ ! ||

ಬಲ್ಲ ವರಾದೊಡೆ ನಮ್ಮೊಳೆ ।

ನಿಲ್ಲಿಸುವಾ, ನರರೆ, ನಮ್ಮ ಸಾವಿನ ಕತಮಂ || ೭ ||

2. ವಿಶೇಷವಾಗಿ. 3. ಜಗತ್ತಿನ ಗುಟ್ಟನ್ನು ತಿಳಿದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಯಿಂದ ನುಡಿಯುವವನು. 4. ದುಷ್ಟ ಯನು. 5. ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿ. 6. ದುಷ್ಟರಾದ. 7. ಕಾರಣವನ್ನು.

ಭರ್ತೃವ ಗುಣ ದೋಷಗಳ್. |
 ನೋರ್ಮಯು ಪರಿಕಿಸದೆ ನೀಚರಾಗಿರ್ಪಾಗಳ್ ||
 ಕರ್ಮವು ಕೆಡುತೆ ಬಲಿದು ತಾಂ |
 ಕೂರ್ಮಯೋಳಿಂತಿವುದೆಂದು ಸುಜ್ಞರು ನುಡಿನರ್ || ೮ ||
 ಸಿರಿಯಾಸೆಯು ಸುಖದಾಸೆಯು |
 ನೆರೆಯಿಸಿ ಲೋಕವನು ಬಿಜಯಗೈಪುವು ಯಮನಂ ||
 ಮರುಳ್ಳೆ ಜನವಿದು ಸತ್ಯಂ |
 ಏರುತಂ ಕರುಣಾಳುವಿಂತು ಕೂಗುವನತ್ತೀ || ೯ ||
 ಬದುಕಿದ ಮೂನಿಸರೊಳಿತ. |
 ನೋದವಿಪ ಬಗೆ, ಗತವ ತಿಳಿಯೆ, ಕಾಣ್ಕಂ ಸತ್ಯಂ ||
 ನಿಧನಂ ನುಂಗಿದ ಜೀವಿಗ. |
 ಅಧಮಕೆಯಿಂ ಜೀಡಬಹುದೆ ? ನಮ್ಮುನ್ನತಿಯಂ || ೧೦ ||
 ಗಾಳಿಯೊಳುರಿಯುದಯಿಸೆ ಮೇಣ್ |
 ಬಾಳುವೆಚ್ಚೀಲವನು ಕಪವು ಬದಿಯಿಂ ಬಳಿಸಲ್ ||
 ತಾಳದೆ ತೊಳಲುವ ರೋಗಿಯ |
 ಗೋಳಿನ ನೆರಳಿಕೆಯು ಯಮನ ಕಹಳೆಯ ಕೂಗೀ || ೧೧ ||
 ಪುಟ್ಟುವುದುಳಿವುದು ಯಳಿವುಸು |
 ಸೆಟ್ಟನ ನಿನ್ನಾಟವಿನ್ನು ಮರ್ತ್ಯರಧೀನರ್ ||
 ತೊಟ್ಟನೆ ನೀನುಕಡವರಂ |
 ನಿಟ್ಟಪನಹನಾಗಿ ಸಾಯಲಿಟ್ಟಳಿಯುಬೀರಿ ? || ೧೨ ||
 ಪಸುಳಿಯ ಪಾಸು ಜರಿಯ ಮೊರೆ |

೮. ವಾತಜ್ವರ, ಇನ್‌ಫ್ಲೂಯೆನ್ಸಾ ಬೇನೆಯು ವಾತಜ್ವರದಿಂದ

ಪುಟ್ಟುವದಿಂಬ ನುತದ ಅನುನಾದವು. ೧. ಹೃದಯವನ್ನ.

ಪೊಸ ಜವ್ವನ-ಜಃಲಗಳನು ಬೀಳ್ಕೊಳ್ಳುವ ದೇವಾ ! ॥

ದೇಸಿಗರಾವಾದೊಡೆಯುಂ ।

ಅಸಿಪೆವೈ ಬಂದವತನು ಕಾಯುವಿಯೆಂದೇ । ೧೩ ॥

ನಿನ್ನಯ ಮನೆ ಹಾದಿಯ ಕಡು ।

ಬನ್ನಕೆ ನೀನಿವರನೀಡುವಾಡಲು ಬೇಡಾ ॥

ಮನ್ನಿಸಿ ನಿನ್ನಾಣೆಯ ನಿವ- ।

ರುನ್ನತರೈ ಬಂದರೆಡಹಿ ತಮ್ಮಜ್ಜಗಮಂ ॥ ೧೪ ॥

ಯಮನಾಗಾರದ ಯಾತನೆ ।

ಸಮನಿಸಲೈ ಶೀತಲೋಪಚಾರದ ಬಗೆಯಿಂ ॥

ಸುಮನರಿವರು ಸಂಸಾರಿಕ ।

ಯಮಯಾತನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರಲ್ಲವೆ ದೇವಾ ! ॥ ೧೫ ॥

ಖಚರರ್ ಪಾಡಲಿ ಕುಣಿಯಲಿ ।

ಸುಚರಿತರಯ್ದವರು ನಿನ್ನ ಮನೆ ಬಾಗಿಲುಮಂ ॥

ಪ್ರಚಲಿತಯಾಚನಶೋಚನ ।

ನಿಚಯದಿ ತಾವಾತ್ಮಘಾತಕೆಳಿಸದ ಸುಜನರ್ ॥ ೧೬ ॥

ನಿನ್ನಾಲಯದೊಳ್ ಕೂಡಿದ ।

ಸನ್ನತರೊಳ್ ನೆಲೆಸಿ ನೀಡು ಸಗ್ಗದ ಸೊಗಮಂ ॥

ಮುನ್ನಮೆ ಗತ-ತೇಜರ್ ಮ- ।

ತ್ತನ್ನೆಯದಿಂ ಕರ್ಮಭೂಮಿಗೆರವಾದರಿವರ್ ॥ ೧೭ ॥

ಬಿರಿಯಲಿ ಸತ್ತುಂ ಚಿತ್ತುಂ ।

ನೆರಿಯಲಿಯಾನಂದನಂತು ಪೆರ್ಚಲಿ ನಿತ್ಯಂ ॥

10. ಕೂಸುಗಳನ್ನೂ ಮುಪ್ಪಿನ ಹಾಗು ಪ್ರಾಯದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕ
ಳನ್ನೂ ಇಹುತಿ ಕೊಟ್ಟಿವು. 11. ಅನಾಥರು.

ಕಿರಿಯದ ಮಾಯೆಯ ನೀಗಿದ ।
 ತರಣರಿಗಿನಿತೊಂದು ದೊರೆವುದೇನಚ್ಚರಿಯೈ ? ॥ ೧೮ ॥
 ಮಗುಳೆ ಜನಿಸಿರಿವರೆಲ್ಲಿಯು ।
 ಜಗದಘಸಂಚಾತಮಾರಶೋಧಿತಜೀವರ್ ॥
 ಸೆಗಟ್ಟರಿಮಗೆ ಸುಖಶಾಂತಿಯು ।
 ಮುಗಿಲಲ್ಲಿಯೆ ಸುಡು ದಿವ್ಯರೂಪ ಸಮೇತರ್ ॥ ೧೯ ॥
 ಮೂರುಂ ತಾಪಕ್ಕನುವೆಂ ।
 ಬಾರುತ್ತಿದ ಜನ್ಮದಿಂದೆ ಪಾರಾಗಿರ್ಪಾ ।
 ಭೀರೋನ್ನತರಂ ದೂರುತೆ ।
 ಭೋರಾದದೆ ನೊಳ್ಪುದವರ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳಂ ॥ ೨೦ ॥
 ಪೊತ್ತಿದ ವೈ¹²ರವು ಮುಗ್ಗಿತು ।
 ಕೆತ್ತಿದವೈ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪಿಗಲ್ಲವನಹಿತರ್ ॥
 ಬಿತ್ತರಿಸಿತು ದಿವ್ಯದಾಳಿಕೆ ।
 ಯೆತ್ತಲು ಮೆರೆದತ್ತು ಶಾಂತತಾಗಮಸಮಯಂ ॥ ೨೧ ॥
 ಬಿತ್ತಿಗೆ ಬೆಳೆದಿತು ಮರಗಳ್ ।
 ಪೆತ್ತುವು ತನಿವಣಲನ್ನು ಬಿತ್ತಿದ ಸೆಲೆಗಳ್ ॥
 ಮತ್ತಪೊಸಿದುರ್ವು ವಳವುಂ ।
 ಗುತ್ತಲು ಪಸಿರಾಗೆ ಬೀಗಿದುವವು ಮೃಗಖಗಗಳ್ ॥ ೨೨ ॥
 ಈ ಕೋರಣ ಮೀ¹³ಬಾಜನ ।
 ಮೀ ತೋ¹⁴ರುಡೆಯುಂ ಸುಗಂಧ ಮಾಲ್ಯಾದಿಗಳುಂ ॥

12. ಕಳೆದ ಸುಹಾಯುಧವು. (೧೯೧೪) 13. ವಾದನ.

14. ಉತ್ತಮವಾದ ವಸ್ತು.

ಈ ತಾಳ್ಮೆಯು ಮೀಯಕ್ಕರು. |

ಮೇತರ್ಕಮಗೀಬ ಬಿತ್ತೆಯು ತೆಮದುರ್ದು ಸಟಿಯೇ ? || ೨೩ ||

ಭೂಮಿಯ ಮೋಹನ ತೊರೆದು. |

ವ್ಯೋಮದಿ ಸಂಚಾರಮಾಳ್ವ ಭಾಸುರಸತ್ವರ್ ||

ಕಾಮಿತವನಿಂತು ಸುರಿಸುತೆ |

ಪಾಸುರರಂ ಪೊರೆವ ಪರಕೆ ಪೊತ್ತಿಹತಲ್ತೀ ? || ೨೪ ||

ಸದೆಯುತೆ ಸದ್ಭಾವನೆಯ. |

ನ್ನೊಡರಿಸೆ ಸದ್ಬುದ್ಧಿಯಿಂದೆ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ||

ಮಡಿದಾ ಬಾಂಧವರನೊಡಂ. |

ಬಡಿಸುತೆ ಜಗದೀಶ ನೋವನನಿಶಂ ನಮ್ಮಂ || ೨೫ ||

ದ್ವೇಷಭಾಂಡಾರ ನಾಟಕದೊಳಗಿನ ಪದ.

ರಾಗ: ಭೈರವಿ ಗಜಲ್. “ ರಾನುಪ್ಯಾರಾ ಹೈ ಹಮಾರಾ ” ಎಂಬಂತೆ.

ದೇಶನಾತೇ ಹೇ ಪುನೀತೆ, ದೇವ ಮುನಿನಾತೇ | ಸ್ವನಾತೇ |

ಜ್ಞಾನ ಪೂತೇ ಧರ್ಮಖ್ಯಾತೆ ಧಾನ್ಯಧನಭೂತೇ | ಸ್ವನಾತೇ || ೧ ||

ರಾಜದಾಸ ದೇವದಾಸ ಸ್ವರ್ಗವಾಸಾ || ೨ || ವಶೇಷ |

ಭೋಗತೋಷ ಮಾನಭೂಷ ಕೀರ್ತಿವೇಷಾ || ೩ || ನಿಮೇಷ || ೧ ||

ದೇಶಸೇವೆ ಮಾತೃಸೇವೆ ದೇವ ದೇವೇ || ೪ || ಶಸೇವೆ |

ದೇಹಜೀವೇತ್ಯಾದಿ ಶಾವೇ ಪಾವನಂದಳಿವೇ | ಕಸೇವೆ || ೫ ||

15. ವ್ಯಥೆಯು. 16. ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಶ್ರೀಯಶ್ವರನಾದ ಮಾರ್ಗವು.

೪.

ಝಾರನ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ದ್ವೇಶಿಸಿ.

[೪ನೆಯ ದೇಶದ ಚಿತ್ರವರ್ತಿಯಾದ ಝಾರನನ್ನು ಅವನ ಪ್ರಜೆಯು ತಳ್ಳಿ ಅವನನ್ನು ಒಂದು ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅವನು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಬದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಹಾಗೆ ತೋರಿಸುವ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಸಿಕ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿದೆನು. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಆ ದೀನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅತಿಶಯ ದುಃಖವಾಗಿ ಈ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದಾಯಿತು. ತನ್ನ ಗಂಡನಾದ ಝಾರನನ್ನು ಪೃಥಿವಿಯು ಹೇಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವಳು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದಳು ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಭಾಗಗಳು ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿವೆ. ಈ ಕೃತಿಯು ತರಳ ನೃತ್ತದಲ್ಲಿದೆ.]

ಗಣನೆಪೊಂದಿದ ರಾಜಮಾಲೆಯೊಳಾಂತು ಕೀರ್ತಿಯ ನಾವಗಂ ||

ಚಣದೊಳಾದನೆ ಝಾರ ಕೀಳನು ತನ್ನ ದೇಶದವರ್ಗಿಯೇ ||

ಸೆಣಸಿದ ಸ್ವಜನರ್ಗ ಶಾಂತತೆ ತಾರದಾದನೆ ಭೂಪನೇಂ |

ತಬೆಯದಿದರ್ ನರಾಧಮರ್ಗ ವಿಲಾಸವಾದನೆ ಮೇಣವಂ | ೧ ||

ಜಲಧಿಯೊಳ್ಳಿ ಗದಾಯ್ಕಿರನ್ನವು ತಾರೆ ಕತ್ತಲೆಬಾನೊಳೇಂ |

ನೆಲವೊಳಂ ಸಿಗದಾಯ್ಕಿ ಹೊನ್ನದು ಅಂತರಿಕ್ಷದ ಮೇಘ ತಾಂ ||

ಅಲರನೀಕ್ಷಿಸದಾಯ್ಕಿ ನಂದನದೊಳ್ಳುವದಿ ಕುಬೇರನೊಳ್ |

ಸೆಲಿಸದಾಯ್ಕಿ ನರೀರಗೊಪ್ಪುವ ಸದ್ಗುಣಂ ಬಡ ಝಾರನೊಳ್ || ೨ ||

ಬಳಿದುದೇ ಹಣೆಮೇಲುಮೇರಿಯು ಪೊದುದೇ ಸಿರಿ ಕಣ್ಣಳಿಂ |

ಸೆಳಿದುಕೊಂಡುವೆ ದೀರ್ಘಬಾಹುಗಳೇಂ ಧರಾಧಿಪ ರೇವಿಗಳ್ ||

ಅಳಿಸಿ ನಿಂತವೆ ಪರ್ವದರ್ಥ ಕುನುಂಗಿತೇ ಸವೆದೈದುದೇ |

ಕೆಳದಿಯೈದೆಲೆ ಏಕೆ ಸತ್ತೈ ಕೊಂದುದೋ ಬಡ ಝಾರನಂ || ೩ ||

೧೪. ರೂರನ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ದ್ದೇಶಿಸಿ.

ನೆರಿಸಿ ದೇಶವ ತುಂಬಿಕೋಶವನೂರಿಸನ್ನುತ ನೀತಿಯಂ ।
ತರಿದು ವೈರಿಯ ಕೂಡಿ ಮಿತ್ರತನೋವೃತಂ ತಮನಾಡನ- ॥
ಕ್ಕರತೆಯಿಂ ಜನಕೆಲ್ಲವಿದ್ದೆಯ ಪೇಳಿಬಲ್ಲಿದರನೆಗ- ।
ಳ್ಳರಸರಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ ನೀತನುಂ ಸುವಿನೀತನು ॥ ೪ ॥
ಉದಕಮಂ ಪಳಿವಂತೆ ಮೀನ್ಗಳು ಬಿಟ್ಟು ರೂರನ ಓರಿಯಂ ।
ಸದೆದುದಕ್ಕವನನ್ನು ಸರ್ವರು ಗೆಲ್ವರೇ ನೃಪಭಾವಮಂ ॥
ಮುದವದಾದರು ಸಿಕ್ಕು ಧನ್ಯತೆವೆತ್ತರೇ ಮತಿಗೆಟ್ಟವರ್ ।
ಒದವಿದಾಸೆಲೆಯಿಕ್ಕೆ ಬಾವಿಯು ತಕ್ಕುದೇ ಸರಿ ಮುಚ್ಚಲು ॥ ೫ ॥
ಗಗನಮಂ ಕವಿದರ್ಕತೇಜವನೊತ್ತಿ ಮೋಡವ ತುಂಗವೃ- ।
ಕ್ಷಗಳು ಚಾಳಿಸೆ ಸೋರ್ವ ನೀರ್ಪನಿಗಳ್ಳಿ ಮಂಜರಿವೃಂದವು ॥
ಒಗೆಯೆ ಶೋಭೆಯ ಪೊಚ್ಚ ಬಟ್ಟೆಯನುಟ್ಟು ಭೂಮಿಯು ತನ್ನಚ- ।
ನ್ನಿಗನಿಗಿತ್ತಿದ ತೋರಮುತ್ತಿನ ಪಚ್ಚ ಸತ್ತಿಗೆ ಕಾಣ್ಬುದೈ ॥ ೬ ॥
ಪ್ರಜರ ಕೈ ಸರೆಯಾದ ರೂರನಿಗಿಂತು ಯೋಜಿಸಿ ಭತ್ರಮಂ ।
ನಿಜ ಮನೋಹರನನ್ನು ಸಾಂತ್ವನಗೆಯ್ವ ನೀನಿಳಿ ಬೇಗದಿಂ ॥
ದ್ವಿಜಬಲಾರ್ಣವ ಘೋಷದಾದಿಯೊಳೆಟ್ಟು ಭೃಂಗಸುನಾದಮಂ ।
ಭುಜಗಗಮ್ಯಗತಿಜ್ಞ ಮಂಜುಲ ವಾಯುಚಾರನ ಓಡಿಸೌ ॥ ೭ ॥
ಕಿನಿಸೆ ಕಂಪಿಸೆ ಭೂಪನಾಂ ತವೆ ನುಗ್ಗಿಪೆ ನರರೆಲ್ಲರಂ ।
ಮುನಿದು ಕೆಂಡವ ತೂರಿ ಬೆಂಬುಡಿ ಬೆಯ್ಸಿ ಮುಚ್ಚುವುದೆಲ್ಲಮಂ ॥

2. ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂತರನ್ನು ಮಾಡಿದ. 3. ಕಂಡ ನೀರಿನ ಝರಿ ಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಗಿ. 4. ಭೂಮಿಯು ತನ್ನ ಸತಿಗೆ ಭತ್ರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ ತರಹವು ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ. 5. ನಿನ್ನ ಸತಿಯನ್ನು ಸಾಂತ್ವನಗೊಳಿಸುವ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹೀಗೆ ಸೈನ್ಯದ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡು ಎಂದು ಭೂಮಿಗೆ ಬಿನ್ನಹ.

ಜನಪ ಕೋಟಲೆ ಸಾಕು ಮನ್ನಿಸವೆಳ್ಳುದೆನ್ನಯ ಮಾಳ್ವೆಯಂ ।
 ಎನುತ ರೂರಗೆ ತೋರಮೇದಿನಿ ಸೌಖ್ಯಕೌಮುದಿಲಾಯೆಯಂ॥೮॥
 ಪೊಡವಿಗಚ್ಚರೆಯಪ್ಪ ಪೆಂಪಿನ ಬಟ್ಟೆ ಚಿನ್ನದ ಪಟ್ಟಮಂ ।
 ಬೆಡಗಿನಂ ಪೊಳೆವಂತೆ ಮಾಳ್ವ ಸುಹಾಸರಂಜಿತರೂಪಮಂ ॥
 ಕೆಡಹಿ ಬಂದಿಯೊಳಿತ್ತು ಕೀಳುಡಿಯಂ ಪುರುಳ್ಗೆಡಿಸಲ್ಮಹಾ ।
 ಕಡಲು ಪೊಂಡವದಾದವೊಲ್ ನೃಪಮೂರ್ತಿ ದೀನಮೆನಿಪ್ಪುದು॥೯॥
 ಗಿಡದ ಗಡ್ಡೆಯೊಳಿಡಿ ದೇಹವ ನೀಡಿ ಕೈಯನು ಗದ್ದಕೆ ।
 ಬಿಡದೆ ಕಂಬನಿಯಿಕ್ಕೆ ಮೋರೆಯ ಜೋಲುಗೈದಿಹ ರೂರನು ॥
 ಬಿಡಮಮಂ ಮುರಿದೊತ್ತಿ ತನ್ನಯ ವಾಸಮಂ ಸಿರಿ ಬಿಟ್ಟಳೆಂ- ।
 ದೊಡನೆ ಉಮ್ಮಳಿಪಟ್ಟ ವಂತದ ಬಳ್ಳಿಯಂತಿಹನಕ್ಕಟಾ ॥ ೧೦ ॥
 ಎನ್ನಯ ದೇಶವೆನ್ನ ಸಿರಿ ಯೆನ್ನಯ ವೈಭವವೆನ್ನ ತಂತ್ರವು- ।
 ತ್ತೆನ್ನಯ ಮಿತ್ರವೆನ್ನ ಬಳಗನ್ನಯ ಸೇವಕರೆತ್ತ ಪೊದರೋ ॥
 ಎನ್ನುತೆ ಶೋಕದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿಹ ಚಂಚಲನಪ್ಪ ರೂರನು ।
 ಪ್ರೋನ್ನತ ಬಾಡಬಾಗ್ಗಿಯೊಳು ಕಾದ ಸುರ್ವಾದ

ನೀರಿ ಪೋಲುವಂ ॥ ೧೧ ॥

ಮಾನವವಾರ್ಧಿಗಾಮಿ ವರಕರ್ಪುರದೀಪವೊ ಧರ್ಮವಾರ್ಧಿ
 ಯೊಳ್ ।
 ದೀನತೆಯಿಂದ ಜಾರ್ವ ಜಲಬುದ್ಧದವೊ ಕರುಣಾಬ್ಧಿ
 ಮಧ್ಯದೊಳ್ ॥

ನಾನುತೆ ತೆಲ್ವ ಚೀನಪಟವೋ ಸಮನ್ವತ್ತಿಸಯೋಧಿವೀಚಿಯೋ ।
 ತಾನೆನುವಂತೆ ತೆತ್ತಿದನು ತನ್ನ ವರಾಂಗವ ಹೀನಸೀತಿಗೆ ॥ ೧೨ ॥

6. ಸೌಖ್ಯನಂಬ ಬೆಳದಿಂಗಳ ನೆಳಲನ್ನು ತೋರಿಸು. 7. ಕನು

ಲದ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ.

8. ನೆನೆಯುತ್ತ ತೇಲುವಂಥ ರೀತಿಯು ವಸ್ತುವೋ ?

ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಂದ ಆಂಗ್ಲಗಾನವು.

[ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ನಾನಿದ್ದ ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮನೆಯಿತ್ತು. ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಮುಂಗಡಿ ಕೂಸು ಇದ್ದು ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯು ಅದೇ ಮತ್ತೊಂದು ಕೂಸನ್ನು ಹೆತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಒಬ್ಬ ತೊತ್ತು ಮುಂಗಡಿ ಕೂಸನ್ನು ಸಾಮಾಧಾನ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಏನೋ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಮ್ಮೆ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಹಾಡು ನನಗೆ ಕೇಳಬಂದಿತು. ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಹಾಡು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲಾಗಿ ನಾನವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ಕವಿತಾ ರೂಪದಿಂದ ಬರೆದಿಟ್ಟೆನು. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯ ವರ್ಣನೆಯು ಬಹಳ ಸರಸವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಗಾನಭಾವಗಾನಸಂದೇಶಗಳೆಂಬ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಜ್ಞಾನದ ನಿರ್ದುಷ್ಟವಾದ ಸ್ವೀಕಾರವಿರುವುದು. ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯವೂ ರಸಪತ್ತಾಗಿರುವುದೆಂದು ನನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸವುಂಟು.

ಇದು ವಾರ್ಧಿಕ ಪಟ್ಟದಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟು. * ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಾಕ್ಷರದ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಕವಿಸಾಂಪ್ರದಾಯವು ಭಂಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೧. ಗಾನಸಮಯವು.

ಸ್ನೋತ್ರರತತಾರೆಗಳು ತಮ್ಮ ಹೊಗಳಿಕೆಯೊಳ್ಳೆ - ।

ಕತ್ತಮಾಗುತೆ ತನ್ನ ಕಾಂತಿಯೊಳ್ಳರ್ವ ಪರ. ।

ತಂತ್ರೆಯಾದಿಳೆಯನ್ನು ನಗುವಂತೆ ಪೊಳೆಯುವಳಾನನವು

ಕರಿದಾಗಿ ಮೇಣ್ ॥

1. ಮೊದಲನೆಯ ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೂತನ ಶಾಸ್ತ್ರಶೋಧಗಳು ಕಾವ್ಯಮಯವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಮಿತ್ರನಿಲ್ಲದ ಪಾಪಿ ತನ್ನೊಳೇ ಅಗಿವಂತೆ ।

ಧಾತ್ರಿತಾಂ ಪೊತೆಮಗುಗಳಡಿಯಡಿಗೆಯದಿರುತ್ತೆ ।

ರಾತ್ರಿ ಸಂದಟ್ಟವಾಗಿದ್ದು ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗುತ್ತೆ ಶಬ್ದವುಯ

ಮಾಯಿತು ॥ ೧ ॥

ಗಿರಿಯಿಂದೆ ಗಿರಿಗೆಲರನುಯ್ಯಲಾಡುವ ಸುಯಿಲು ।

ತರುಲತೆಗಳೂಟವಿಲ್ಲದಕೆ ವಿಷವಾಯವಂ ।

* ಕಾರಿಯೆಲೆ-ಟೊಂಗೆಗಳನೆಳೆದು-ಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ ದುಃಖದಿಂ ಬಿಟ್ಟು

ನಿಟ್ಟುಸಿರುಮೋಣ್ ॥

ತೊರೆದು ನಿಂತಿಹ ತೋಟವಟ್ಟಗಳ ಕಾವಲರು ।

ಮರಿಮೋಸದಯ್ಯನವರಿನಿಸಿದ್ ನಂದೊದ್ದೆ- ।

* ಯೋರಂತೆ ಹೊಡೆನ ಕೇಕಿಗಳು ಮೇಳ್ಳಿಸಿ ಕಾರಿರುಳ ಕೀರ್ದನಿ

ಕಾವುವು ॥ ೨ ॥

ನಿರ್ದೋಳೆದಗುದಿಯು ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಕೇಳಬರ- ।

ಲುಸಿರಾಟವೆಗ್ಗೊಸಿ ಕಿವಿಗೆ ಕೀಸರವಾಗೆ ।

ಪ್ರಸಿದನೆಯು ದೆಸೆದೆಸೆಯೊಳುಜ್ಜುಂತಾಗೆ ಜನಮನವು

ಭಯಬಡುವಂತಿರೆ ॥

ಮನವಾಳ್ತನೆಯುರಂಗಳನೆದ್ದ ದೆವ್ವಗಳ್ ।

ನುಸುಳುವವೊ ? ಕರಿಕಳ್ಳರುಂ ಹೊಂಚುವರೊ ? ಮತ್ತ- ।

ಮನುಗೊಳ್ಳ ಜಂತುಗಳ್ ಕಚ್ಚುವವೊ ? ಎನುವಳಕು ಕತ್ತಲೆಯ

ಕಂಗಡಿಪುದು ॥ ೩ ॥

೨. ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಪಿಚ್ಚಿಗೆ ಹೆದರಿ. ೩. "ತೊರೆದು"

ಎಂಬೊಂದೇ ಶಬ್ದದಿಂದ ಫಲಪೂರಿತವಾದ ತೋಟದ ವರ್ಣನೆಯು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ೪. ರಾತ್ರಿ.

೧೮. ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಂದ ಅಂಗ್ಲಗಾನವು.

ದೂರದಿಂ ಗಾಳಿ ನೂಂಕಿದ ದನಿಯ ಕೇಳಲದು ।

ಕೋರಿಕೆಯು ಕೈಗೂಡಿದಾ ಜನರ ಹೋಳಿಯೋ ? ।

ಪ್ರಾರಬ್ಧ ವೆರವಾಗೆ ಪಾಪಿಗಳು ಬೊಬ್ಬಿಡುವ ಬಳಲಿಕೆಯ
ಭೋರಾಟವೋ ? ॥

ಕಾರಿರುಳುಕಮ್ಮರನು ಧಾರಿಣಿಯ ದೇಹಿಗಳ ।

ಘೋರಭವತಾಪಮು ತಂಗೈಸೆಸುಮನರ್ಕ- ।

ಳಾರೈಕೆಯಿಂದೊರೆವ ಜೋಗುಳವೊ ? ಪೇಳಿಸೆಂಬಂತೆ ಮನವುರೆ
ಮಿಡುಕಿತು ॥ ೪ ॥

ಭ್ರಮರ-ಶುಕ-ಹಂಸ-ಪಿಕಸುಸ್ವರಗಳಡಗಿರಲು ।

ದಮಿಯಾಂಕಿದೆಯೊಡೆವ ಸೂಳಿಗೇರಿಯ ಪರಾ- ।

ಕ್ರಮಗಮಕ ಗಾನವುಂ ನಿಲಲು ಗಂಧರ್ವ ವರಸಂಗೀತದಾ
ಸಮಯವಂ ॥

* ಕಾಮಿಸುತೆ ಭೂದೇವಿ ಸೌಮ್ಯದಿಂದುಸಿರ್ವಂತೆ ।

* ಸೀಮೆಸೀಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯು ಸೇರಿರಲು ।

* ಕಾಮಿನಿಯೆ! ನಿನ್ನಾಂಗ್ಲ-ಗಾಯನವು ಮೋಹಿಸಿತು ನನ್ನ
ಮನದೇಳಿಗೆಯನು ॥ ೫ ॥

೨. ಗಾನವಿಸ್ತಾರ.

ಅರಯ್ಯದಾ ರಾಗ ಕುಣಿಯಲೆಳೆಸುವ ತಾಳ ।

ತಾರಮಂದರ-ನಿನದ ತೀವ್ರಕೋಮಲನಾದ ।

ಪೇರಿಸಿದ ಧೃತಮಂದರೀತಿ ಯೆಳೆದೆನ್ನುವಾ ಸ್ವರಗಳಿಂಕೂಡಿಮೆರಿವಾ॥

೫. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ರಾತ್ರಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೃದ್ಯೋಚರವಾ
ಗುವ ಭಯಾದಿ ಭಾವಗಳು ಯಥಾಸ್ಥಿತವಾಗಿ ೩ ನೆಯ ಪಾಗು ನಾಲ್ಕನೆಯ
ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿವೆ. ೬. ರಾತ್ರಿಯೆಂಬ ಕಮ್ಮರನು ಜಗತ್ತಿನ
ಜೀವಿಗಳ ಭವತಾಪವನ್ನು ನಿರ್ದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿ.
೭. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುವ.

ಪಾರದೇಶಿಕ ಗಾನಮಂ ಕೇಳಿ ಪಾಲಮುಂ. |

ನ್ನಿರಿನೊಳ್ಳಿಂದು ಶಶಿತಲಕವನ್ನಿರಿಸಿ ಸುರ. |

ಸಾರಭವ ತೊಡೆದಮ್ಮತಮಂ ಕುಡಿದು ಕಲ್ಪತರು-ತಲದೊ

ಳಿರ್ವ-ವೊಲಾದುದು || ೬ ||

ಕನಲಿ ಕೆಂಪಾಗಿ ನಿಜರಮಣನೆಲೆ ಜಗುಳ್ಳ⁸ ನೆಂ- |

ದೆನುತಪರದಿಶೆಯು ದೂತೆಯನು ತಗುಳಿಸಿರಲಾ |

ವನಿತೆ ತವಕಡೊಳುಪೆಯ ಪೊಂಬಣ್ಣ ದರನುನೆಯ ಕದನ

ಸಾರುವ ಕಾಲಕೆ ||

¹⁰ ಮನೆವಳನು ತಾನಾಗಿ ಕಾರಿರುಳು ನಿಂದೊಡವ- |

ನನು ತಪಿಸಿ ದಿನಮಣಿಯ ಬಣ್ಣ ಸಲು ಪಾಡಿದಾ |

ಘನಗಾನಮೆಂಬಂತೆ ತರತರದ ಭಾವಮಂ ಮೈಗೊಂಡುದಾ

ಗಾಯನಂ || ೭ ||

೩. ಗಾನಭಾವ.

ಮರುಳರೀ ಮೂಡಣಿಗರೀಗಲುಂ ತಮ್ಮ ಪರಿ- |

ಮಯ ಗತವೈಭವದ ನೆನಹಿನೊಳ್ ಮರೆದಪರು |

ಭರದಿ ಮುಂದರಿವೆನ್ನ ಸಿರಿಯ ಸುಭಾವಿಪರೆ? ನೋಳ್ವೆನೆಂದ

ಪರ-ದಿಶೆಯು ||

ತ್ಪರಿತದೊಳ್ ತನ್ನ ಮುಮ್ಮೂರು ಸಸತಿಯರ್ಗೆ |

ಯಿರಿಕೆಯುಂ ಮಾಡಲವರಿವೆ ತಂತಮ್ಮ ಸಡ- |

ಗರದ ಕೆಲಸವ ತೋರಿಸಿದರವನು ನರವಚನದಿಂದೆ ನಾನೇಂ

ಬಣ್ಣ ಪೆಂ ? || ೮ ||

8. ಜಾರಿಹೋದನು. 9. ಹಿಂದಿನಿಂದೋಡಿಸು. 10. ಮನೆಗಾ
ವಲನು. 11. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತು ವಾಗ್ದೇವತೆಗಳೆಂದು ನಂಬಿಕೆ.
ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಳು ಒಂದೊಂದು ವಿಷಯದ ಅಭಿನಾನ ದೇವತೆಯಾ
ಗಿರುವಳು, 12. ಬಿಡದೆ.

೨೦. ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಂದ ಅಂಗ್ಲಗಾನವು.

ಜ್ಯೋತಿಷದದೇವಿ ಕೈಕೋಲಿ¹³ನಿಂ ತನ್ನ ಹ. |

ಸ್ನಾಂತದೊಳ್ಳಿರೆವ ಗೋಲವನುರ್ಬಿ ತೋರಿಸಿದ- |

ಳ್ಳಿತಿಹಾಸಿಕೆ ತನ್ನ ಹಸ್ತಗತ ಪಟವ ಬಿತ್ತರಿಸಿ ಚಲಪ್ಪಗಿ ಮೆರೆದಳ್ ||

ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ತೂಗಿದುದು ಕಾವ್ಯದೇವಿ¹⁵ತ್ಯಯಂ |

ಧೈಧಯಿಸಿದರು ಮೂವರುಂ ನಾಟ್ಯದೇವಿಯರ್ |

ಸಂತಸದೊಳಿದನೆಲ್ಲ ನಂ ನೋಡಿ ವಾರುಣಿಯು ಗಾನದೇವತೆ.

ಗಳುಕಿದಳ್ || ೯ ||

ಎಲಗೆ! ನಿನ್ನಯ ಗತಿಯ ನೋಡಲಾರೆನು, ಮಗಳೆ, |

ಮಲಿನವಸ್ತ್ರವ ತೊಲಗು ಸಪ್ತ-ಸೂತ್ರಯನುಡಿಸು |

ನಿಲದೆ ಸಂಚರಿಸು ಮಗು! ಪೂರ್ವದಿಗ್ಗೀಶವಂ ಬಿಡು ಗಸಣಿ¹⁸
ಯೆನುವನಿತರೊಳ್ ||

ಲಲಿತ ಚಂದ್ರಿಕೆ ತನ್ನ ಮೋಹದಾ ಕೈರವಂ- |

ಗಳ ಸೂರೆ ಮಾಡಿದಂತೆಸೆಯೆ ಶಾರೆಗಳು ಬಾನ್. |

ದಳದಿಂದ ಬಿಜಯಗೈದಳು ದೇವಿ ತರಿಸಿದಳ್ ಪ್ರತಿಭೆಯಂ

ತನ್ನ ಜನರೊಳ್ || ೧೦ ||

13. “ಯುರೇನಿಯಾ” ಇವಳ ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಂಡವೂ ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ಪೃಥ್ವಿಯ ಆಕಾರದ ಒಂದು ಗೋಲವು ಇರುವಂತೆ ತೋರಿಸುವರು. 14. “ಕ್ಲಿಯೋ” ಇವಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸುರಳಿ ಸುತ್ತಿದ ಕಾಗದವಿಡ್ಡಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸುವರು. 15. ಒಂಬತ್ತು ವಾಗ್ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮೂರರಂತೆ ಗುಂಪು ಮಾಡುವರು. ಆ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆರಡೂ ಇರುವುವು. 16. ಪಕ್ಷಿಮದಿಕ್ಕನ್ನೆ. 17. ಗಾನದೇವತೆಯ ಹೆಸರು “ಟರ್ಸಿಕ್ವೇರಿ” ಇವಳು ಬಿಳಿಪತ್ತಲವನ್ನು ಟ್ಟುಗೊಂಡಂತೆಯೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ “ಲಾಯರ್” ಎಂಬ ವಾದ್ಯವನ್ನು ಹಿಡಿದಂತೆಯೂ ತೋರಿಸುವರು. 18. ಚಿಂತಿತುರತೆ.

೪. ಗಾನಸಂದೇಶ.

ಸೇವಿಸಲು ನಿನ್ನ ಮೃದುಗಾನಮಂ ಮನ್ಮನದಿ |
 ತೀವಿರ್ವ ಜಂಜಡವು ಪರಿದು ಪೋದುದು ಗಾನ. |
 ದೇವತೆಯು ಗೌರವವು ಚಂದಳರ ಸೊಂಪೊಡೆದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ
 ಮಾಲೆಯಂತೆ ||
 ಜೀವಮಂ ಪ್ರೇಮದಿಂ ತುಂಬಿದುದು ಲೋಕಮೊಳ |
 ಪಾಸನಂ ಪೊಂದದ ಭಾವಮೊಂದಿಲ್ಲವೆನೆ |
 ಗಾವಿಲನು ನಾನೆನ್ನ ಚಿತ್ತಮಂ ತಕ್ಕೈಸಿದತ್ತಿತ್ತು ಜಾಗ್ರತೆ
 ಯನು || ೧೧ ||
 ಸರಸತಿಯ ಜೀವೆಯಿಂಚರನ ಬಳಸಿದ ಗೌರಿ |
 ಸರಸಜೋಡ್ವನ ನಾದಮಂ ವರ್ತಿಸಿದೆ ನಿನ್ನ |
 ಸರಸ ಕಲಗಾನವಿಯೂಷಮಂ ಬಳಕಿತ್ತೆ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯ
 ದಯಿಸಿದೆ ||
 ಸರಸನೆ ಭಾರತಕೆ ತನ್ನರಿಕೆಯಂ ತಿಳುಪಿ |
 ನರಿಸಮಂ ತೋರ್ವನೆಂದೆಂಬ ಗೀತೆರ್ಪೆಯುಂ |
 ಸಿರಿಸಿದಳು ನಿನ್ನ ವದನಬ್ಜದಿಂದಲ್ಲದೊಡೆ ಸಂದುದೇ ಈ
 ಬಾವವು ? || ೧೨ ||

ದ್ವೇಷಭಾಂಡಾರ ನಾಟಕದೊಳಗಿನ ಪದ.

ಕಾಗ ಸಾರಂಗ. ತಾಳ ಕೇರವಾ. “ ತರುಲಾ ಪ್ರಿಯ ” ಎಂಬಂತೆ,
 ಸುಜನಾಶ್ರಯ ದೇವ ಶಿಖಾಮಣಿಯೇ || ಪ ||
 ದುರಿತ ವಿಚಾರವು ಸೇರಿ ಮನೋಮನ |
 ದರವ ಹಿಂಯಳಿವುದೋ ಸುಮನ || ೧ ||

ಪ್ರಾರ್ಥನಾ-ಪಂಚಕ.

[ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ “ ಜ್ಞಾನಾಂಜನ ”
ವೆಂಬ ಮಾಸಿಕ ಪುಸ್ತಕವು ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಕೂಡಲೇ ಮುಗಿಹೋಯಿತು.
ಆಗ ಅದನ್ನು ಹರಸುವ ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೆನು.
ಜ್ಞಾನಾಂಜನವೆಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಕುರಿತು ಇದನ್ನು ಓದಬಹು
ದೆಂಬ ವಿಚಾರದಿಂದ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿರುವೆನು. ಇದರಲ್ಲಿದ್ದ ಐದು
ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಕಾಶ, ಸೃಷ್ಟಿ, ಅಪ್, ತೇಜ ಮತ್ತು ವಾಯು
ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದಿರುವೆನು. ಈ ಕವಿತೆಯು ಶಿಖರಿಣೀ
ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಉಂಟು.]

ಅಜಾಂಡಂ ಕಾಲಾಂತಂಬರಿ ಜಲಮಯಂ ಆಗಿ ಅವರೋಳ |

ಸಿಜಾಂಗುಷ್ಠಾಸ್ವಾದಂ ಜಿರಿಯೆ ಶಯನಂಗೈದ ಹರಿಯೇ ||

ಅಜಯ್ಯಾಲಸ್ಯಂ ತಾಂ ಕವಿದೊಗೈದ ಕರ್ನಾಟಕಜನ- |

ಗರ್ಜಾಡ್ಯಾಂಗಂ ಜ್ಞಾನಾಂಜನಮಿರಲಿ ಸೌಭಾಗ್ಯಕೆ ಸದಾ | ೧ ||

ಅಣುಂ ರೇಣುಂ ಜೀವಂ ಮೊದಲೆನಿಸಿದೆಲ್ಲಂ ಜಿಳಿಸುತು |

ಗುಣಾಯಾನಂ ಆಯಾ ವಿಷಯಗಳಿಗಪ್ಪಂತೆ ನೆಗಳ್ಳುಂ ||

ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ವೈಪಲ್ಯಂ ತರದೆ ಸುಕೃತಂತೋರ್ಪೆ ಗಡ ಬಿ- |

ನ್ನಣಂ ಪೊಂದೇ ಜ್ಞಾನಾಂಜನಕೆ ಧರಿಯೇ ಕೊಟ್ಟು ಮತಿಯಂ || ೨ ||

ಸುಧಾಸಾರಂ ಜ್ಞಾನಂ ಪರಿಕರು ಚಕೋರಾಕುಲಮನರ್ |

ಸುಧೀಮಂತರ್ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸರಗುಣ ಪೀಯುಷಘನರೈ ||

ವಂದಾವಿದ್ಯಾಗ್ರೀಷ್ಮಂ ಸುಡುತಿಹುದು ಕರ್ನಾಟನ ಘನಾ |

ಸ್ವದಂತೋರೈ ಜ್ಞಾನಾಂಜನವೆ ಮರುತಂಗಿತ್ತು ತಣುವಂ || ೩ ||

1. ಗುಣಸ್ವಾಭಾವವನ್ನು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ
ಯೋಗ್ಯವಾದ ಗುಣಸ್ವಾಭಾವಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು. 2. ನೀರಿನಿರುವ
ಮೋಡಗಳನ್ನು ಬರಗೊಡು.

ಕಲಾನಾಥಂ ದೀನಂ ಭಗವತುನು ನಿರ್ಮೇಷ ಕಣಗಳ್ |
 ವಿಲೋಲಂ ತಾಂ ವೈಶ್ವಾನರ ನಿನನು ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿಮೆಯಂ ||
 ದಿಶಾಲೋಕಂ ನಿನ್ನಂ ಪೊಗಳುತಿಹುದೈ ತೇಜನಿಧಿಯೇ |
 ಜ್ವಲದ್ವೀಪ್ತ ಜ್ಞಾನಾಂಜನವ ದಯಿಸೈ ಕನ್ನಡಿಗರೊಳ್ || ೪ ||
 ಮಹಾದಾವಾಗ್ನೀಶಂಮಲಯುಗಿ ಸೌರಭ್ಯವಹನೇಂ |
 ವಿಹಾರಾಂತಶ್ರಾಂತಂಗಳೆವನುದಧಿಕ್ಷೋಭಕರನೇಂ ||
 ಆಹಾ ಸ್ವೇಚ್ಛಾರೂಪಂ ಜಗದಮಿತ ಕಲ್ಯಾಣಕರನೇಂ |
 ಬಹುಪ್ರಾಥಂ ಜ್ಞಾನಾಂಜನಕೆ ಕುಡು ನೀಂ ವಾಯು ಬಲಮಂ || ೫ ||

ದ್ವೇಷಭಾಂಡಾರ ನಾಟಕದೊಳಗಿನ ಪದ.

“ ದೇ ಹಾ ತಾ ಶರಣಾಗತಾ ” ಎಂಬಂತೆ.

ದೇವಾ ಕಾಯೋ ಕರುಣಾರ್ಣವಾ |
 ದನುಜಕುಲವನರಿಯುವ ಕಾರಣವ ಪಾಲಿಸುವ ನಿವಾರ
 ಭಾವ || ಪ ||
 ಜ್ಞಾನ ಹಾನಿಯಲಿ ನೂನವ ಸ್ವಾರ್ಥದಾ ಭೋಗ ಬಳೆನ
 ಬಗೆಯಿಂದ ಕಿಡಿಪ ಮನನ |
 ಮುನ್ನಿಹ ದೇಶವ ಸದಾ ಖಲರನು ನೀಂ ತವಿಸು ರಮಾಧನಾ
 ಹೇ ದೇಶಾ || ೧ ||

ದಿವ್ಯಾರ್ಕನಿರ್ದೇಶಂ ಫಲಂ.

[ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಆಚಾರವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಬರುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೂ ಲಕ್ಷ್ಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೋಡಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ನಿರ್ವೇದವುಂಟಾಗುವುದು. ಕತ್ತಲೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ಅನ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಸೂರ್ಯನು ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಲಿರುವುವು. ಇದೆಂಥ ಅನ್ಯಾಯವು. ದಿವಾಕರನು ಕಣ್ಣೆದಿರಿದಿದ್ದರೂ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯುವ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇದವಾಗದೆ ಇದ್ದೀತೆ? ಇಂಥ ಅವ್ಯಾಸಾರಗಳು ನಡೆದ ಮೇಲೆ ದಿವಾಕರನಿದ್ದರೂ ಏನು ಫಲ? ಏನೂ ಫಲ ನಿಲ್ಲನೆಂಬಂತೆ ಜನರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯಿಂದ ತೋರಿಸಿದರೂ ದಿವಾಕರನು ದಿವ್ಯವಾಗಿಯೇ ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ನಮಗೋಸುಗ ಹೊಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುವನಲ್ಲವೇ? ಈ ಕವಿತೆಯು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪುನರುಜ್ಜೀವನವನ್ನು ಹೊಂದಿಷ್ಟ “ ಪ್ರಭಾತ ” ದಲ್ಲಿಯೇ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿತ್ತು.]

ರವಿ ಸಸ್ಯಾದಿಗೆ ಜೀವ ವಿಶ್ವಕೆಲೆ ಸುಪ್ರಖ್ಯಾತವೇಜೋಧನಂ ।

ರಿವಿಯಿಂದಂ ಮಳೆ ಬುಧ್ಧಿಯೇಳ್ಗೆಗೆ ಇನಂ ಮುಖ್ಯಂ

ಸಹಾಯಂ ಸದಾ ॥

ರವಿ ದೋರಲ್ ದಿನಕಾರ್ಯಸ್ಥಿಗೆ ಬಲಂ ಸಂಪತ್ಪ್ರಧಾನರ್ಥನಂ ।

ರವಿಯಂ ಪೂಜಿಸುತಿತ್ತು ಮೂನಿಸರದೇಂ ಕೀಳ್ಗೆವರಾ

ಕಾಂತಿಯಂ । ೧ ॥

ಗುಣಿಯಂ ಮನ್ನಿಸಾರ್ಯಕಾರ್ಯವನು ಕೈಕೊಳ್ಳರ್ ಮಹಾ

ಗರ್ವದೊಳ್ ।

ತಣಿಸರ್ ದಿನ ಜನಾಶೆಯಂ ಪ್ರಗುಣಿಸರ್ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಾ

ದಿಯಂ ॥

ಎಣಿಸುತ್ತಾ ಜವದಿಂದೆ ಪುಣ್ಯಕೃತಿಯುಂ ಬಾಳರ್ ಸುಖಲಾಜಿಗಳ್ |
ನೂಣರ್ ಪಾಪ ವಿಪಾಕಮಂ ಪಗಲದೇಂ ದೋಷಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಾ
ದುದೋ || ೨ ||

ನುಡಿಯುಂ ತಪ್ಪಿಸುತಂ ಪುರುಳ್ಳಿದುತೆ ಮೇಣ್ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂ
ಬೆಂಬವೋಲ್ |

ಸೆವೆಯುತ್ತೈದಿ ಕೈಸಿರಿತ್ತುರುಜಿನಿ ನಿಶ್ರಾಂತಿಯುತ್ಯಾಶೆಯಿಂ ||
ಎಡೆಸೊಳ್ಳದೆ ತಿಂದು ಕೊಣ್ಣಿ ಮೆರೆನಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೇಡುಂಬರಂ |
ದುಡಿಸುತ್ತಾ ಜನ ವೃತ್ತಿಯುಂ ಕೆಡಿಸುತು ನೂಳ್ವರ್ ಮಹಾ
ದ್ರೋಹಮಂ || ೩ ||

ಪೊದಲೆಂಬರ್ ಕಿರಿಜೀಂಟಿಯೊ ಬರೊಲದಿಂದೈರ್ಪಿ ಕೆಯಿಂದಾರುತೇಂ |
ಕದುಮೆಗಕ್ಕುರೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಬೆಂಕಿ-ಹೊಗೆ ಮಿಂಚಿಂ ಪೋಪರೆಂಬರು ||
ಕಡಿವರ್ ಕೊಲ್ಲು-ರೇರ್ದ ರೇಬುರ್ದದೊಳಂ ಕೊಚ್ಚಿಟ್ಟು
ದೂರೈದಸರ್ |

ದಿವ್ಯೈ ಪುಣ್ಯಗಳನ್ನನೇಕ ನರರಂ ದಿವ್ಯಾರ್ಕ ನಿರ್ದೇಂ ಫಲಂ || ೪ ||

1. ಸರಳ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ.

2. ಸತ್ವಹೀನರಾಗಿ. 3. ಅಧಿಕಾರ. 4. ಸ್ವಳಕಾಲಗಳ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ.

5. ಸ್ವಕೃತಿಯಿಂದ ಒದಗುತ್ತ. 6. ದಿಟ.

ದೇವರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ.

[“ ಸಂಕಟ ಬಂದಾಗ ವೆಂಕಟರಮಣ ” ಎಂಬುದೊಂದು ಗಾದೆಯಾಂಟು. ನನಗೆ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವಿವಾಹವಾದ ಗಂಡಾಂತರವು ಬಂದು ಮಾನಹಾನಿಯಾಗುವಂತೆ ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಆಗ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ದೇವರ ನಾನುಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಬೋಧವು ದೊರೆಯಿತು. ದುಃಖದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ಮನುಷ್ಯನ ಚಿತ್ತವು ಅನೇಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಜಾಗ್ರತವಿರುತ್ತದೆ. ಕವಿತೆ ಬರೆಯದೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟ ಬಳಿಕ ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳಾದ ತರುವಾಯ ದುಃಖಮುಖದಿಂದ ನನಗೆ ಕಾವ್ಯಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಯಿತು.

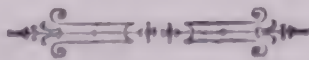
ಹೊರಗೊಂದನೊಳಗೊಂದ ನಿರಸಜೇಡೆಲವೊ ನಾರಾಯಣ ।
 ನಿರುತದಲಿ ನನ್ನಿಯನೆ ತೊಳಗಿಸೆನ್ನೊಳು ನಾರಾಯಣ ॥ ೧ ॥
 ಜನರು ಕಾಣರು ನನ್ನ ಮನವನೆಂದೆನುತೆ ನಾರಾಯಣ ।
 ಮನಕೆ ವಿವ್ರೂಪವನು ತರಿಸಜೇಡೆಲವೊ ನಾರಾಯಣ ॥ ೨ ॥
 ಜನರು ಹೊರಗಣ ನಗೆಗೆ ಮೋಹಿಪರದೆಂದು ನಾರಾಯಣ ।
 ನನಗೆ ದುಷ್ಟತಿಯೊಳಚ್ಛೇಯನು ತೋರದಿರು ನಾರಾಯಣ ॥ ೩ ॥
 ಜಗದೊಳಗೆ ಅಧಿಕಾರವೆಂಬುದದಲಘುವೆ ನಾರಾಯಣ ।
 ಲಘುಚರಿತವದರಿಂದೆ ಪುಟ್ಟಿದಿರಲೆನಗೆ ನಾರಾಯಣ ॥ ೪ ॥
 ಲೋಕದೊಳಗಣ ಜನರ ಬೆಲೆಯರಿಯದಂತೆ ನಾರಾಯಣ ।
 ಕಾಕುಬಗೆಯನು ನೀಡಿ ಪಾಪಕೆಳೆಯದಿರು ನಾರಾಯಣ ॥ ೫ ॥
 ನನ್ನಾಶೆ ನನಗಿರಲು ಹೆರವಾಶೆ ಗಿಡೆ ನಾರಾಯಣ ।
 ಬನ್ನವನು ನಾನೆಂದಿಗೂ ತಾಳೆನೆಲವೊ ನಾರಾಯಣ ॥ ೬ ॥
 ಪರರ ದುಃಖವಕಂಡು ಹರುಷವನು ಪಡಲು ನಾರಾಯಣ ॥
 ಸೆರಗಿನಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಬೆಂಕಿ ತಾನಹುದು ನಾರಾಯಣ ॥ ೭ ॥

ಪರರ ಹಿತವನು ತಿಳಿಯುತಸರಿಗನುಪ್ರಗೊಡೆ ನಾರಾಯಣ ॥
 ನರಕಯಾತ್ರಿಯೊಳು ಗೋಪಾಲವದು ದಿಟವು ನಾರಾಯಣ ॥ ೮ ॥
 ನಾರಾಯಣನೆ ನಿನ್ನ ಸೇರುವಾಸೆಯದು ನಾರಾಯಣ ।
 ದೂರಾಗಿ ಸಮಬುದ್ಧಿಯನು ಕಾಣೆನಯ್ಯ ನಾರಾಯಣ ॥ ೯ ॥
 ಈ ಸಮಯದೊಳು ದುಷ್ಟಜನ ಬಾಧೆಗಳ ನಾರಾಯಣ ।
 ಎಕಮೂಡದೊಡೆನಗೆ ಲೇಸಿಲ್ಲವಯ್ಯ ನಾರಾಯಣ ॥ ೧೦ ॥
 ಒಳ್ಳೆಬಗೆಯನು ನೀಡಿ ಕಾಯಬೇಕೆಲವೊ ನಾರಾಯಣ ।
 ಒಳ್ಳೆಯವನೆನಿಸಿಕೊಂಡಳವವೊಲು ದಮಿಸು ನಾರಾಯಣ ॥ ೧೧ ॥

ದ್ವೇಷಭಾಂಡಾರ ನಾಟಕದೊಳಗಿನ ಪದಗಳು.

ರಾಗ ಮಾಂಡಗರ್ಭಾ. ತಾಳ ದಾದರಾ. 'ಮಾನಸಕಾ ಬದಿರಾನೆ' ಎಂಬಂತೆ.
 ದೈವಬಲ ಪತಿರಾಯ ।
 ನನವಿಜ್ಞೇನಲ್ಲ ಜಗಕೆ ॥ ಪ ॥
 ಬಲವಂತನಾನ । ಇಲಿ-ಕಾಂತ ನಾತ ।
 ಕಲಿಯಾಗೋ ವಿನಯಾ । ವಾಸ ॥ ೧ ॥

ರಾಗ ಜಾಗೇಶರಿ. ತಾಳ ತ್ರಿವಟಿ. 'ಪ್ರೇಮ ನಚ ಜಾಯಿ' ಎಂಬಂತೆ.
 ದೈವ ಪರಮೇಶ, ಕಾಯೋ ।
 ಜೀವಂಗಿ ಶಾಂತತೆಯನೆ ಈಯೋ ॥ ಪ ॥
 ವಿಷಯ ವಾಸನ ಶಿಖಿಗೇ ಸಮಾನ ।
 ನಿಶ್ಚೇಷಾಂತ ಕಾರಿ ಶಾಂತತೆಯಾವಸಾನ ॥ ೧ ॥

ನೋಡಿ ಮೋಹಿನಿ ಬಡುವ ತಾಪವ ।

ಕಾಡುವನು ಭೃತ ತನ್ನ ಮನವನು ।

ದೂಡಬಹುದೇನವಳ ಚಿಂತೆಯನೆಂದು ಬಗೆಗೆಟ್ಟು ॥ ೬ ॥

ತಿಳಿದುದಾದರು ಮಾತನಾಡನು ।

ಕಳೆದು ಮನಸಿನ ದುಗುಡವನು ಗಡ ।

ಬಳೆಸಲಾಸಿಪನಂತರಂಗದಿ ಮನದ ಧೈರ್ಯವನು ॥

ಅಳವಡಿಸಲಿದು ಸಾಲಲಾರದೆ ।

ಕಳಚುವುದು ನಿಶ್ಚಯವು ಸವಿನುಡಿ ।

ಯುಳಿವುದತ್ತಲೆ ವಿನಯಗುಣ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಭೃತನಲ್ಲಿ ॥ ೭ ॥

ಅರುಹಲಾರಸೆ ಕೇಳಲಾರದೆ ।

ತೊರೆಯಲಾರದೆ ಮರೆಯಲಾರದೆ !

ಮರುಮರುಗಿ ಸಣ್ಣಾಗಿ ಸವೆದನು ಶಿತುವಿನಂದದಲಿ ।

ಅರಿತು ಭೃತನೇ ಪ್ರೇಮನಮ್ರತೆ ।

ವಿರಹಲಯವನು ಜಾಣೆ ಮೋಹಿನಿ ।

“ಅರಸೆ”— ಭೃತನೆಂದೆಂದು ನಿಂತಳು ಮಧ್ಯದಲಿ ನಾಚಿ ॥ ೮ ॥

ನಯನವಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತಭಿ- ।

ನಯದಿ ಯಡಗಿದ ಪರಿಯರಿದು ಸುವಿ- ।

ನಯದಿ ಪೇಳಿದನಾಗ ತನ್ನಾಗತಿಯ ಮೋಹಿನಿಗೆ ॥

ಪ್ರಿಯಳೆ ಚಿಂತಿಸಿ ನಿನ್ನ ದೈನ್ಯವ ।

ಜಯಿಸಿ ನಾಂ ಧೈರ್ಯವನು ಪೇಳುವೆ ।

ಸುಯಿದು ನುಂಗುವ ನನ್ನ ಗತಿಯನು ನಿನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ॥ ೯ ॥

ನಂಬುವೊಡೆ, ಪ್ರಿಯೆ, ಇದನು ನಂಜಿ ।

ಇಂಬುದೊರಕದು ಕೃದಯದೆನ್ನಯ ।

ನೀಂ ಬಿಡಲು ಪರನಾರಿಗೆನ್ನುವದನ್ನು ಮೋಹಿನಿಯೇ ॥

ಅಂಬುಜಾಕ್ಷಳೆ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯೆ ।
 ಬಿಂಬವನು ನಾಂ ಕೆಡಿಸಲೆಳೆಯೆನು ।
 ತುಂಬಿದೆಂದರಿಯಾದರುಂ ನನ್ನಿರವು ನೀಂ ಜರಿಯೆ ॥ ೧೦ ॥
 ಮದನನೈ ಚಳಿಗಾಲ ಕೆಡಿಸನು ।
 ಸುದತಿ ನೀಂ ಮಧುವಾಸ ಜೀರುತೆ ।
 ಸದಯದಿಂದಿಗೆನಗೆ ನೀಡುವೆ ಎಂಥ ಪುಷ್ಪವನು ॥
 ಬದಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಲಿಂತು ಮೈಚಳಿ ।
 ಗದಿಸುತ್ತಿರ್ವರು ಪಡೆದು ಸೊಗಸನು ।
 ಮುದದಿ ಹಿಗ್ಗಿದರಂದು ವಾಸಂತನವಕುಸುಮದಮೌಲ್ಯ. ೧೧ ॥
 ಮಲಯ ಮೂರುತನಿಂದ ಸಂಸಿದ ।
 ಚೆಲುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜೋಡಿನಂದದಿ ।
 ಕೆಲಕೆ ಸಾರ್ವರು ಸುಖದಿ ಕೂಡಲು ಮತ್ತೆ ಜತೆಯಾಗಿ ॥
 ನಲಿದಳಾ ದಿನ ಮೋಹಿನಿಯು ತ- ।
 ನ್ನಿಲಯದೊಳು ಪೂಜಿಸುತ ಮದನನ ।
 ಮುಳುಗುವರ್ಕನ ಪೊಗಳುತ್ತೈದಿರೆ ಭೃತನು ಮುದದಿಂದ ॥ ೧೨ ॥
 ಇಳಿದು ಕೆಂಬಿಸಲಿನ್ನು ತಾರಾ ।
 ವಳಿಯು ಕಾಣದ ಸಮಯದೀರ್ವರು !
 ಕಳಿಯುತ್ತಿರ್ವರು ಮಧುರಚಂಪಕವನನನಾಶ್ರಯಿಸಿ ॥
 ಒಳತೆಲಾ ತಿಳಿಯದಲೆ ಜಗಕಿದು ।
 ಒಳವುದವರಾ ಗೊಢ ಪ್ರೇಮವು ।
 ತಿಳಿದದುವೆ ಭಂಗಿಸಲು ಕೇಳುವ ಶೋಕಕಥೆಗಿಂತ ॥ ೧೩ ॥

2. ಮಾತಾಡುತ್ತ. 3. ಪ್ರೇಮವಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದ ಬಳಿಕ ಅದರ
 ಭಂಗದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ದುಃಖಬಡುವುದಕ್ಕಿಂತ.

ಸುರಿಸುವುದು ಕಂಬನಿಯು ಸರಿಯೆ ।

ಸರಿಯೆ ಜಿಸುಸುಯಿದೆನ್ನುವುದು, ಹಾ ! ।

ಮರಣಕೆಡೆಯಾಗರಲು ಕಾಮುಕರವರ ಚರಿತನನು ॥

ನೆರಳುತಲೆ ಪೇಳುವುದು ಸರಿಯೆ ।

ಸರಿಯೆ ಇಲ್ಲವೆ ದೈನ್ಯತೋರ್ಪುದು ।

ಪರಮಸುಖಖಣಿಯವರ ಜೀವಿತವಿರಲು ಲೋಕದೊಳು ॥ ೧೪ ॥

ಮಡಿದರೇನಹುದೆನಿಬ ವಿರಹಿಗ- ।

ಳಡಿಗಡಿಗೆ ಮೋಹಿನಿಯು ದುಃಖನ ।

ಬಡಲವೇನಹುದಿಲ್ಲವೇ ಭೃತನರಿಯದಿರೆ ಸುಖವ ॥

ಅಡಗಿವುದು ತಾಪವನುರಾಗವು ।

ಗೊಡುವ ತಸು ಸೊಗವೆಂದು ತಿಳಿಯೈ ।

ಕಟುಕುಸುಮದಲಿ ಮಧುವ ಕಾಣೆಂದುಲಿವುದಾರಡಿಯು . ೧೫ ।

ತಂದೆ ಕೂಡಿಬೈಲ್ಲ ಭಾಗ್ಯಕೆ ।

ಬಂದ ಮೋಹಿನಿಯುಗ್ರಜರು ತಾ- ।

ವಿಂದು ಮಿಗಿಲಾದೆಲ್ಲಿಯನು ಪೊಂದಿರಲು ಸುಖದಿಂದ ॥

ನಿಂದು ಖಣಿಯಲಿ ಹೋರೆ ಮನೆಯಲಿ ।

ಮಿಂದು ನದಿಯಲಿಯವರಿಗೋಸುಗ ।

ತಂದು ತುಂಬುವರವರ ಭಾಂಡಾರವನು ಸೇವಕರು । ೧೬ ॥

ಶತಧಿಯನು ಮೂಳಗುವರು ಭೃತ್ಯರು ।

ಹರಿದು ಜೀವಿತದಾಶೆಯನು ಪರಿ- ।

ಪರಿಯು ಸೊಬಗನು ಬಡಸಲಾರಿ ರಕ್ತವನು ಸುಡತಿದರು ॥

ತರಲು ರುಚಿಯನ್ನವರ ಜಿಪ್ಪೆಗೆ ।

ಜರಗುವುದು ಕಿಂಕರರ ಸಂಕುಲ- ।

ವರಿಯದನ್ನರು ವೇದಗುವರು ಬಳಸಿವರ ಲೌಲ್ಯವನು . ೧೭ ॥

ತನುವ ಮೂರ್ತಿವರ್ಧನು ನಳಲೇ- ।
 ನಿನಿತು ಬಳಲ್ದಾ*ಳುಗಳು ದುಡಿತದಿ ।
 ಕೊನೆಯ ಕಂಡೊಡೆ ಪೊಪುದೇನೈ ಸ್ವಾಮಿ ಜನಮದವು ॥
 ಧನಿಕರಾದಾ ಸೋದರಂದಿರು ।
 ಕನಕಲೋಭದಿ ಮರೆತು ಮಮತೆಯ ।
 ನಿನೆಯದಾದರು ಗೌರವನ ಮದದಸರದಲಿ ದಿಟವು ॥ ೧೮ ॥
 ಸಿಡಿದು ಪುರಜನರಿಂದಲವರೊಡ- ।
 ಸೆಡವಿನಲಿ ತರ ತರದ ಛೇತಿಯೊ- ।
 ಳಡವಿಯನು ಭಜಿಸಿದರು ಗೂಬೆಗಳಂತೆ ಪೊದರನ್ನು ॥
 ಸುಡುವ ಕಾಡಿನ ಹದ್ದಿನಂದದಿ ।
 ನಡುವು ಬಾಗಿದ ಕತ್ತಿಗುಂತೆಯೆ ।
 ತೊಡಕಿದರು ಜನನಿಂದೆಗೈ ಪರಧನನ ಸೆಳೆಸೆಳೆದು ॥ ೧೯ ॥
 ಕಾಸು ಕಾಸಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವೆನ್ನುವ ।
 ಪೇಸಿ ಸೋದರರೆಂತು ಕಂಡರೊ ।
 ಮೀಸಲದ ಮೋಹಿನಿಯ ಪ್ರೇಮನ ಭೃತನ ಮನನನ್ನು ॥
 ಕೇಸುರಿಯ ಮೊಗ ರಾಸೆ ಬುರುಕರು ।
 ಗಾಸಿನೂಡಿದುದೇನು ಪೊಸಕ್ಕೆ ।
 ದೊಸರವು ಸಲೆ ಕೆಡಿಸಲಾರದ ಗತಿಯು ಜಗದುಂಬಿ ॥ ೨೦ ॥
 ಮನಮತಿರಣ್ಣಂದಿರೀರ್ವರು- ।
 ಮನುಚಿತದ ಮೋಹಿನಿಯ ರಾಗವ ।
 ಕನಲಿದರು ಕಂಡದುವೆ ಸಿಲುಕಿದುದನ್ನು ಭೃತನಲ್ಲಿ ॥

ಅನುಜಳನು ಕೊಟ್ಟೋರ್ವ ಧನಿಕಂ- ।

ಗಿನಿದುಗೈಯಲು ಬಯಪ ಭರದೊಳು ।

ನೆನೆದದನು ಕಡು ಹೊಟ್ಟೆಯುರಿಯಿಂ ಭ್ರಾಂತರಾಗುವರು ॥೨೧॥

ತುಟಿಯ ಕಚ್ಚಿ ವರೊಮ್ಮೆ ಬಟ್ಟನು ।

ಚಟಿ ಚಟನೆ ಮುರಿದೊಮ್ಮೆ ಹಲ್ಲಳ ।

ಕಟಿ ಕಟನೆ ತಿನ್ನುತ್ತ ವಟಿ ವಟಿಸುವರು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ॥

ಶರಣಿಗುಣಿಸುವೆವನ ತಾಪವ ।

ದಿಟವೆನುತ ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಮಾಯೆಯು ।

ಛಟಿ ಛಟಿಸಿ ಸುಡಲವನ ಕಾಡೊಳು ರುಟಿಪರೀಂ ಪೇಳ್ವೆ ॥ ೨೨ ॥

ಒಂದುದಿನ ಮುಂಜಾವಿನಲಿ ಭೃತ ।

ವಗದಿಸುತ ನಿಂತಿರಲು ರವಿಯನು ।

ಬಂದರಾ ಘಾತಕರು ಅವನಿದ್ದೆಡೆಗೆ ತೊಟದೊಳು ॥

ಪೊಂದಿದಂತಿರೆ ನೀನು ತೃಷ್ಣಾ- !

ನಂದವನು, ಭೃತ, ಅವನು ಕೆಡಿಸಲು ।

ನೊಂದೆವಾದರು ಏರು ಕುದುರೆಯ ನೀಗಲೇ ಜಾಣ ॥ ೨೩ ॥

ಬೆಳಗುಹರಿಯುವ ಮುನ್ನ ಯೋಜನ ।

ಗಳೆದು ಸಾಗಲು ಮೂವರಿಗೆ ಬಲು ।

ಯೊಳಿತೆಲಾ ತಿಳಿಯಿದನುಮೆನೆ ಭೃತ ನಂಬಿದನು ಮತ್ತೆ ॥

ಬಳುಕಿ ಬಾಗುತೆ ನಮಿಸಿ ಹಾಲಾ ।

ಹಲದಿ ಪುಟ್ಟಿದ ಹಾವುಗಳಿಗುರಿ ।

ಘಳಿಲನನುವಾಗಲೈ ಹಿರಿದನು ಕೋಲುಕಡಿವಾಣ । ೨೪ ॥

ಎರಿ ಸಾಗಿದನಂಗಣಕೆ ಭೃತ ।

ಮೂರು ಮೂರೆಡೆಗೊರಗಿ ನೋಡುತೆ ।

ನಾರಿ ಮೋಹಿನಿಯುದಯ ಗಾಳವು ನೂಪುರದ ರವವು ॥

ಜಾಕುಹುದೇ ಕಿವಿಯೊಳಿನ್ನುತೆ ।
 ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿವೆ ।
 ದೂರದೊಳ್ಳೋಡಿದನು ಹರುಷದಿ ಮೋಹಿನಿಯ ಮುಖವ ॥ ೨೫ ॥
 ನಲಿಮ ಭೃತ ನಸುನುಗುತಲಾಕೆಯ ।
 ಕೆಲವ ಸಾರ್ಥನು ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ।
 ಉಲಿದನತಿ ದುಃಖದಲಿ ಕಾಂತಗೆ ಪಯಣಸುದ್ದಿಯನು ॥
 ಎಲಗೆ ನಿನ್ನನು ತೊಲಗಿ ಪೋಗುವ ।
 ಕಲಿಯ ಕಾಲಕೆ ನಿನ್ನ ನೋಟವು ।
 ನಿಲುಕುವುದೆ ನನಗೆಂದು ಬಿಂದೊಡಮೀಗ ಮುಂದರಿವೆ ॥ ೨೬ ॥
 ಗಳಿಗೆ ವರಿಯವಿಯೋಗ ದುಃಖವ- ।
 ದಿಳಿಯೊಳಗೆ ದುಸ್ಸಹವು ತಾನಿವೆ ।
 ಕಳಿವುದೆಂತಿನ್ನವಿಲ ಕಾಲವ ನೀನು ದೂರಾಗಿ ॥
 ಕಳಿದು ಗಡ ಸಂಶಯದ ಕತ್ತಲೆ ।
 ಸೆಳೆಯುವಾ ನಾವ್ ಸುಖದಸೂರ್ಯನ- ।
 ನುಳಿಯೆ ನೀನಿಲ್ಲಿಂದು ಭೃತನೆನೆ ಮುದವಿ ತಿರುಗಿದಳು ॥ ೨೭ ॥
 ಘಾತಕರು ನರಬಲಿಯ ವಿಷಯಕೆ ।
 ಕಾತರವ ಬಡುತಿರಲು ಭೃತನತಿ ।
 ನೂತನನುರಾಗಾನುಭವಹರುಷವನು ಪೊದಿದನು ॥
 ಮೈತಿಮೈಗಕೆ ಹಿಂದೆ ಜಾರುವ ।
 ಭೂತಲದ ಸೌಂದರ್ಯಸಕಲವ ।
 ಕೌತುಕದಿ ಭೃತ ನೋಡಿ ಹಿಗ್ಗುವನವರು ಬಾಡುವರು ॥ ೨೮ ॥

ಯೋಜನನ ಹಿಂದೂಡಿ ಪೊಕ್ಕರು ।

ಮೂಜನರು ನಿಬಿಡಾದ ಕಾಡನು ।

ಗೋಜನರಿಯದ ಭೃತನ ಕೊಂದರು ಕಪಟಸೋದರರು ॥

ವಾಜಿದಸಿಯನು ತೊಳೆದು ನೀರೊಳು ।

ವಾಜಿಯನು ತವಕದಲಿ ಹೊಡೆದರು ।

ಸೋಜಿಗವ ಬಡುತ್ತೈದೆ ನೀಚರು ಮನೆಯ ಹಾದಿಯಲಿ ॥ ೨೯ ॥

ಭೃತನ ಸೌಖ್ಯದ ಚರಿತನಿಂತಿ ।

ಕೃತಿಯೊಳಂತವ ಪೊಂದಲವನಿಗೆ ।

ಸೃತಿಯ ಬಂಧವು ಗತಿಸಿದಕೆ ಸದ್ಗತಿಯ ಸುಖಮುಂಟೆ ॥

ಭೃತನುಳಿದು ಸೋದರರು ಬಂದಿರಿ ।

ಖತಿದಳಿದ ಮೋಹಿನಿಯ ಶಾಂತಿಗೆ !

ವಿತಫವನು ಪೇಳಿದರು ಪೋಗಿಹನೆಂದು ಪರಪುರಕೆ ॥ ೩೦ ॥

ಒಡೆಯನನು ನೀಂ ನೋಡುವಾಸೆಯ ।

ಗೊಡವೆಯನು ಬಿಡು ಬಡವೆ ಮೋಹಿನಿ ।

ತೊಡು ನಡಿಯೆ ನೀಂ ವಿರಹವೇಷವ ನಾಳೆಯೆಂದಿನದೆ ॥

ಕಡುವೆ ಹಳಹಳಗೈದು ಶೋಕವ ।

ತಡೆದಳವಳಾದಿನವ ಹಗಲೊಳು ।

ಕಡೆಗೆ ಭೃತನಾಶಿಯನು ತೊಲಗುತೆ ಸೊಗವ ದೂಡಿದಳು ॥ ೩೧ ॥

ರಸುಣನನು ನೋಳ್ವಂತೆ ಯಾಕೆಯು ।

ತಮದೊಳವನನು ನೆರಳಿ ಕರಿಯುತೆ ।

ಮಮತೆಯಲಿ ಕರವನ್ನು ಚಾಚುತ್ತವಚುನಳು ಮರುಳೆ ॥

ನಿಮಿಷವೊಂದಕೆ ತನ್ನ ವಿಸಯ- ।

ಭ್ರಮನ ಹೃದಳು ಮನದಿ ಧೃಷಿ ।

ಭ್ರಮಣದಲಿ ಕಾಂತಂಗೆ ಸುಖವಿಲ್ಲಿಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯ ॥ ೩೨ ॥

ವನಿತೆ ದಿನದಿನದಲ್ಲಿ ನವಿದಳು ।

ಕೊನೆಗೆ ರೂಪವು ವಿಕಲವಾಯಿತು ।

ಬನಸಿರಿಯು ಬರಲಾಗುವಂತೆಯೆ ಚಳಿಯಕಾಲಕ್ಕೆ ॥

ಮನದೊಡೆಯ ಭೃತವನಾಸನಾದರು ।

ಮನೆಗೆ ಬರದಿರೆ ಸೂರಗವಬಲೆಯು ।

ವಿನಯದಿಂ ದೂರದಳು ನಗೆತಂದಳುವ ಮೊಗದಲ್ಲಿ ॥ ೩೩ ॥

ಮರಳಿ ಬಾರನು ಅಣ್ಣಗಳಿರಾ ।

ಪರಮ ಸೇವಕನಿನ್ನು ವರಿಗಂ ।

ಪಿರಿದುದೆಂತುಜ್ಜುಗವು ತರಬುವುದನ ಬರುವಿಕೆಯ ॥

ಮೊರೆಯನಿದನಾಲಿಸದೆ ದುಷ್ಟರು ।

ಹರಡಿಪರು ಕಡುವುಸಿಯ ಜಾಲನ ।

ಮರಗುವರು ಸೋದರಳ ಬಾಳ್ವೆಗೆ ಬೆದರಿ ತಮ್ಮಘಕೆ ॥ ೩೪ ॥

ಸೋದರಂದಿರ ಕಾಕುಕಾರ್ಯದ ।

ಬೋಧವಿರವಳಿದವಳೆ ಮೋಹಿನಿ ।

ವಾಡವಿಲ್ಲದೆ ಘೋರವಾದಾ ನೋಟವನು ಬಿಡಲು ॥

ಮೇದನೆಯ ಬೇನಿಷ್ಟನರಿಯಲು ।

ಕಾದವನಿಗೆ ಖಡ್ಗವಿರಿಯಲು ।

ಅದಯತನೆ ಯಡಗಿಪಂತೆಯೆ ನೊಂದಳಾಬಾಲೆ । ೩೫ ॥

ಕರಪುಗುಂದಿದ ಕೂದಲೊಂದಿಗೆ ।

ನೆರಿಗೆಗಟ್ಟಿದ ತುಟಗಳೊಂದಿಗೆ ।

ತೊರೆದ ಮಾಧುರ್ಯವನು ತೋರಲು ದಣಿನ ದನಿಗೂಡಿ ॥

ಸುರಿವ ಕಂಬನಿಯಿಂದ ಕೆಂಪೇ - 1

ರಿದಲು ತೆರೆದಾ ಕಣ್ಣಳೊಂದಿಗೆ ।

ಬರುವ ಭೃತನಾಕೃತಿಯ: ಕಂಡಳು ನಿದ್ರೆಯಲಿ ತರುಣಿ ॥ ೩೬ ॥

ಬಂದ ಭೂತವು ಕಥಿಸಿತವಳಿಗೆ ।

ಸಂದ ತನ್ನಯ ಕೊಲೆಯ ನಾರ್ತೆಯ ।

ಕೊಂದ ಸೋದರರಂತರಂಗದ ಕಹಿಯ ಹೊಸಗೆಡವಿ ॥

“ ಚಂದದಿಂ ಮಲಗಿಹೆನು ಮೋಹಿನಿ ।

ಬೆಂದು ಬೂದಿಯ ಪರಿಯೊಳಿನ್ನುಂ ।

ಸುಂದರಿಯೆ ಬಂದೊಂದು ಕಂಬನಿಯಿಂದೆ ತಂಗೈಸೆ ” ॥ ೩೭ ॥

“ ಅಕಟಕಟ ನಾಂ ಗಾಳಿಯಾದೆನು ।

ಮುಕುತಿಯಾಯಿತು ಜೀವಕೋಟಿ - ।

ದಖಿಲವನವದು ಕಿಸುಡುತ್ತಿರೆ ಭವಿಷಿ ಮೌನದಲಿ ॥

ವಿಕಡ ಪುಷ್ಪವು ಪೂಣ-ಚಂದ್ರನು ।

ನಿಕಟ ದೇವಾಲಯದ ಗಂಟೆಯು !

ಪ್ರಕಟ ಮೊಳ್ಳುವವೆನ್ನ ಗೊಳನು ನಾವು ಬೇರಿರಲು ” । ೩೮ ॥

“ ಗತಿಸಿದನು ನಾಂ ಬಲ್ಲಿ ನಡೆವುದ ।

ಶ್ರುತಿಸಬಲ್ಲಿನು ಮೂಢಸೆನಿಸದೆ ।

ಸತಿಯೆ ಭೌತಿಕ ಸುಖವು ಮರೆತರು ನೀನು ಸುಖಗೊಡುವೆ ॥

ಮೃತಿಯು ಕೆಡಿಸುವ ನಿನ್ನ ತನುಕಾಂ - ।

ತ್ಯತಿಶಯವದಪ್ಪರೆಗೆ ಬಾರದು ।

ಕೃತಕವಲ್ಲಿದು ನೀನು ಶೃಂಗಾರಾಧಿದೇವತೆಯು ” । ೩೯ ॥

ಹೇಳುವುದು ಮುಗಿಯುತ್ತಲೆ ತೆರಳಿತು ।

ಗಾಳಿಯಾಯಿತು ಕಂಡ ಭೂತವು ।

ತಾಳದಂಜಿಕೆಯಿಂದಲೆದ್ದಳು ಚೆನ್ನ ಮೋಹಿನಿಯು ॥

ಬೇಳೆಗಡಿಸುವ ಹಾಳು ಬಗೆಯಲಿ ।

ಕಾಲವೆಲ್ಲವ ಕಳೆದು ನಿಶಿಯೊಳು ।

ಬೀಳಿ ಹಾಸಿನ ಮೇಲೆ ಕಾಣುವ ಕನಸಿಗಗಿದಂತೆ ॥ ೪೦ ॥

“ ಏನುಗತಿಯಿದು ಪ್ರಾಣನಾಥನೆ ।

ದಿನನರೊಳು ನೀಂ ದಿನನಾದ್ಯೆ ।

ಹೀನವಿಧಿಯಾಟವದು ಭೃತನ ಪಯಣವು ಸರಿಯಾಯ್ತು ॥

ದಾನವದ್ವಯದಾಟವೆಂದಿದು ।

ನೀನು ಕಣ್ಣೆರೆಸಿದಲು ನಿನ್ನಯ ।

ಕಾನನದಿ ಸಿಡವಶೆಯ ಶೋಧಿಸೆನೆ” ದಳಾ ಬಾಲೆ ॥ ೪೧ ॥

ಕಾಡಿಗೊಡುವ ಕಳುವ ಮುಚ್ಚಲು ।

ಕಂಡ ಕನಸಿನ ನಿಜವ ತಿಳಿಯಲು ।

ಮಂಡಿಸಲು ಬಲುಬೆಲೆಯ ಬೂದಿಯ ಗೈದು ನಿಶ್ಚಯವ ॥

ಕೂಡಿ ಮುದಿಹೆಂಗಳೆಯ ನಡೆದಳು ।

ವಾಡುತಲೆ ಶೋಧನೆಯ ಕಷ್ಟವಿ ।

ನೋಡಿದಳು ಸಂಜೆಯಲಿ ತನ್ನಯ ಭೃತನ ಶೇಷವನು ॥ ೪೨ ॥

ತಲೆಯ ಬುರುಡೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆಗಳ- ।

ನೆಲುವುಗಳನುಳಿದಿದ್ ಪಕ್ಕಡಿ ।

ಹೊಲಸವೆ ಹರಿವಾಣ ಹುರಿ ಸಿದಿರೆಗಳ ಮಡಿಕೆಗಳ ॥

ಎಳೆಯೆದೆಯ ಬಾಲಕರು ಕಂಡರೆ ।

ಹಲಬುದ್ಧವು ತಿಳಿಸು ನೋಡಲು ।

ಕಲನುಧಾರ ಗಾನವಲೆ ಮೋಹಿನಿ ಶೋಕವೆಂತಹದೊ ॥ ೪೩ ॥

ನೋಡುತಲೆ ಮನಗಂಡು ಪಾಪಿಯು ।

ದೂಡಿ ಬಳಸಿದೆಲ್ಲ ದುಃಖನ ।

ಹೂಡಿ ಕಣ್ಣಳ ಹುಡುಕಿದಳು ಹೂಳಿಟ್ಟ ಜೀನನವೊಳ್ ॥

ಮೂಡುತಲೆ ಆ ಸ್ಥಾನ ಮಹಿಮೆಯು ।

ಕಾಡಿನೊಳು ಬೆಳೆದಿದ್ ಪೂವನೆ ।

ಕಂಡೆಲ್ಲವೆ ಬಾಲೆ ಅರಳಿದ್ದನಿತ ರುಚಿಯೊಡೆದು ॥ ೪೪ ॥

ಕಟ್ಟಿ ಸೆರಗನು ಟೊಂಕಸುತ್ತಲೆ ।

ಸಟ್ಟ ಭೃತನಸ್ಥಿಯನು ಹುಡುಕುವ ।

ದಿಟ್ಟ ಮೋಹಿನಿಯಳಿಗೆ ಸಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟಳಾದಾಸಿ ॥

ಅಟ್ಟಿ ಭಯಮಾಯೆಗಳನೀರ್ವರು ।

ಒಟ್ಟಿದರು ಶ್ರಮಬಟ್ಟಿ ಸಕಲವ- ।

ನಟ್ಟಕಾಸವ ತೋರುವಂತೆಯೆ ನಷ್ಟಕಾರ್ಯದಲಿ । ೪೫ ॥

ಶ್ರಮವಿಘಾತವ ಕಂಡು ತರುಣಿಯು ।

ಬೆಮರಿ ಬಾಯಾರೊರಗಿ ಭೂಮಿಗೆ ।

ಯಮನೆದೆಯು ನೀರಾಗುವಂತೆಯೆ ರೊದಿಸಿದಳಕಟ ॥

ಅಮರಸ್ಥದ ಹಾಳುದೇಗುಲ ।

ಸಮವೆನಿಸ ಭೃತನಂಗಶೇಷಕೆ ।

ನಮಿಸುತ್ತವನಾ ಪ್ರೇಮದಕ್ಷಯವನ್ನು ಸಮನಿವಳು । ೪೬ ॥

ತಿರವನುಳಿದೆಲ್ಲವನು ಬಕುತಿಯೊ- ।

ಳೊರಗಿಸುತೆ ಭೂದರದಿ ಭರದಿಂ ।

ತಿರುಗಿದಳು ಮನೆಗೆಂದು ತಂದುದ ಮುಚ್ಚಿ ಕಾಯಲ್ತಿ ॥

ಭರದಿಸೇರುತ ತನ್ನ ಸದನವ- ।

ನಿರಿಸಿದಳು ತಂದುದನು ಪೀಠದಿ ।

ಪಿರಿದ ಮನ್ನಣೆಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತದರ ಮೊರೆಯನ್ನು ॥ ೪೭ ॥

ಸರಸಪರಿಮಳ ಗಂಧಗಳ ತಿ- !

ಡರಪಿಸುತೆ ಕುಸುಮಗಳನಾಶಿರ- !

ಕೆರಗಿ ಸುಪ್ರೇಮದಲಿ ವಿಧಿಸಿದಳದಕೆ ವಿಶ್ರವಾವ ||

ಮರುಳಬಾಂಧವರರಿಯದಂತೆಯೆ !

ನೆರೆಯೊಳಡಗಿಸಿ ಶಿರವನ್ನಲ್ಲಿಯೆ !

ನಿಲಿಸಿದಳು ಚೆಲುವಾದ ವೃಂದಾವನವ ಮೋಹಿನಿಯು || ೪೮ ||

ಪರಿ ಪರಿಯೊಳನುದಿನವು ದೊರೆಯುವ !

ಕರುಣ-ಶಿಶು-ಮೋಹಿನಿಯ ಕಂಬನಿ !

ಜರೆಗೆ ಜಿಳಿದಿತು ಮಧುರ ತುಲಸಿಯು ಚಂದ್ರಕಲೆಯಂತೆ ||

ಮರೆತಳ್ಳಿ ಕಾಲಾನುಕಾಲಕೆ !

ಧರೆಯ ಸೌಂದರ್ಯದ ವಿಲಾಸವ !

ತೊರೆದಳಯ್ಯೋ, ನೀರೆ, ರವಿಶತಿಸ್ಮರಣವನು ಕೂಡ || ೪೯ ||

ಇರುವುದೇಯೊಳಿತೆಂದು ಭಾವಿಸಿ !

ಸೊರಗಿ ಸಾಯುವ ಮೋಹಿನಿಯ ಗತಿ !

ಯರಿಕೆ ಸಾಕೆಂದೋಸರಿಸದಲೆ ಅಯ್ಯ ಚಿತ್ತೈಸು !

ಸುರಿಸುರಿದು ರಕ್ತವನು ಕೊಬ್ಬಿದ !

ಹರಿಯ ಶೋಣಿತದಂಷ್ಟನೆಡಹಿದ !

ಸುರಭಿಯಾವಸ್ಥೆಯನು ಚಿಂತಿಸೊ ಗಟ್ಟಿಮನನಾಡಿ || ೫೦ ||

ಸೈರಿಸೆಲೆ ಸಂತಾಪವಹ್ನಿಯೆ !

ದೂರ ನಡೆ ವೈಷಾದರಾಗವೆ !

ತಾರೊ ಮನವೇ ಹೇಗಲಾದರು ಸಹನಕವಚವನು ||

ಸ್ತೋರಮುಖಜೀವಿಗಳೆ ರಮಿಸಿರಿ ।

ಜೀರಿರೆಂತುಂ ಸ್ತುತದ ಧಾಸವ ।

ಚಾರುಮೋಹಿನಿ ಮೀರಿ ಕೈಯನು ಪೋಪಳಿನಿತರೊಳು ॥ ೫೧ ॥

ನೋಡಲ್ಪುಂದರ ಪಾರಿಜಾತದ್ರುಮಮಂ ಸೌರಭ್ಯಮಂ ತೀಡುವಾ ।

ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಲದಂ ವಿಹಾರಿಜನಗಳ್ ಮುಂಡಾಡೆ ಪುಷ್ಪಂಗಳೇಂ ॥

ಜೋಡಾಗಲ್ಲಿ ತೊಡವನೇ ಹತಕೃಪಾಭ್ರಾಕೃದ್ವಯಂ ಜೀವದಾ ।

ಗೂಢಾಧಾರವ ಖಂಡಿಸಲ್ ಜಗಿಪಳೇಂ ಕಾಂತಾಮಣೀ

ಮೋಹಿನಿ ॥ ೫೨ ॥

ಭೂಪಾಲರ್ನೇರೆ ಮೆಚ್ಚು ವಂತೆ ಹೊಳೆವಾ ಲಾವಣ್ಯಮಂ ರೂಪಮಂ ।

ವೆಂಪಂ ಜೌವನವನ್ನು ತಾಳ್ದ ಯುವತೀ ಕಾಂತಾರಚೋಕ್ಷಾ ವಲಿ ॥

ಶಾಪಕ್ಕೊಡ್ಡಿ ರುವಂತೆ ಕುಂದುತಿಹಳೇಕೆಂದಜಿ ಪೌರಂದ್ರಿಯರ್ ।

ಕೋಪಂ ಸರ್ಚಿದುದಿತ್ತು ಬಾಂಧವರೊಳು ನೀರ್ಗಣ್ಣಿ ನಾ

ತಂಗಿಯೊಳ್ ॥ ೫೩ ॥

ಈ ವೃಂದಾವನಮೇನು ಮತ್ತದರೊಳಂ ಚೆಲ್ವಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದುರ್ದೇಂ ।

ಸಾವೊಂದಾಗಿರೆ ತಾನು ಕಂಬನಿಗಳಂ ಹಾಕುತ್ತ ಕುಳ್ಳಿಪುದೇಂ ॥

ಜೀವಂ ಬೇಸರವಾದುದೇಕೆ ಭೃತನೇಂ ಕಾಣ್ಬಲ್ಲನೇ ಸಿದ್ಧಿಯೊಳ್ ।

ಸರ್ವಂ ತೋಚದಿರಲ್ ದುರಾಗ್ರಹಿಗಳೇಂ ಹೇಗಾದರೂಂ

ಕಾಡುವರ್ ॥ ೫೪ ॥

ಜೀವಂ ಮೋಹಿನಿಯುಳ್ಳೆಯಾದ ಗಿಡಮಂ ಕೊಚ್ಚಲ್ ಕೃತೋ

ಪಾಯರು ।

ಕಾವರ್ಕಾಲವನಂ ವೃಥಾ ಭೃತಸತೀ ದೇವಾರ್ಚನಾಭ್ರಾಪ್ತಳು ॥

ಸರ್ವಾರೈಕೆಯ ದೇಹಮಂ ಜರಿಯುತು ವೃಂದಾವನಸ್ಥಾನವೊಳ್ ।

ಸೇವಾತತ್ಪರಳಾದಳಾಕೆ ನಿಹಗಂ ಕಾಮಿವುದೆಂಬಂತೆ ದಲ್ ॥ ೫೫ ॥

ದೇಗೋ ಕದ್ದರು ಮೋಸದಿಂ ತುಲಸಿಯಂ ಕಂಡರ್ಭಯಾ

ಶ್ವರ್ಯದೊಳ್ |

ಜೇಗಾಡಂಬರದಲ್ಲಿ ವಲ್ಲವಿಸುವಾ ಪಾಂಗಂ ದಯದೊಕ್ಕಿಗಳ್ ||

ಭಂಗಂ ಬಂದೊಡೆ ತಮ್ಮ ಗುಟ್ಟುಗುಮವರ್ಜಾರಿತ್ತೆಕಾಲೂರ್ದರೊ |

ತಾಂ ಗೋಳಾಡಿದಳಿತ್ತ ಮೋಹಿನಿ ನಿಜಾಧಾರಂ ದುರಾಪಾಗಲು | ೫೬ ||

ಕಾರ್ಮೋಡಂಗಳ ಚಾತಕಂ ಬಯಸಿ ತಾಂ ಬಿಡಾಗಿ ಶುಭ್ರಾಭ್ರಮಂ |

ಕೂರ್ಮಿಂ ದಂ ನೆರೆ ನೋಡೆ ವಜ್ರಗುದನಂ ಚೆಲ್ವಾಗಿ ನುಣ್ಣಾಡಿದಂ ||

ಲೂರ್ಮಿಂ ದಿನ್ನಳಲೆನು ಮೋಹಿನಿಯಳಂ ಕಾಯ್ಪಲ್ಲರೇ?

ಧಾತ್ರಿಯೊಳ್ |

ಧರ್ಮಂ ಸಲ್ಲದ ಗೂಳ ರೋದಿಸಿದರೇಂ ಕಾಂತಿಬೆ ತಾಂ

ರಂಜಿಸಂ || ೫೭ ||

¹¹ ಆರಾರಾತಿಗೆ ಕಣ್ಣಳಂ ಹಸಿತಮುಂ ದೇವರ್ಗೆ ಭಾಳಾಂಕಮುಂ |

ನೇಸರ್ಗಂ ಸುರ ಮೋಹಿನೀಕರತಲಕ್ಕಾರಮ್ಮನಕ್ಷೋಜಮುಂ |

ಶ್ರೀ ಶೌರೈವ್ವಿತ ನಾಭಿಜಕ್ಕೆ ಕಟಿಯುಂ ಸಗ್ಗನೆಗಂ ಶ್ರೋಣಿಯುಂ |

ಸುಸೇವ್ಯಾಂಭ್ರನರೋಜದಾ ಯುಗಲಮುಂ ಶ್ರೀದೇವಿ

ಗಿತ್ತಳ್ಳಣಾ | ೫೮ ||

¹² ವೀರಂವಾರನದರ್ದ ಭೂಧರವನಂ ಸಣ್ಣದ ಚಂದ್ರಂಗೆ ನಾಂ !

ಪೂರೈವೆಂ ನಜದೇಹಮೆಂದೊಲವಿನಿಂ ಕೊಟ್ಟಿದರ್ದೆ ಗೈದೆಯೋ ||

11. ತನ್ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಗವನ್ನೂ ಮೋಹಿನಿಯು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಳು; ಆದ ಕಾರಣ ಮದನನಿಗೆ ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳು ಹುಚಿಹೋದುವು; ಅದನ್ನೇ ಅವನು ಬಾಣ ದಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಹತ್ತಿದನು. ಇತ್ಯಾದಿ. 12. ತನ್ನ ಸಾಲಿಗೆ ಬಂದು ದನ್ನ ಚಂದ್ರನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಸಾಲಿಗೆ ಬಂದ ಕಾರುಣ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಹೋದಳು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮೋಹಿನಿಯು ಬಗ್ಗೆ ಶೋಕವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡಿತು.

೪೪.

ಮೋಹಿನೀವಿರಹ.

ಜೀರೊಂದಂ ಬಡಮೋಹಿನೀಯಲರಿಯಳ್ ಕೈಕೊಳ್ಳು
ನಾಂ ಪೊಂದಿದಾ |
ಕಾರುಣ್ಯೈಕವನೊಂದಲಾಗಿರೆ ಜಗಂ ಗೋಳಿಟ್ಟುದೇಂ ಪೇಳಲಿ||೫೯||
ಈ ಲೋಕವೇ ಪ್ರಣಯಘಾತಕಮೆಂಬ ಭಾವಂ |
ತೈಲೋಕಮಂ ಚಕಿಸುವಂತೆ ವಿನಷ್ಟನಾರಿ ||
ಸಲ್ಲಿಲೆಯಿಂ ಬಿರೆಸಿ ಸಗ್ಗದಿ ಗಂಡನಂ ತಾಂ |
ಮೇಲಾದಳ್ಳಿ ಯಮನಿಗಂಜದ ಬಾಲೆಯಳ್ಳಿ | ೬೦ ||

ದ್ವೇಷಭಾಂಡಾರ ನಾಟಕದೊಳಗಿನ ಪದಗಳು.

ರಾಗ ಯಮುನ. ತಾಳ ತ್ರಿತಾಳ. “ ಟಕಮಕ ಪಾಹಿ ” ಎಂಬಂತೆ.

ಜಯ ಜಯ ವೀರಾ ಶೂರಶತಭ ಜಯ ವೈರಿವೀರ್ಯಹರ |
ಕಾರ್ಯಧುರೀಣ ಪರಮದಯಾಳು ರಾಯ ರಾಯ ಬಾ || ಪ ||
ನಯವಿದಾಕಾರಾಲಂಕಾರ ರಾಜಗುಣಸಾರ |
ಭವಗೃಶಾಲಿ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನೆ ಬಾ || ೧ ||

ರಾಗ ಖಮಾಜ ಜಲ್ಲಾ. “ ಲಾವಿ ಚಟಕ ಗುಣಗಾನಾ ” ಎಂಬಂತೆ.

ಪ್ರಿಯಾ ಇರಲಿ ದೃಢಭಾವ | ಜಯಧಾಮ || ಪ ||
ನವಯುವತಿಗೆ ಧನ- | ನವಾನುಭವದಿಹ |
ಜವಗೇಡಿತನವು ಬೇಡ || ೧ || ಜಯಧಾಮ |
ತಮವನು ಪೊಡಲೊಳು | ಸಮನಿಸಿ ನಾಸರ |
ರಮಣೀಯಕವಿನನಿಂದೆ || ೨ || ಜಯಧಾಮ |

೧೦.

ಯಜ್ಞಕುಂಡ.

[ಸನ್ ೧೯೨೪ ನೆಯ ವರ್ಷ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾಸಭೆಯನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆಂದು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಹೋದರು; ನನಗೂ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಆಗ್ರಹನಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳ ಮೂಲಕ ನನಗೆ ಹೋಗುವುದಾಗಲಿಲ್ಲ: ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅತ್ಯಂತಬೇಡವಾಯಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ನೋಡದಿದ್ದರಿಲ್ಲ ; ಅದರ ಧ್ಯಾನವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ ತೃಪ್ತನಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡತೊಡಗಿದೆನು. ಆಗ ಈ ಕವಿತೆಯ ಜನನವಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ವೃಥೆಗೊಡುತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸೇರಿಸುವೆನು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಸಾರಮಾರ್ಗಿಕರಹಿತವಾದ ಔದಾಸೀನ್ಯಯುಕ್ತಜೀವನಕ್ರಮ, ನಿರ್ಧರಮು-ಬುದ್ಧಿ, ವಿಷಯಭೋಗಲಾಲಸೆ, ಅಂತರ್ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇಂದ್ರಿಯಸುಖಾಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ನಡೆದ ಐಹಿಕಪ್ರಗತಿಪ್ರಪಂಚ ಇವೇ ನೊಡಲಾದುವುಗಳು ಎಂಥ ಕಠಿಣ ಹೃದಯವನ್ನಾದರೂ ಕರಗಿಸುವಂತೆ ಸರ್ವವಿನಾಶ ಮೂಲವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಲಿರುವವು. ದೈವಿಕ ಅಥವಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಕಾಶ:ಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಬುದ್ಧಿಬಲದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಟ್ಟು ಸದ್ಯಕ್ಕೂಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ನಡೆದಿರುತ್ತವೆ; ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧಿಯುಂಟಾಗುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಿರುವುದು. ನಾನಾದರೂ ಬೌದ್ಧಿಕ - ಬಲವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಪರಕೀಯರನ್ನು ಸರಿಗಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಳೆಯದನ್ನು ಹಳೆದು ಚೆಲ್ಲಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಹೊಸದಾದುದನ್ನು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಸಾಧಿಸಿ, ಹೊಸದರ ಕೊಡ ಹಳೆಯದನ್ನು ಜೊತೆಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದ ದೇಶೋದ್ಧಾರಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬೌದ್ಧಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಜರಗಿಸಬೇಕು; ದೇಶೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಆ ಬಳಿಕ ದೊರೆತ ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಹಳೆಯದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ವ(ರ್ಗ)ರಾಜ್ಯವೇ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವುದು

ಈ ಕವಿತೆಯು ನೊಡಲು “ಜಯಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ” ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದಿತು.]

ರವಿಯು ಕರಿಯಾಗುವನೆ ಚಂದ್ರ ಕಳೆಯೇರುವನೆ ।

ಅವನಿ ಮಳಲಾಗುವಳೆ ಜಲವು ಜಡವಾಗುವುದೆ ।

ಕವಿದ ಮೋಡಗಳು ಹೊಗೆಯಾಗುವುವೆ ಬೆತ್ತಿಗೆಯು ಹರಳಾಗಿ
ತಾನುಳಿವುದೆ ॥

ಪವಿಯು ಗಿರಿಯರಿವುದೇ ಬಡಬತ್ತಿವಿ ಶರಧಿಯುಂ ।

ಸವಿಸುವುದೆ ಯುತ್ತುತಗಳು ಕೇಡ ತಂದಪುವೆ ।

ನೆವಮೇನೊ ಧರ್ಮಕರ್ಮಗಳಿಗೆನೆ ದೇವರೆಲ್ಲಿದರಪರೊ

ದಂಡಿಸಲ್ಕೆ ॥ ೧ ॥

ದನುಜರೈಹರು ಭೂಸುತರನಪ್ಪಳಿಸುವರು ।

ಕನಿಕರವಬಟ್ಟುಳಿಪೆವೆಂಬ ಸುರರಿಹರೆಲ್ಲಿ ।

ಧನಕನಕಮುಂ ತೊರೆದು ಮನವ ನೆರೆಗಲ್ವ ಮಾರ್ಗವನೆ

ಪೆಳ್ಳಯ್ಯರೆಲ್ಲಿ ॥

ತನುವಕಾಯಲ್ಕೆ ದೇವರ್ಗೆ ನೈವೇದ್ಯವೇ ।

ಜನತೆಯೊಳು ಬಾಳಲ್ಕೆ ಧರ್ಮನಿರ್ಬಂಧನವೆ ।

ದಿನದಿನಕೆ ಮಿತ್ತು ಮುಂದರಿವಾಗ ಸಾಯಲ್ಕೆ

ಸ್ವರ್ಗನರಕಂಗಳೆಹವೇ ॥ ೨ ॥

ಹನನಭಯ ಮನುಜರಂ ಮೇರೆಯೊಳಗಿಟ್ಟುಹುವು ।

ಕನಕಕಾಂಕ್ಷೆಯು ಚಿತ್ತಮುಂ ಸುತ್ತಿ ಪದುಳಿವುದು ।

ನೆನೆದ ಕಾರ್ಯವ ಗೆಲ್ವ ಸೈತಿನೊಳು ತೆರೆಮಸಗಿ

ಸಾವಾಧಿಸೌಖ್ಯವಿಹುದೈ ॥

1. ಧರ್ಮಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ರವಿಯು ಕಷ್ಟಗುವುದಿಲ್ಲ ಇತ್ಯಾದಿ. 2. ಪರಸ್ಪರ ಭಯದಿಂದ ನಾವು ಬಾಳಿ ಹೆರವರನ್ನು ಬಾಳಗೊಡುವೆವು; ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ಭಯದಿಂದ ಧರ್ಮನಿರ್ಬಂಧಾದಿಗಳನ್ನೇಕೆ ಕಾಯಬೇಕು; ರಾಕ್ಷಸರ ಪೀಡೆ ಮುಂತಾದುದೆಲ್ಲ ಈಗ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ದೇವರ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಲಾದುವುಗಳೆಲ್ಲ ಏಕೆ ಬೇಕು ? ಇ. ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಮಾಡಿಯುವುದೇ ಒಂದು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕವಾದ ನಿಯಮವು.

ಇನಿತಿನಿತು ಜಿಡದೆ ಕೊರತೆಗಳ ಕಾಣ್ಬುದೆ ಧರ್ಮ- ।

ವಿನಿತಿನಿತುಮಂ ದೊರಕಿವುದೆ ಪರಮ ಸತ್ಯರ್ಮ- ।

ವಿನಿತದೊಡಂ ಸಾಧಿವುದೆ ಸರ್ವಸಂಮತಮುನೀತಿ

ಯೆಂಬರೆಲೆ ಮರ್ತ್ಯರು ॥ ೩ ॥

ಕಾಮಾದಿ ಶತ್ರುಗಳು ಮಿತ್ರರಾಗಿಹರಲ್ಲಿ ।

ಸೈವಾದಿ ಭಾವಗಳು ಬೇಹಾರದೊಡನೆಯಹ- ।

ನಾಮಾತ್ಮವದ ಮಿಗಬಂದಿಹುದು ಕಾಕುಕತ್ತರಿ-

ಗೆಲಸಕವಲ್ಪುಡಿಗೆ ॥

ವ್ಯಾಮೋಹಮುಂಟೆಲಭೋಗಭೋಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ।

ಸಾಮಾದ್ಯುಪಾಯಂಗಳ್ಳಿದಿಹುವು ಕೊಳವಿಯಂ ।

ಸಾಮಾನ್ಯರೆಳೆಯುವರ-ಸಾಮಾನ್ಯರೊತ್ತುವರು

ಲೋಕಮಂ ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚಿಗೆ ॥ ೪ ॥

ಹಳ್ಳಿ ವಟ್ಟಣವಾಯ್ತು ಹಳ್ಳತಾ ಕೆರಿಯಾಯ್ತು ।

ಜೊಳ್ಳಾಯ್ತು ಹಳ್ಳುವು ಪೊಲವಾಡೊಂಬೊಲಾರವೆಗೆ ।

ಮೆಳ್ಳಿಸಿತ್ತಿಗ ಗುಡುಸಲವಾಯ್ತು ಮಂದಿರವು ಬೀದಿಯಿಕ್ಕಿ

ಲದೊಳ್ಳಿಸೆ ॥

ಕಳ್ಳನಂ ಸುಳ್ಳನಂ ಕೊರಜನಂ ಹುಚ್ಚನಂ ।

ತಳ್ಳಂಕಮುಳ್ಳೊಳ್ಳಿ ಕೊಳಕನಂ ಕೀಳನಂ ।

ಬೋಳಯಿಸಿ ಗತಿಗಡಿಸಿ ಕೊಡಿರಿಸಿ ಮನುಜಾತಿಗುನ್ನತಿಗೆ-

ಕೋರ್ಪರೋವೋ ॥ ೫ ॥

೩. ಕಟ್ಟಿ ಯುಕ್ತಿ, ಕಪಟಾಚಾರ, ಎರಡರ್ಥದ ಮಾತು ಇವೇ ಕಾರ್ಣ ಸಾಧಿಸುವ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನಗಳಾಗಿವೆ. 4. ಬಂದೂಕು.

೫. ಆರಾಮದ ಸಲುವಾಗಿ ಹೊಲಗಳೆಲ್ಲ ಅಟದ ಸ್ಥಳಗಳಾದುವು. ೬.

ಕಳ್ಳರು ಮುಂತಾದವರನ್ನೂ ಸಮಾನ ನಾಗರಿಕತೆಯಿಂದ ಮನ್ನಿಸಿ ದೇಶೀ ನ್ನತಿಯ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವರು.

೪೮.

ಯಜ್ಞ ಕುಂಡ.

ಮೇಲಟ್ಟಮಂ ಬಿಡರು ಬೆಟ್ಟ ಬಯಲಿಗೆ ಬರರು ।

ಹಾಳು ಬಟ್ಟಲ ಬಿಡರು ಹರಿವ ನದಿಯೊಳು ನಿಲರು ।

ಜಾಲಿಕಿಚ್ಚನೆ ಬಿಡರು ಸೂರ್ಯಸಂಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾಸಿಗೆಯ

ಹುಲ್ಪಕ್ಕೆಗೆ ॥

ಕೀಳೊಟಮಂ ಬಿಡರು ಹಾಲ ನರುವೋಗರಕೆ ।

ಸೂಳಿತಿಟ್ಟವ ಬಿಡರು ಮನೆಬಾಳ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕೆ ।

ನಾಳೆ ಕೊಲ್ಲುವ ಬೀಟವಿಂದೀಗಲಾಂತು ವೊತ್ತಲೆಯೊಳಾ

ಸಿಪರಿಲ್ಲಮಂ । ೬ ॥

ಕಾದಾಡಿ ಸಾಯುವರು ಕಾಣರೈ ಕಾರ್ಯಮಂ ।

ಬಯ್ಯಾಡಿ ದೂರುವರು ಸತ್ಯಮಂ ತಿಳಿಯರೈ ।

ಇದ್ದುದನ್ನೊದ್ದು ದೂರದಕೆ ಕೈಯಿಕ್ಕೆ ಯೆಂದಾದೊಡುಂ

ಸೊಗನುಪ್ಪುದೇ ॥

ಹಿಂದಾಗಲೊದೆಯುವರು ಮುಂದಾಗೆ ಕೊಯ್ಯುವತ - ।

ದೊಂದಾಗಿ ಬಾಳರೈ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ತಾಳರೈ ।

ನಿಂದಂತೆ ನೆರೆಯ ನೆಚ್ಚದೆ ಚಡಪಡಿಪ್ಪರೈ ತಿಪ್ಪಿಯಾ

ಸಾಯಿಯಂತೆ ॥ ೭ ॥

ಆರ್ಯರಾ ಧರ್ಮವದು ಹಾಳಹಚ್ಚದನಾಗ್ನು ।

ಪರ್ಯಾಯದಿಂ ಬಂದ ಪಾಶ್ವಾತ್ಯಮಾರ್ಗವದು ।

ಪರ್ಯಾಪ್ತನಾಗಿಹುದು ದೇಹದೇವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಿಗ

ಚಂದೊಪವಿನಂತೆ ॥

7. ತೀಕ್ಷ್ಣಪ್ರಕಾಶ. 8. ತಮ್ಮ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲ ಸೌಖ್ಯವನ್ನೂ ಪಡೆಂಬೇಕೆಂಬ ಹವ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಅಕಾಲಮರಣವನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳುವರು.

ಸೂರ್ಯನಾರಾಧನವು ಪಿತೃಗಣದ ತರ್ಪಣವು ।

ತೀರ್ಥಂಚಜಗಕೆ ಯಣುರೇಣುಗಳಿಗನ್ನವುಂ ।

ಮರ್ಯಾದೆಯಂ ಮೀರ್ದ ಮರುಳುಟವಾಗಿಗ ರೋಡಿಕೆಗೆ

ಪಕ್ಕಾಗಿವೆ || ೮ ||

ದೇವರು ಕಾಣಲ್ಪಿ ಹಿಂದು ಹರಕಾದನೈ ।

ದೇವರು ಕಾಣದಕೆ ಯನನು ತಿರುಕಾದನೈ ।

ದೇವರು ಮರೆದಿದರ್ ದಾಂಭಿಕರಿಗಾಳಾಗಿ ಖೂಳಾಗಿ

ಬಾಯ್ಬಿಡುವನೈ ||

ದೇವರು ಹಿಂದೊಗೆದು ದಾಯಾದರು ಕೂಡಿ ।

ದೇವರು ಕಣ್ಣಿಡಿಸಿ ದೈತ್ಯಸುಖವನೆ ಬೇಡಿ ।

ದೇವರು ಮುರಿಬಿಡಿಸು ದೇಹನಚ್ಯುತವೆಂದು ಕನಸಿಗೆ

ಕಣ್ಬಿಡುವನೈ ||

ನೀಚನಿರ್ವೇವಗತ ಧರ್ಮಸುಕುಲಾಚಾರ- ।

ವಂಚಿತಾತ್ಮನು ಹಿಂದು ಕತ್ತಲೆಯ ಕರಿದೀವ- ।

ಮಂ ಚಳಕದಿಂ ಕೊಂಡು ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ಕುಣಿಯೊಳಗೆ ಕರಿ

ಮಣೆಯ ಕಾಣಬಯಪಂ ||

ಆಚಾರವಾಚಾರತೀಲ ವಿಚಾರ ಚೇತನಗ- ।

ಳೇಚೆಗಿನನೊಳು ಸೇರಿ ಹಳೆಯನುಂ ಹಾಳಕ್ಕಿ ।

ಸಂಚಿತವೆ ಬಲನುತವೆಂದು ತೋರುವ ಮುನ್ನ ಹಿಂದು

ವೇನಿಂದ್ರನೇನು || ೧೦ ||

೧. ತಿರಸ್ಕಾರ. 10. ಮರೆತು. 11. ಸ್ವಕುಲಾಚಾರಾದಿಯನ್ನು

ಬಿಟ್ಟು ಹಿಂದುವು ಪಡೆಯಲವಶ್ಯವಲ್ಲದ ಪುಲ್ಲಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮೂಢ
ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪಡೆಯುನೋಡುತ್ತಾನೆ. 12. ಹಿಂದುವೂ ಇಂದ್ರನೂ
ಅಪ್ಪೇ ದುರ್ಬಲರು.

ಹಿಂದುಮತ ಹದಗೆಡಲು ಜೀಕೇಕೆ ಪೊಂದಲಿ- ।

ಕ್ಕಂದನಲ್ಲದ ಧರ್ಮವಿಂದೇಕೆ ಲೋಕದೊಳು ।

ಸಂದವಾಗಿದುರ್ಹಿಂದುವನನ್ನು ಬಹುರೂಪದಿಂ ಬಾಧಿ

ಪುದು ಜೀಕೆಲೋ ॥

ವೇದತತ್ವವ ನಿಗಿ ನೆನಿದ ನಡತೆಯ ಮೀರಿ ।

ನೊಂದು ಜೀಯುವುದೇಕೆ ಪ್ರ¹³ಕೃತಿ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ।

ಮಂದಿಗಳ ಕರದಿ ಜೀಳುವುದೇಕೆ ಕಾಲನಾ ಯಜ್ಞಕುಂಡನ

ಮಂತ್ರೆಯಾ ॥ ೧೧ ॥

ಉಗೆಯು ನೀರಾಗುವುದು ನೀರು ಮಂಜಾದವುದು ।

ಬಗೆಯೆ, ಮಂಜೆ ನೀರಕಲ್ಪಾಗಿ ಕಾಣ್ಬುದಿ ।

ಬಗೆಯರಿತು ನೀನೊಲ್ಲೆನ್ನುವುದೆ ವತ್ತೆ ನೀರನೆ ಮುಚ್ಚಿ

ಕೆಡೆಪಬಹುದೇ ॥

¹⁴ಜಗಿದ ನಿರಿದು ಮಡುವಾಗೆ ಕಡು ಕೆಡುವುದೈ ।

ವಿಗತಿಯಿಂ ತಿರುಗಣಿಯು ತಾನಾಗೆ ನುಂಗುವುದು ।

ಸಿಗುವ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ನೀರಿಗದಕೇ ಪ್ರವಾಹವು ಸಿದ್ಧವಲ್ಲ

ಜೀಯಾ ॥ ೧೨ ॥

ಎಲೆ ಹಿಂದು ನೀಂ ಹರಿವ ನದಿಯೆಲಾ ಸ್ಥಳವೆಡದೆ ।

ಯಲೆಯುವಾ ತೆರೆಗಳಿಗೆ ಮೆಯ್ಯೆರಿತು ತಡೆಯದಿರು ।

¹⁵ನಿಲವೆ ಯೋಡುವ ಪಥದೆ ನಿನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವದ

ಬಲವು ದೊರೆಯುವುದು ಕಾಣ್ ॥

13. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಗೂಢ ತತ್ವವು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಏಕೆ ತಿಳಿದು ಬರಬೇಕು? (ಸ್ಥಿತಿಯು ಬದಲಾಯಿಸಿತೆಂಬುದೇ ಭಾವವು.) 14. ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದ; ಚಲನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದಿದ್ದ. 15. ಚಲನೆಯೇ ಬಲವು. ಈ ಬಲವನ್ನು ಗಂಡಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡು ಆ ಬಳಿಕ ಸಾರಾಗುವುದಕ್ಕಷ್ಟೇ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಂಡಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಳದಿರುವುದಕ್ಕೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಮಳಲ ನೆಲವನು ತೊಲಗು ಕಲ್ಲಿನೊಳು ಕಿನಿಸವಿರು |

ಕೆಲವ ಕೆಯ್ಯಣ್ಣದಿರು ಗಾಧವನು ಸೇರದಿರು |

ಕಲೆಯುಬದರ ಕೂಡು ನಿಜಭಾಸಮಂ ನೀಡು ಕಾಪಾಡು

ಘನಮತರಂ || ೧೩ ||

ತುಪ್ಪದಾ ಸವಿಗಂದು ನೊಂಹಾಲ ಕೆಡಿಸುವದೆ |

ತೆಪ್ಪದಾ ಸುಖವರಿಯಲಿಸುವುದನುಳಿವದೆ |

ಕೊರೈಗೆ ಹೊನ್ನಿನಿ ಕಂಸನೆಳಿಪುದುಂಟಿ ಮೀಸಲಕೆ

037224

ಕಸಬೇಡವೆ ||

ಬೊಪ್ಪನಾ ಕಡ್ಡು ಗಳು ಭೋವಿಯಾ ಪಾವಗಳೆ - |

ಗರ್ವಿಸಿದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಾಗವೇ ಅಪ್ಪ ತಿ - |

ವ್ವಪ್ಪನರಿಯಗೆ ಕರಿಯೊರಲ ಗುಂಡಾತನಿಗೆ ಚಟ್ಟಣಿ -

ಯರಿಯ ಬೇಡವೇ | ೧೪ |

ರವಿಯು ಬೆಳಗಿದನೆಂದು ದೀಪಮಂ ದೂಷಿಪುದೆ |

ಕವಿಯು ಪಾಡಿದನೆಂದು ಕೋಗಿಲೆಯ ನೂಕುವದೆ |

ಯುವತಿ ದೊರಕಿದಳೆಂದು ಯೌವನವ ದೂಡುವದೆ

ಮುದುಕ ತಾಂ ಮೊನ್ನಾಗನನು ||

ತೆವರುವುವೆ ಜೋಳ ರುಲ್ಲಿರಿಸೆ ದಂಟಕ್ಕುವದೆ |

ಕುವರ ಪುಟ್ಟಿದನೆಂದು ಮಡದಿಯಂ ಕೊಲ್ಲುವದೆ |

ಭವದ ತತ್ಪವನೊಮ್ಮೆ ಕಂಡುದಕೆ ಬುವಿಗೊಡುವ

ಜಾಣನೊಲ್ಲೆಂಬುದೊಳಿಕೆ ; ೧೫ ||

ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ವಲ್ಲಿಯಂ ಚಲ್ಲಿಗಾರ್ತಿಯ ಗಲ್ಲ - |

ದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಬೆಲ್ಲದಾ ಮಡಿಗಟ್ಟಿ ಹಾಲುಣಿಸಿ |

ಫುಲ್ಲಲೋಚನದೊಳ್ಳಿ ಬೆಳಕು ಮೈಗಾವು ಸೊಲ್ಲೆಲರುಗಳ

ಸಲ್ಲಿಸಿದೊಡೆ ||

೫೨.

ಯಜ್ಞ ಕುಂಡ.

ಮಲ್ಲಿಗೆಯು ಬಲ್ಲತ್ತ ತನ್ನ ಬಲ್ಲಂದಮಂ !

ಚೆಲ್ಲುವುದು ಬೇಕಾಗಿ ಕಲ್ಲು ಹುಡಿಯಾದ ನೆಲ- ।

ದಲ್ಲಿ ಹೂಳಲ್ಲಿ ಹಿತ್ತಲದ ಹೊಲಸಿಕ್ಕು ಮೇಲೆ ನೀರ -

ನೆರೆ ಮಾನವಾ ॥ ೧೬ ॥

ಸೃಷ್ಟಿ ತನ್ನಯ ನೂತ್ನಸೌಭಾಗ್ಯದೊಳಗೆ ತ- ।

ನ್ನಿಷ್ಟ ಸುದೇಶವನು ಸಾರ್ವ ವುತ್ಕೃಷ್ಟತರ ।

ದೃಷ್ಟ ರೂಪವ ತೋರಿ ಬಾಲಾರ್ಯಚಿತ್ತದೊಳು

ಮೊಟ್ಟಿಗೆ ವಿಷ್ವರಿಸಿದಳ ॥

ಶ್ರೇಷ್ಠತತ್ವವು ಮತ್ತಮುಕ್ಲೆಂದೆ ಪೊಣ್ಣೆ ಸಂ - ।

ತುಷ್ಟೆಯಂ ತರುತಲಾ ಮುದ್ದು ಮನ ನಿರ್ದುಷ್ಟ ।

ನಿಷ್ಠೆಯಿಂ ಭಜಿಸಿ ಪಾಡಿತು ಬೇಳ್ಕುದುಪಕಾರಿ ಪಂಚ -

ಭೂತಾದಿಗಳಿಗೆ ॥ ೧೭ ॥

ಆದೊಡೇಂ ಕಾಲಗತಿಯಲಿ ಯಡಗಿತಿ ಔಲಯ ।

ಆಮದಿ ಶೋಭೆಯದಕತಿ ಪರಿಚಯಂ ಬಂದು ।

ಮೇದಿನಿಗೆ ಕತ್ತುರಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಿತ್ತಿಕೆಯ ಮಾಡುವುದು

ಸಾಸಾಜವು ॥

ಆದಿಯಿಂ ಪ್ರಳಯಮೀ ಸ್ರಳಯದಿಂದಾದಿಯೆಂ - ।

ಬೊಂದು ನುಡಿ, ತಲೆಯ ತೊನೆಯುವ ತೊಡಕು, ಸಾಕಿದೋ ।

ಆದಿಯುಂ ಸ್ರಳಯಮುಂ ಸಮಕಾಲಮಾಗಿದು ಹಿಂದ -

ದೊಳು ಕಾಣ್ಪಂದಿವೆ ॥ ೧೮ ॥

17. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯರು ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದರ ಭವ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ, ಅದನ್ನು ಭಜಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಯಜ್ಞಾದಿಗಳಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟಗೊಳಿಸಿ ತಮ್ಮ ಉಪಕಾರಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಸಾರಸುಗ್ರಹಣವಿಲ್ಲಿಗ ಸರ್ವಾಂಗದೊಳ್ |

ಪಾರುಗಾಣಲೈಕು ನಿಜಸುಖಾರೆಯು ತಗ್ಗಿ |

ವೂರಾಗಿ ಮೈಸೊಗವು ಸೊಕ್ಕಜಿಕಲ್ಲದೇ ಪೆರತಿಲ್ಲ
ನಿಸ್ಕೃತ್ತಿಯು ||

¹⁸ ಬೇರೆ ಬೇರಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನಿಯಾಗಿ ನೆರೆ |

ಸೇರಿ ಜೀವನ ಪುಟ್ಟಿಸಿತ್ತರನ ಸಿತ್ತನ್ನ - |

ಮೀರಾಟ ನಿಲ್ಲದಿ ಹೋರಾಟನೊಲ್ಲದೊಡೆ ಮೋಕ್ಷವದು

ವಾರ್ಗಲ್ಲವೈ || ೧೮ ||

ಈ ಮಹಾ ಪ್ರಳಯದೊಳು ಹಿಂದು ಹಿಂದುಳವಸೆ |

ಸೋಮಶೇಖರ ಕಾಯೊ ಹಿರಿಯ ಮನೆತನ ವೃಳಿಸೊ |

ಕೇಮದಿಂ ಬಳೆಮಂತೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಮಂ ದಯಿಸಿ ಭೂಟಾಟಮಂ

ನಿಲ್ಲಿಸೊ ||

ಪ್ರೇಮಮಂ ಬಲ್ಲವಂ ತ್ಯಾಗಮಂ ಕೊಂಡನಂ |

ನೇಮಮಂ ಪೊತ್ತುಮಂ ಧೀಮಂತ ವಿಕ್ರಮಂ |

ಸೋಮಸೂರ್ಯರೆ ನೋಡೆ ಹಿಂದುಮಂ ಸೃಷ್ಟಿಯೋದಿಸು
¹⁹

ವಂದವಾ || ೨೦ ||

ಎಲವೊ ದಮ್ಮಯ್ಯ ನೀಂ ಹಳೆ ಮೋಟೆ ಮರವಲ್ಲ |

ಭಲಭಲರೆ ನೀನಿದೋ ಸೊಲ್ಲೊಡೆದ ಹಸುಗೂಸು |

ಬಳಲವಿರು ಬಳಸಿದಿಯೆನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯಮಂ ಕಂಡು

ಸೊಗಗಾಣದುದಕೆ ||

18. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಬಲದಿಂದಲೇ (ಬೌದ್ಧಿಕ ಬಲದಿಂದಲೇ) ಜನನ ಮರಣಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವರಿಗೆ ಬೌದ್ಧಿಕ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯು ನಿಲ್ಲದು. 19. ನೂತನ ಜ್ಞಾನಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೂಸಾಗಿರುವ ಹಿಂದುವಿಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಸೇವತೆಯು ಸ್ವತಃ ಕಲಿಸುವಳೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧವಾದ ನೂತನ ಕಲ್ಪನೆಯು. ಇದು ಕವಿತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವಿಸ್ಸಂಭವವನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಹಿಂದೆ ನೂತನಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವನಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.

ಬಲಿದ ಪರಿಯೊಗೆದೆನ್ನ ಸಾಗವ್ವ ಕಾರಿರುಳೆ ।

ಕಳೆದೆನ್ನ ಮುದ್ದು ಚಂದಣ್ಣ ಸುಡುರಕ್ಕಸರ ।

ಗೆಲದ ನನ ಸೂರಯ್ಯ ನಾಂ ಪೆಳ್ಳಿನೀಗ ನಿನಗುಚಿತಮಿದು

ಯಜ್ಞಕುಂಡ ॥ ೨೦ ॥

ಸತ್ವವೇ ಕಲ್ಲದಕೆ ಪ್ರೇಮವೇ ಗಚ್ಚು ಬಾಂ- ।

ಧುತ್ವವೇ ಮತ್ತು ಬಲಧೈರ್ಯಸಾಹಸ ನಿಶ್ಚಿ- ।

ತತ್ವಾದಿಯೇ ಸಾರಣಿಯು ಮತ್ತೆ ಕಾಮಣ್ಯವೇ ಕಾರಣಿಯು

ತಿಳಿದಿಯಾ ॥

ತತ್ವತತ್ವವ ತಿಕ್ಕು ಸತ್ಯದಾ ಗಾಳಿಗೊಡು ।

ಚಿದ್ವಹ್ನಿಯುಂ ಚುರ್ಚು ಯಾತ್ಮ ಸಮಿಧೆಯನುಣಿಸು ।

ಖತ್ವಿಜನೆ ವೆಸಜಾಣ ಮಂತ್ರವಧುನಿಕ ಶೋಧವಾಚ್ಯ

ವೆಮ್ಮಾರ್ಯತನವು ॥ ೨೧ ॥

ಸೋವುತವನುಣ್ಣು ವರ ವೆಸರ ಕೇಳಿನ್ನಣುಗ ।

ಜೀವನೋಪಾಯದುದ್ವೇಗವಾ ವ್ಯಾಪಾರ ।

ಧಾವದೈಕ್ಯವ ಕೋವ ಪೂರ್ಣಾಡಿಯು ಪರಧರ್ಮ ಸೈರಣೆಯು

ವೈಜೋಕಿಯಾ ॥

ಕಾನಕೈದುಗಳಾತ್ಮಿಕಾಭ್ಯಾಸ ನಾಡೊಳಿತ ।

ನೀವ ಬಲೈದುದು ಸಾಹಿತ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಾದಿಗಳು ।

ನಾವು ನಮ್ಮಿಚ್ಛೆಯಿಂದಿರ್ದು ಹಂಗುಳಿದು ಬಾಳ್ವಲ್ಲ

ನೆರವಣಿಗೆ ಸೈಸೈ ॥ ೨೨ ॥

20. ದುಷ್ಟ ರಾಕ್ಷಸ. ಹಳೆಯದನ್ನೂ, ಮುತ್ರಿಕೊಂಡುದನ್ನೂ, ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದುದರಿಂದ ನಾಗಪ್ಪ, ಚಂದಣ್ಣ, ಸೂರ್ಯ ಎಂಬವುಗಳ ಸಾಧಾರ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. 21. ಹೊಸ ವಿಧ್ಯೆ. 22. ಅಹುತಿ 23. ಸದ್ಭಾವನನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವಂಥ ಸತ್ಯ ವಚನವು.

ತಡೆಯೊ ತಡೆಯೊಡಬೇಡಯ್ಯ ಮಗುನೀಂ ಭರದೊ- ।

ಳೆಡೆತಪ್ಪಿ ಬಿಳ್ಳೇಡ ಮನೆಗೆದ್ದು ಹೊಲಗೆಲ್ಲೊ ।

ಅಡವಿಯಲಿ ನೋಡು ಸಾರಂಗ ಸೈರಿಸನನ್ಯನಂ ಮುನ್ನ

ಮನೆಯೊಳಿಂತುಂ ॥

ಪಡೆದು ದಿವ್ಯಾಕ್ಷಿಯಂ ಜಗವ ನೋಡಿತ್ತಕಡೆ ।

ಪೂತಳವ ಪಡೆನನ್ನನೂತಳದ ನಿರ್ಜಿಡದು ।

ಪೊಡನಾಗಿ ಕಾಸದೊಡೆ ಕಬ್ಬಿಣವದಪ್ಪದೈ ದೊಡ್ಡಿ ತೆಗೆ

ಹಾಯಬೇಡಾ । ೨೪ ॥

ಈ ಕಾರ್ಯವಿಗ ಕೈನಿಡಿ ಕರೆವುತಿರೆ ನೀ- ।

ನೀ ಲಾಲದೊಳು ಪಸುಳಿ ಕೊಟಲೆಗೆ ಕೂಡದಲೆ ।

ಯೇಕಾಗ್ರಚಿತ್ತದಿಂದಿ ಯನ್ನಾಕುಂಡದೊಳ್ಳವ

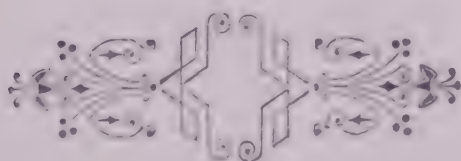
ಸ್ವಪನ್ನರ್ಪಿಸೈ ॥

ಪ್ರೀತಾಂತ ನಾರಾಯಣಾಂಕಿತ ಮಹಾಕಾಲ- ।

ನೇಕೆಟ್ಟಿ ಬಳಸಿ ನಿನ್ನನು ದಿವ್ಯಸೌಖ್ಯದೊಳು ।

ನಾಕೇರನೊದೆಯನಿನೆಂಬಂತೆ ಪಾಲ್ಪನಿನ್ನೀ ಸ್ವರ್ಗ

ರಾಜ್ಯಪದದೊಳ್ ॥ ೨೫ ॥

24. ಮೇಲ್ಪದಿಗೆ ಇದ್ದ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೂ ಕೆಳಬದಿಗೆ ಇದ್ದ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವುಂಟಾಗಲು ಸಮಸಾತಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ವರಿಗೆ ಮೇಲ್ಪದಿಯ ನೀರು ಕೆಳಬದಿಗೆ ಹರಿಯಲೇ ಬೇಕು.

25. ಸ್ವರಾಜ್ಯ.

ಯೌವನೋದಯ.

[ಈ ಕವಿತೆಯು “ ಸತೀಸ್ಮಾರಕ ” ಎಂದು ಬರೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕದ ಒಂದು ಭಾಗವು. ಹಲಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳ ಮೂಲಕ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಬರೆಯುವುದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದಾದ ಕವಿತೆಯ ಮಾದರಿಯೆಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಯೌವನೋದಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವಿಸುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವೆನು. ಯೌವನದ ಮಹಿಮೆಯು ತಿಳಿಯಲಶಕ್ಯವು; ಯೌವನದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಧೈಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾಳಿದವನಿಗೆ ಪ್ರೇಯಸ್ಸು ಶ್ರೇಯಸ್ಸುಗಳೆರಡೂ ದೊರೆಯುವವು. ಈ ಕವಿತೆಯ ವೃತ್ತವು ಚಂಪಕಮಾಲೆಯು. ಇದರ ಭಾಷೆಯು ಗಡಚಾಗಿರುವುದೇನೋ ನಿಜ.]

1
ಪಸುಳನ ಪೂರ್ವರೂಪನಿವನೆಂದುರೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಪರಾಂಗನಾಜನಂ |
ಬಸಿರೊಳೊಡರ್ಚಿ ತಿದಿ ಮುದಮೆರೆ ಪಳಂಚಿ ತೊದಳ್ಳು
ಮುದ್ದಿದಾ ||
2
ಸಿಸುವಿನಲಂವು ಕಲ್ಪೊಂವ ಪೆಪನಳುರ್ವ ಕುಮಾರಕುಂಗ ನಿ- |
ಳ್ಳೊಸಗೆ ನಿಮಿರ್ಚಿ ಬಂದುದಲೆ ಚೆಂದದ ಸಂದ ಸುಯೌವ
ನೋದಯಂ || ೧ ||
3
ನೆಂದುದಂಗಯಷ್ಟಿ ಕಡುಸೇರ್ದು ವ ತೊಳ್ಳೆತ್ತಾಡೆಯುಂ
ಬೆರಳ್ಳಳುಂ |
4
ತೋರುವರೊರೆ ನೊಟಿದೊಳೆ ಬೇಟವ ನಿಪ್ಪೊಸತಾದ ವೆಂಡಿರುಂ ||

1. ಎಲ್ಲರೂ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಮುದ್ದಿಡುವ ಶೈಕವವು ಮೀರಿ, ಓದಿ ಕಲಿಯುವ ಬಾಲ್ಯವು ಮುಗಿದು ಚೆಂದವಾದ ಯೌವನವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. 2. ಪೂರ್ಣತೆಪಡೆಯಿತು. 3. ಬಿರಸಾದವು. 4. ನೂತನ ಯುವತಿಯರು.

ಮೀರಿದುದಂದಮಂ ಮದನಚಿವೈ ಮನಕ್ಕಸುಗೊಳ್ಳಿದಾಯ್ತು
ಮೇಣ್ 1

ಮೀರದೆ ಪಿಂಗದೇರ್ದುದನು ಚೆಂದದ ಸಂದ ಸುಯೌವನೋ -
ದಯಂ 2 ||

ಮದನಗಿದಪ್ಪ ವಿಷ್ಣುವಣಫಾಲಮೊ ಮನ್ಮಥರಾಜ್ಞಿವಾಸವೋ 1
ಸದನಮೊ ಕಾಮಮಂತ್ರಣಕೆ ಮೇಣ್ ರತಿಯೂಟದ
ಪಟ್ಟಹಾಸವೋ ||

ಕಡೆನ ನಿದಾನಮೋ ಮದನಗೀತಗೆ ನ ತ್ತಿ ರತಿಪ್ರಸಾದವೋ 1
ಪದೆದುಸಿರಲ್ಪಿ ಬಾರದೆನೆ ಪರ್ತಿತು ಸಂದ ಸುಯೌವನೋ
ದಯಂ 3 ||

ಜಗಮಿದು ಸುಳ್ಳು ಬಾಳ್ವೆಬರಿದಿ ತಿರೆ ಯೊಲ್ಮೆಯೊಳ್ಳಿವೈ ಪುರುಳ್ 1
ತೆಗಳುವರ್ಗಮಂಪೊಗಳೊ ನೀಂ ಯತಿಯಂ ಕೊಳೆಲೈವಿರಾಗಮಂ ||
ಮಗುಳ್ಳಿತಿಬಳನೊಲ್ಲ ದೊಡೆ ಜಾಸಿಸೊ ಬೊಮ್ಮನನಾತ್ತಹೀನನಂ ||
ಅಗಣಿತವಾರನೋಜನೆ ಸತ್ಯಮೆ ಪರ್ಬಿರೆ ಯೌವನೋದಯಂ || ೪ ||
ಬೀನೆಯು ಧೀತಿ ಮಿತ್ತುವಿನ ಮಂಕು ವಿಸತ್ತಿನ ಸತ್ತು ವಿತ್ತದಾ 1
ಜಾನಮದೋದಿನಾದರ ವಿಸೇಕದ ದೂರು ಸುಧರ್ಮದಾರ್ಜವಂ ||
ಮಾನದ ಮೂತು ನೀತಿಯು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೇಣದ ಕೂನಮೆಂದಿವಿ - 1
ನನ್ನನವು ದೇಸೆಯೆಂದ ತೆರ ನಾಳ್ವುದು ಸಂದ ಸುಯೌವನೋ
ದಯಂ 5 ||

ಅರತಿಯುಳಂ ಕರಂ ಸಮಿದು ತೆಕ್ಕುವೆನಂ ಸ ರರಾದಿ ಸೂರಿಯ - 1
ನ್ಮರವೆನನಂತ ಶಕ್ತಿಯನಮಾರ್ಜಿ ಸಮುದ್ಧ ತ ವಾರುತೇಯರಂ 10 ||

೫. ಈಶ್ವರನೂ ಕಾಮನೂ ಕಾದಾಡುವ ಕಾರಣವು. 6. ಭೂಮಿ
ಯಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚಿಕೆ. 7. ಕೋಪದ ಚಿಹ್ನೆ. 8. ಶೋಭಿಸಿದುದು. 9.
ಧರ್ಮದ ತತ್ವ. 10. ಹನುನು ಭೀಮರನ್ನು.

ದೊರೆಕೊಳುತಂ ಮಹತ್ತಮ ಸುನೀತಿಯ ನೋತ್ತುವೆನೀಗ
ಶೌರಿಯಂ |

ಮೆರೆವೆನಸಾಮ್ಯನೆಂದೊರೆವನೋರ್ವ ಯುವಂ ಗಡ ಯೌವನಾದಿ
ಯೊಳ್ || ೬ ||

ವಂಶದ ಕೀರ್ತಿ ದೇಶದಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರತ್ರದ ಸಿದ್ಧಿ ಬಲ್ಲರಾ- |

ವೇಶದ ಬೋಧ ಮಿಂಗಿತದ ಪಾಂಗು ವಯಸ್ಕರ ಯೋಗಮೆಂಬಿವು- |
ದ್ದೇಶಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರ್ದು ಪತದೊರುವ ಮುನ್ನಮನಂಗದೇನ ಸಂ- |

ದೇಶ ಪತಾಕೆ ಮೇಲ್ಪುಟಿಯ ತೆಂಬದೊಳೊಪ್ಪಿ ತು ಯೌವ
ನಾದಿಯೊಳ್ | ೭ ||

ಇದು ಕಿರಿ ವಿದ್ವೆ ಯೈಸಿರಿಯಿದೇಂ ಘನ ಮೆಂತುಟೊ ಮೆಯ್ಯಿ
ವೆಂಬುದೊಂ- |

ದದೆಯನೆ ಪಾರೆನೆಂದು ಕಡು ನೊಂದು ಸಮಂತು ಕುಸಗಿ
ಯುಬ್ಬೆಗ- |

*
14
ಕ್ರೂರದಳೆಯೊಳಿಂಗಗಳನೊಡರ್ಚುವ ಕಾಲದಿ ಬೀಗಿಯುರ್ಬುವಾ
ಮದ ಮದ ಚೋದ್ಯನಾ ಮದುವೆಯೆಂಬುದಮರ್ದದು
ಯೌವನಾದಿಯೊಳ್ | ೮ ||

ಉಡಲುಡೆಯಿಲ್ಲ ತಿನ್ನಲೆಡೆಯಿಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಲಡಿಮಿಲ್ಲ ನಾಡೊಳಿ |

ನಡುವಿನೊಳಿಲ್ಲ ಪೊಕ್ಕನಡೆಯಿಲ್ಲೊಡನಾಡಗಳಿಲ್ಲ ಜೀಡಲುಂ ||

15
ಕೊಡರಹ ಸಾಲಮಂ ಪೊಣೆಯುಮಂ ಬಡವನೆನೆ ಬಂದ
ಕೇಡೊಳುಂ |

16
ತೊಡೆದವುದೆಡ್ಡಮಂ ಮೊಗಕೆ ನಿಬ್ಬಣಮೆಂಬುದು ಯೌವ
ನಾದಿಯೊಳ್ | ೯ ||

11. ಸಮ ವಯಸ್ಸಿನವರ ಸಂಗ. 12. ನೋಡಿಯ ಮೇಲೆ ಮೀರಿಯೊಡೆಯಿತು. 13. ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಪುರುಷಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರೆನು. 14. ಹೀನಪ್ರಕಾರದ ಕೆಲಸ. 15. ಮಿತ್ರರು. 16. ಸೊಬಗು ಬರುವುದು.

ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪೂವಿಗುಂಟಿಸುಗೆ ಪಲ್ಲವಕುಂಟು ರಸಾಲ ಪಣ್ಣಿಗೈ ।
 ಸೊಲ್ಲಿಗೆ ಕೀರಮಿಂಚರಕೆ ಕೋಗಿಲೆ ಬಣ್ಣಕೆ ಹಂಸಮಲ್ಲವೇ ॥
¹⁷ಭಲ್ಲಕ, ಕೇಶಕೈಸೆ ಪುನುಂಗಿಗೆ ಮೂರ್ಜರ, ಗಂಧಕಾಮಿಗಂ ।
¹⁹ಬಲ್ಲವರಿಂತು ಬಯ್ಯುಳಿದುದಂ ಮದುಗೆಯ್ವರು ಯೌವ
 ನಾದಿಯೊಳ್ ॥ ೧೦ ॥

²¹ಕಾರ್ಯದ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕರಣ ದರ್ಪಣ ಮುನ್ನತ ಧರ್ಮದೀಪಕಂ ।
 ದೈರ್ಯದಯಾದಿ ಸದ್ಗುಣ ವಿವರ್ಧಕ ಮಿಂಗಿತ ಚಾರು ಚೇತಕಂ॥
 ವೀರ್ಯವಚೋದಿಮಾ ನರುಚಿ ಪೋಷಕ ವೈಹಿಕ ವಸ್ತು ಸಾರಮಾ ।
 ಭಾರ್ಯೆಯ ಸಂಗಮಂದೆ ನವಳಂ ನಡೆ ನೋಡುತೆ ಯೌವ
 ನಾದಿಯೊಳ್ ॥ ೧೧ ॥

17. ಕರಡಿ. 18. ಕಸೂರಿ ಮೃಗ. 19. ಉಳಿದುದೆಲ್ಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು. 20. ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಜೀವಾಜೀವ ಕೋಟಿಯೊಳಗಿನ ವಸ್ತುಗಳು ಖ್ಯಾತವಾಗಿರುವುವು; ಮತ್ತು ಮಾನವರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುವು. ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಲಮಾನದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ವಯೋ ವಸ್ಥಿಗಳು ಕೆಲವು ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಕ್ಲೃಪ್ತವಾಗಿರುವುವು. ಯೌವನಾ ವಸ್ಥಿಯು ಮದುವೆಗಾಗಿಯೇ ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿರುವುದು. 21. ಈ ಬಗೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಭಾರ್ಯೆಯ ಸಂಗವು ಸರಣಿಸುವ ಹಾಗೆ ಯೌವನ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಬಾಳಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

ಜಗನ್ನಾಥವಿರಚಿತ

ಗಂಗಾಲಹರಿ.

(ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ.)

[ಶಿಖರಿಣೀ ವೃತ್ತದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಮನುತೆ ಬಹಳ. ಗಂಗಾಲಹರಿಯನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅದೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗದು. ಅನೇಕರು ಗಂಗಾಲಹರಿಯ ಸತ್ಯಸರ್ವವನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದವು ಉಪಯೋಗವಾಗಬಹುದು. ಸಮಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಷಾಂತರವಿರುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಗಂಗಾಲಹರಿಯನ್ನಾದರೂ ಅವರು ಪಠಿಸಬಹುದು. ವೃತ್ತವು ಮೂಲತಃ ಕಠಿಣವಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಅನುವಾದವು ತುಸು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಠಿಣವೇ ಆಗಿರುವುದು; ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲವು ಕಠಿಣವಾಗಿದ್ದು ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದವು ಸುಲಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಶಬ್ದಶಃ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿರುವೆನು; ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದರೂ ಬಾರದಂತೆ ಎಚ್ಚರಪಟ್ಟಿರುವೆನು. ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನನುಲಕ್ಷಿಸದೆ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿರುವೆನು.]

ಇದೇ ಭೂಸೌಭಾಗ್ಯಂ ಜಗದುದಯಲೀಲಾಕರ ಶಿವಂ- ।

ಗುಡಗ್ರೈಶ್ವರ್ಯಂ ಮೇಣ್ಣಕಲಮಿದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಮಗಳ ।

ಇದೇ ರೂಪಂಪತ್ತಿದರ್ಶನಮಿಷರ ಸೈವೆಂದು ಪೊಗಳ್ವಾ ।

ಸುಧಾಸಾರಂ ನಿನ್ನಾ ಜಲಮಳವುಗೇಮ್ಮೀಮಶಭುಮಂ ॥ ೧ ॥

ದರಿದ್ರರ್ಗಾಗಾರಂ ದುರಿತವಹ ದುರ್ವಾಸನೆಗಳಂ ।

ಕರಂ ನೋಡಲೊಂದೇ ಸಲಮೆ ಹರಿವಂತಿರ್ಪ ಬಗೆಯೊಳ್ ॥

[೧. ಪುಣ್ಯ. ೨. ನಾಶ ಮಾಡಲಿ. ೩. ಆಶೆಗಳನ್ನು.

ವರೇಣ್ಯಂ ವರದಯೋಭೂರುಹವನುರೆ ನುಶ್ಣಾಲ್ಪ ಕೃತಿಯೋಳ್ |
 ಶರಣ್ಯಂ ನಿನ್ನಂಭಂ ಕುಂದುಗಿಮಗೆ ಗಿಲ್ವಂ ಜಗದೊಳು || ೨ ||
 ಬಿಸಿಲೈಲೀರ್ವಂಗಳೆ ಸ್ಫುಟಿಕವಟಮಂ ತೋರ್ವಗಜೆಯಾ |
 ಕುಶಾಗ್ರೇಕ್ಷಾಪಾತಂ ಗತಿನೆದಿಸಿ ವರಾರಾತಿರದೊಳ್ ||
 ಭೃಶಂ ಗಂಗೆ ನಿನ್ನಂ ಕುದಿಸುತಿರೆ ನಿನ್ನೊಳ್ಳಿರೆಗಳೇ |
 ಅರೇಸಂ ವರಳ್ಳಿವೊಡ್ ದುರಿತಭಯಮಂ ವ್ಯಾಕುಲಿತರೊಳ್ || ೩ ||
 ಎಲೈ ತಾಯೇ ನಿನ್ನಾ ಸವದೆ ಹೊರಚಲ್ಪುರ್ಜಿನಲಿ ನಾಂ |
 ನಿಲಿಂಪರ್ಗುಳ್ಮತ್ತಂ ಸರೆಯದೆನು ಭಾಗೀರಥಿಯೆ ಹಯ್ ||
 ಎಲುಪ್ಪಂ ನಾನರೈಂ ನಿರಿಕೆಪೊದೆಯೊದಾಸ್ಯದಲಿ ನೀಂ |
 ಎಲಾಪಪ್ರಹ್ಲಾಪಂ ಸುಯದುಬಾಗಾರಿದಿರೊಳು || ೪ ||
 ಸುಕೃತ್ಯಂ ಗೆದ್ದುಲ್ಕಾಡದನರನು ನಿನ್ನಂ ನೆನೆಯಲಾ |
 ನಿಶ್ಯಂಭಂ ಗೆದ್ದದಾಸನಿಂ ಬೆಕಕನಿರುಳಂ ಪೊಯ್ವು ಸಸಿಪೊಲ್ ||
 ಪ್ರಕಾಸಂ ಗಿರ್ವಾಣರ್ ಭಜಿಸ ಜಲರೂಪೇ ಕರುಣೆಯೆ- |
 ನ್ನ ಕಲ್ಪವೃತ್ತವಂಗಳ ಕಳೆಯೆ ಪಾಪಂಗಳನು ಮೇಣ್ || ೫ ||
 ಕೃಪಂ ನೈ ಪರಿವಾರದೊಡನುತದನು ಜಿಸಾಡಿ ನರರಾ- |
 ಕ್ಷಣಂ ವಾಣೀಶಂಗಳ್ ಬೆಳೆದನೆದ ನಿನ್ನಿರ್ಕೆಲಗಳಂ ||
 ಅಣಂ ಸಾರಾತ್ತಿರಬಿಲ್ ಸುಧೆಯ ಪಳವಾ ನಿನ್ನ ಜಲಮಂ |
 ಕಾಶಾ ಕೊಳ್ಳಾಲ್ಪಂ ದೊಡ್ಡವನವರ ಸಾನಂದಪದವು || ೬ ||
 ನನೀರಪ್ಪಿನೊಡಂ ನನುಜೆಗನೊಳ್ಳಂದೊಡನಾ- |
 ಸುವದೊತ್ತಿರೊಬಾಗ್ಯಂ ತಳೆದಿರುವ ಕನ್ನೂರಿಕೆಯು ಸ- ||

೪. ವರದಯೋಭೂರುಹವನುರೆ ನುಶ್ಣಾಲ್ಪ ಕೃತಿಯೋಳ್. ೫. ಅಶ್ವಯು. ೬. ಕುಶಾಗ್ರೇಕ್ಷಾಪಾತಂ ಕಿರಿಗಳು. ೭. ಅಶ್ವಯು. ೮. ಪ್ರಬಲವಾದ, ೯. ಸ್ವಲ್ಪ.

ತ್ವರಂ ನಿನ್ನಂ ಕೂಡಲ್ ಸುರವನದಿ ವೈಮಾನಿಕಚಮೂ ।
 ಪರಿತಂಗಳ್ ಸ್ವೈರಂ ಪುಗುತಿಹುವು ಪೂತಾಂಗ ಮೃಗಗಳ್ ॥ ೭ ॥
 ಮನ್ಯಾ, ಹಾ ! ತತ್ಕಾಲಂ ಸಮತೆಪಡೆಗುಂ ಜಾನಿಸಿಮೊಡಂ ।
 ಸುನಾಮೋಚ್ಚಾರಂ ಮೇಣ್ ಧುರಿತಭವ ತಾಪಂಗಳಿಗುಂ ॥
 ಎನುತ್ತಂ ಪೇಳ್ವಲ್ಲ ಶ್ರವಣರುಚಿ ಗಂಗಾಪದಮದೇ ।
¹⁰ ಸನಾತ್ತಿರ್ಕೆನ್ನಾತ್ಮಾನನಗಳಲಿ ನೃತ್ಯಂನೆಗಳುತೆ ॥ ೮ ॥
 ಪರಾನಂದಾಲೋಲರ್ ವಿಹರಿಸುತೆ ನಿನ್ನಾರುತಲದೊಳ್ ।
 ಸುರೇಶಾವಾಸಂ ಬಿಡೆನಲು ದುರುಳರ್ನಾಪೆನಿಸವೈ ॥
 ಜರಾಜನ್ಮಾಂತಕ್ಷೇಶವನು ನೆಮಿಯಿಂ ಕೀಳುವ ಮಹ- ।
 ತ್ವರಂತೀರಂ ನಮ್ಮ ಶ್ರಮುಶಮನಮಂ ಗೆಯ್ಯು ಮೆರೆಗೆ ॥ ೯ ॥
 ಅವೇ ವೇದಂಗಳ್ ಬೇರ್ಪಡದೆ ಪೊಗಳಲ್ ಪೊಣ್ಣುದ ತಿರುಳ್ ॥
 ಸುನಾಕ್ಷಿ ತ್ವಂಗಳ್ಗೆಂ ತಿಳಿಯಲನಂಪಲ್ಲಿಂಬ ಬಗೆ ತಾಂ ॥
¹³ ಅವೇದ್ಯಾಂಗಂ ನಿತ್ಯಂ ನಿಜಮಹಿಮನಿರ್ವಾಸಿತತಮಂ ।
 ಸವಿತ್ರಂ ತತ್ತ್ವಂ ನೀಂ ಸುರತಟನಿ ಬೇರೊಂದಿರುವುದೇ ॥ ೧೦ ॥
 ವಿಶಾಲಧ್ಯಾನಾನೇಕವಿಧಕ್ರತುದಾನಾಧಿಕಗಳಿಂ ।
 ಅಸಾಧ್ಯಂ ತಾನೆಂಬಂತಿರುವ ಹರಿಪಾದಾಂಬುಜವ ನಿ- ।
 ಲ್ಪಿಸಲ್ಕಾರುಂಟೇಂ ಪಾಸಟೆ ನಿನಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಕೆ ॥ ೧೧ ॥
 ಶುಭಾಂಗಿ ನಿನ್ನಂ ಕಾಣ್ಪೊಡನೆ ಭವದಳ್ಳಂ ಪರಿವುದೇ ।
 ಪ್ರಭಾವಂ ಭೂಲೋಕಸ್ತುತಿಗಸದಳಂ ತೋರ್ಪುದದರಿಂ ॥

10. ಯಾವಾಗಲೂ.

11. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾತ್ರದಲ್ಲ.

12. ಮರ್ಮ. 13. ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕಾದ ತನ್ನ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಅಜ್ಞಾನ.

ನನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿದ. 14. ನಿಲುಕಿಸಿ ಕೂಡಲಿಕ್ಕೆ.

¹⁵ ಪ್ರಭೂತಾಮರ್ಷವ್ಯಾ ನನಗಚೆಯ ಹಾರಯ್ಕೆ ಯೊಗೆದುಂ ।
 ವಿಭೂತ ಶ್ರೀಕಂಠಂ ಮುಡಿವಿಹನು ನಿನ್ನಂ ಜಡೆಯೊಳು ॥ ೧೨ ॥
 ಮತಿಭ್ರಾಂತರ್ ಪೀಯಾಳಿಸುವ ಪತಿತರ್ ಹಿಂಜರಿಯುವ ।
 ಪ್ರತಾಪೂತರ್ ಮೂತಾಡದ ಪಿಸುನಿಗಳ್ ಬೆರ್ಚಿ ಬಿಗುವಾರ್- ॥
¹⁶ ಶ್ರಿತಪ್ರಾಣಿಕ್ಷುದ್ರಂಗಳನೆನಸುಮುಜ್ಜು ತ್ತಮನಿಶಂ ।
 ನಿತಾಂತಾಶ್ರಂತಾಂ ಬೇ ವಿಜಯಿಸುವೆ ನೀನೋರ್ವಳೆ ಭಲೆ ॥ ೧೩ ॥
¹⁷ ಇಲಾಲೋಕವ್ಯಾಪ್ತಾರ್ತಹರಣಕೆ ಸಾಕಂ ಬಿಡಲುಮು- ।
 ಸ್ಥಲೋಭಂ ಮಾಡೆನಂ ಜಡೆನಡುವೆ ನಿನ್ನಂ ಬಿಗಿದನೈ ॥
¹⁸ ಕಲಂಕಂ ನಿಸ್ಸೊಳ್ಳೊರಿದುದು ಗುಣಕೋಶಾಂತರಗತಂ ।
 ವಿಲೋಭರ್ ಲೋಭಕ್ಕಾಸ್ಪದ ಗೊಡುವರೆಸಂಬುದಿದಕೆ ॥ ೧೪ ॥
 ಜಡು ಮೂಕಂ ಕುಟುಂ ಜನುಮಗಿವಡಂ ಕಣ್ಣಿ ರವನಂ ।
¹⁹ ತೊಡದೊರಾಗಲ್ಪಾರದ ದುರಿತದೊಳ್ ಜಾರಿದ ನರಂ ॥
 ಮೃದಾದಿತ್ಯಕ್ತಂ ಮೇರ್ ಸಂಕ ನಿಲಯಂ ದುರ್ಗ್ರಹವಶಾ ।
 ಬಿಡಂ ನಿನ್ನಂ ಮಾತೆ ದುರಿತಧವನೈ ಕೌಷಧೆಯಳಂ ॥ ೧೫ ॥
²⁰ ಮೊದಲಿಗ್ಗಂಡೆಣ್ಣಿದೇವೀರುಕುಳಿರನೊಡಂಗೆೊಂಡ ತಿಳಿಯಂ ।
²¹ ಮೊದಲಿಗ್ಗಿ ಪಾನೀಯಂ ಪಡೆದ ಪೆಸರೇಳ್ಳಂ ಜಗದೊಳಾ ॥
²² ಮುದಂ ಪಾಡುತ್ತಿರ್ಪರ್ ಸಗರಜರು ರೋಮಾಂಚಿತರವರ್ ।
 ವಿದಿಸ್ತಾಃ ಗರ್ವ್ವರ್ ಗಂ ಪಡೆಮ ಗಡ ನಿನ್ನೀ ಜಲವನೇ ॥ ೧೬ ॥

15. ಅತಿಶಯ ಮತ್ತರದಿಂದ ಬಾಡಿದ ಸಾರ್ವತಿಯ. 16. ಆಶ್ರಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಾಕಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತೊಳೆಯುತ್ತ. 17. ಭೂಮಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿದ ದುಃಖವನ್ನು ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ. 18. ನಿನ್ನ ಗುಣ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಕಲಂಕವು ತೋರಿತು. 19. ಸಂಸರ್ಕವು ಹೋಗದ. 20. ಹೆಚ್ಚಾದ ತಂಪನ್ನೂ ತಿಳಿಯನ್ನೂ. 21. ವಿಖ್ಯಾತವಾಗುತ್ತಿದೆ. 22. ಆನಂದದಿಂದ.

²³ ಇನಿತ್ತಿಷ್ಟೇ ತಪ್ಪಂ ಭರದಿ ಲಘುಃ ಸಂತಾಪಗಳನುಂ |
 ವಿನಾಶಂ ಮಾಡ್ತಿಂತೋ ವಿವಿಧ ಜಲತೀರ್ಥಂಗಳಿಹವೈ ||
 ಅನೇಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಬಹಿರ ದುರಾಚಾರದತರಂ |
 ವಿನಾ ನಿನ್ನಂ ಗಂಗೆ ಪರಿಹರಿಪರುಂಟೇ ತ್ರಿಜಗದೋಳ್ || ೧೭ ||
 ಸುಧರ್ಮಕೃಷ್ಣಗಾರಂ ನವಮುದಕೆ ಬೇರೊಂದು ತೆರವೈ |
 ಪ್ರಧಾನಂ ತೀರ್ಥಂಗಳ್ಳ ಮಲ ಪರಿಧಾನಂ ತ್ರಿಜಗಕೆ ||
 ದ್ವಿಧಾಜಾತಜ್ಞಾನಕ್ಕುಪಶಮನಮಜ್ಞಾನಕ್ಕುಲಿಶಂ |
²⁴ ಸುಧೇ ನಿನ್ನ ಶ್ರೀದಃ ಯಿತನು ತರಿಗೆಮೂರ್ತಿಯನು ತಾಂ || ೧೮ ||
 ಧನೋನ್ಮತ್ತೋರ್ವಿಪಾಲಕರಿರೊಳೊಡೊಡೆ ಪೊಸತೆಂ- |
²⁵ ಬನೇಕ ಕ್ಲೇಶಂಗಳ್ಳೆಡೆಯಹೆನು ಮತ್ತಂ ಸ್ವಹಿತಮಂ ||
 ಪಿನ್ನೆಷ್ಟಂ ಪಾಳ್ಗೆಯ್ದೆಂ ದಿಟಮಿದು ಮಹಾದೋಷಮೆನಿಕುಂ |
²⁶ ನಿಂತೆ ನಿನ್ನಂತಃಕರಣವನು ನಾನಿನ್ನು ತೊರೆಯೆಂ || ೧೯ ||
 ಸಮೀರಂ ಸೂಸಲ್ ನೀಂ ಪ್ರಳುಕಿಸೆ ಸರೋಜಂಗಳೊನಪಂ |
²⁷ ನಿಮಿರ್ಚೆ(ಲ್ಪಾ ಪೂದೂಳೆರಗಿದೊಡೆ ಕೆಂಪೇರಿ ಮಿಸುಪಾ ||
 ಪ್ರಮಾಜದ್ದೇವಸ್ತ್ರೀ ಕುಚಭರದ ಗಂಧಾಗರುದಿದುರ್ಗಂ |
²⁸ ಸುಮಾಲಿನ್ಯಂಗೆೊಂಡೆ ಜಲಮರಿಯಲೆನ್ನಾತ್ಮದುರಲಂ || ೨೦ ||
 ಸಮುತ್ಪತ್ತಿ ಶ್ರೀಕಾಂತನ ಪದವನೇಜಾಮಲಗಮಂ |
²⁹ ಸುಮಾಸ್ತ್ರಾರಿಶಂ ನೆಯ್ದೊಗೆದ ಜಡೆ ನೀನಿರ್ಪ ಭವನಂ ||
³⁰

23. ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಅಂದರೆ ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾದ. 24. ವಜ್ರಾಯುಧ.
25. ಅಮೃತೋಪಮಳೇ ನಿನ್ನ ಶುಭಕರವಾದ ಕರೀರವು (ನೀರು) ನಮ್ಮ
ದುಃಖವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಲಿ. 26. ಎಷ್ಟೋ ಹೊಸ ಹೊಸ ದುಃಖಗಳಿಗೆ
ತುತ್ತಾದೆನು. 27. ಹಾಳಾದ ನಾನು ನನ್ನ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಹಾಳಗೆಡವಿ
ದೆನು. 28. ರೋಮಾಂಜನೆದ್ವಂತಿ ನಿನ್ನ ಪರಿಗಲು ಏಳುತ್ತಿರಲಾಗಿ.
29. ಶುಭಕರವಾದ ಮಲಿನತೆಯನ್ನು. 30. ಉರಲನ್ನು. 31. ಈಶ್ವರ.

ಶ್ರಮಂ ಸಾಜಂ ತತ್ಕಾರಣಮು ಖಲಿನಿಸ್ತಾರಣತೆಯೋಳ್ ।
 ಸುವಾನೈ ಹೀಗಿದುರ್ಗಂ ಮೆರೆಯದಿಹುದೇಕಾಮಹಿಮತಾಂ ॥ ೨೧ ॥
 ನಗದ್ವಾರಂ ಬಂದಾ ನದಿಗಳೊಳಿಸತ್ತೈ ತಿವಜಟಾ- ।
 ನಘಪ್ರಾಜೇಶಂಗಳ್ಗೆ³⁴ ಸಕನಹವಿಸ್ಸೇಸು ಹರಿಯಾ ॥
 ದೃಗಪ್ರಾಪ್ಯಂ ಪಾದಾಬ್ಜವನಿ ಗಡ ಪೇಳಾ ತೊಳಿವುವೈ ।
 ಜಗನ್ನಾಥೇ ನಿನ್ನಂ ನುತಿಸರದಕೆಂದೇ ಸುಕವಿಗಳ್ ॥ ೨೨ ॥
 ಸಮಾಧಿಸ್ಥಂ ಬ್ರಹ್ಮಂ ತಪಮನೊಡರುತ್ತೀರ್ ಹವಿಯುಂ ।
 ಸಮಾನಂದಾತ್ಮಂ ತಾಂ ಪವಡಿಸುಗೆ ಸಾಂಬಂ ಕೊಣಕುಗೆ ॥
 ಭ್ರಮಂ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ಯಮಯಜನ ದಾನಂಗಳೆವು ಸಾ- ।
 ಕವೊಳಂ ನಮಾತಾಕುಲವ ಸೆವೆಪಳ್ಳಿಂ ಬಳಿಗಿರಲ್ ॥ ೨೩ ॥
 ಅನಾಥಂ ಪ್ರೇಮಾಲು ಸ್ವಶಿತಚರಿತಂ ಪುಣ್ಯಗತಿಮೇ ।
 ಅರ್ಥಂ ವಿಶ್ವೋದ್ಧಾರಳೆ ಬಳಲಿದಂ ವೈದ್ಯರರಸಿ ॥
 ಗಮಂ ನಾಂ ಬಾಯಾರಿದ ರಥಕನು ಪಿಯೊಪನಿಧಿಯೇ ।
 ಸನೀಯಂ ಬಂದೆ ನೀಂ ಪ್ರೊರೆವುದದು ಸಲ್ಲಂ ಬವಣಿಯಿಂ ॥ ೨೪ ॥
 ಬಡಂಗೆಂಡಿರ್ವೈತಪ್ಪುದು ಜವನ ದೇಸಾರ್ಬಟಿಯು ಮ- ।
 ತೊಡು⁴¹ ಪ್ರೊದದೂರದ್ ಪೆರಸೆಲಮನಿಸ್ತಾರನರಸಲ್ ॥

31. ಪಾಪಹರಣ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ. 32. ಪರ್ವತದಿಂದ. 33. ಭೂಸುಖವಾಗಿರುವವು. 34. ನೋಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಿಯದ. 35. ಕುಣಿಯಲಿ. 36. ಕುಣಿಯು. 37. ಸಿದ್ಧಿಗೊಯ್ಯುವವಳು. 38. ಪುರುಷಾರ್ಥರಹಿತನು. 39. ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುನೇನು. 40. ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತ ಬರುವವು. 41. ಕೂಡಲೇ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಹುಡುಕಲಿಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಯಮನ ಮಾಡರು ಹೊಡೆರು.

⁴²ದುಡುಂಕುತ್ತಂ ⁴³ಬರ್ದಿಲ್ವ ತದಿ ⁴⁴ನಡೆವಾಡಂಗಳಿವೆ ನೀಂ ।

⁴⁵ಕಡಂಗೀ ಲೋಕಕ್ಕೆ ದಿರಲು ಸರಸಾಯ್ತೀ ಪೊಸತೆರಂ || ೨೫ ||

⁴⁶ಅಳುವಾರುಂ ಕೀಳ್ಗೆಯ್ದ ಪಗೆಗಳಿಂ ಪೊತ್ತಿದುರಿಯಿಂ ।

ತೊಳಲ್ಪುಂ ಬಿಂಡಾದೀಯೊಡಲ ಪರಿತಾಪಂಗಳಳವಂ ||

⁴⁷ಪಳಂಚಾಡಲ್ವೀಳ್ಕುಂ ಸುರನದಿಯೆ ನಿನ್ನುರ್ಕುವ ಜಲಂ ।

ವಿಲಾಸೋಲ್ಲಾಸಂ ವಾಯುಚಲಿಪಲೆಯುಂ ನಿರ್ಕಣಗಳುಂ || ೨೬ ||

ಇದೇ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಂ ಸಕಲ ಜಗದಾ ಭೋಗ ದೆಡೆಯಿ- ।

ರ್ದಿದೇ ಈ ನಿನ್ನೊ⁴⁸ಂದುಕದ ತೆರನಿಗುಂ ಉರಿವುದೆಂ- ||

ಬುದಾರಶ್ರೇಯುಂ ಸಲ್ಲ ಮನೆ ಶಿವ ನಾನಂತ ಜಟಿಯೊಳ್ ।

ಸದಾ ಭೋಭೋವೆಂಬೀ ಜಲಮಳ್ಳು ಗೆಯೀಮೂರುರಿಗಳಂ || ೨೭ ||

ಅಹೋ ಕಷ್ಟಂ ನಾಣ್ಬು ತ್ತಿಹವವಿಲ ತೀರ್ಥಂಗಳಿನಗೀ ।

⁵⁰ಭೃಹದೋಪಂಗುದ್ಧಾರಮನೆಸಗಲೇನೆಂಬೆ ಜಗದೊಳ್ ||

ಮಹೇಶ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯಂ ಕೊಡಕೆಯೊಳು ಕೆಯ್ದೊಯ್ವರಿವನಂ ।

ಸಹಾಸ್ಯಂ ನಿಷ್ಪಾಪಂನೆಗಲ್ದಘಹರರ್ಗಗ್ಗ ನುಸಿರಾ || ೨೮ ||

⁵³ಶ್ವಪಾಕ ವ್ರಾತಂಗಳ್ ಪರಿಪರಿಯೊಳಂ ನೋಡಿ ಜರೆದಾ ।

⁵⁴ವಿಪಾಕೈನಂಗಳ್ಳೊರ್ಮನೆಯೆನಿಸಿ ಬಾಳ್ವಂ ದುರುಳನೀ ::

42. ದಟ್ಟನಾಗಿ. 43. ಸ್ವರ್ಗದ ದಾರಿ. 44. ವಿಮಾನ. 45. ಪ್ರೇಮದಿಂದ. 46. ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡ ಕಾಮಾದಿ ಪದ್ಧಿಪುಗಳಿಂದ. 47. ಹೊಡೆದು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು. 48. ಒಂದು ತರದ ಕಾಯಿ. 49. ಶಾಂತ ಮಾಡಲಿ. 50. ಮಹಾಪಾಪಿಯಾದ ನನಗೆ. 51. ಕಿವಿ. 52. ನಿಷ್ಪಾಪನನ್ನು ಮಾಡಿ ಪಾಪವನ್ನು ತೊಳೆಯಬಲ್ಲ ದೇವರಿಗೆಲ್ಲ ನಾಚಿಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಮಾತಾಡಿ ತೋರಿಸು. 53. ಚಾಂಡಾಲರ ಸಮೂಹಗಳು. 54. ಪಾಪಾದಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಆಶ್ರಯನೆನಿಸಿದ.

ವಿಪನ್ನಂಗುದ್ಧರಂ ಬಗೆಯಲುಡೆ ಕಟ್ಟರ್ವ ಕತದಿಂ ।
 ಸೃಪೂರ್ಣಂ ನಿನ್ನಾಪುರ್ಣಂ ಪೊಗಳಲದನೆಂ ಗಾಂಪನಳವೇ ॥ ೨೯ ॥
 ಮೊದಲೊಂದಿನ್ನುಂ ನಾಂ ದುರಿತ ಕೃತಿಯಂ ಕಾಣೆನವನಂ ।
 ಪೊದಟ್ಟಿತ್ತುತ್ತಂ ಲೋಗವನುರೆ ನೊಂಕೆಂ ಬೆಗಡಿನೊಳ್ ॥
 ಇದೆಂ ದೈವಂ ಪೇಳೆಂದುಳಿದ ಪಸಮಿನ್ನುಂ ಬಿಡದಿರೈ- ।
 ದಿದಂ ನೀಚಂ ಪಾಳ್ವೆಸಿಗನಿವಗೆ ಕೂರ್ಪಂ ಸಿರವಿಸೇ ॥ ೩೦ ॥
 ಕೃತ್ಯಪ್ರೇಮಂ ಮೇಣುರದೆ ತೊದಳನ್ನಾಡುವೆರಕಂ ।
 ಸುನಿಜ್ಞಾನಂ ಕೀಳಪ್ಪರ್ವದೊಳನಿಶಂ ಚಾಡಿಗಳವುಂ ॥
 ಇವೆಲ್ಲಂ ಕೇಳಿನ್ನಾಟಮಿನಿತ್ತು ಮಲ್ಲುಂಟೆನಿತೊ ಕಾಣ್ ।
 ತಪರ್ತಾಂಮೇ ನೀನಲ್ಲದೆ ಮೊಗವನಾನ್ಮೊಪ್ಪರೆನತಂ ॥ ೩೧ ॥
 ಮನೋಜ್ಞಾಪೂರಂ ತಾನೆಸಿನಣೆಯರೂಪಂ ತಣೆದು ಪಿ- ।
 ರನಾತಂಗದೇಂ ಕಣ್ಣೆನಿತುಮದು ತೋರಾದೊಡಮೆಯೇಂ ॥
 ಪೊನ್ನಲ್ಲಿಂಜಾಗೇಳಿಪ ತೆರೆಯ ಚೆನ್ನಾಟದುಲಿಯಾ ।
 ಏನಿತ್ತುಂ ಕೇಳ್ವಿಲ್ಲಾನರರಗಿಮ ಸಿಗ್ಗಲ್ವೆ ಸುಭಗೆ ॥ ೩೨ ॥

55. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ. 56. ಮೂಢ. 57. ಅಶ್ವರ್ಯಚಕಿತನಾ
 ಗುಂತೆ ಮಾಡದಾಗಿರುವೆನು. 58. ಅಪೇಕ್ಷೆ. 59. ಪ್ರೇಮವನ್ನು
 ಕೊಡು. 60. ಸೇವೆಯ ಪ್ರೀತಿ..... ಸುಳ್ಳು ಮಾತಿನ ಪ್ರೀತಿ 61.
 ಕುನಿಚಾರ..... ಚಾಡಿಯ ಮಾತು. 62. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ
 ಎಷ್ಟೋ ಉಂಟು. 63. ಮಹಾಮಾತೆ. 64. ಒಳ್ಳೇ ಮನೋಹರ
 ನಾದ..... ಬಲಿಷ್ಠನಾದ ರೂಪವನ್ನು. 65. ದೊಡ್ಡದಾದರೇನು ಹಲ.
 66. ನಾಚಿಕೆ.

ಆಗೋ⁶⁷ ಗೋವಂ ತಮ್ಮಿಚ್ಛೆಯಲಿ ಪುಗುವರ್ಪಾರುವನೊಳಂ ।
 ಸೊಗಂತ್ಕಾಳ್ವಿಂತೋಸ್ತೆಪಿಗರು ಮಿಗಲಾಗಿತ್ತು ನಿರಯಂ ॥⁶⁸
 ಪುಗುತ್ತಿರ್ಪರ್ಪಾಪಾನ್ವಿತರಿಳೆಯೊಳೆಯಿತ್ತಿರವ ದೇಂ ।⁶⁹
 ನಗುತ್ತಂ ನೀನೊತ್ತಾಣದಿ ತರಿಯದಿರ್ಪೆಯುರಿತಮಂ ॥ ೩೩ ॥
 ವಧಂಗೆಯ್ದುಂ ವಿಪ್ರಾಳೆಯನೆಳಸಿ ಗುರ್ವಂಗನೆಯರಂ ।⁷⁰
 ಮದಾಂಧಂ ಕಳ್ಳನ್ನಿಂಟುತೆ ಪರರ ಕೊನ್ನಂ ಸೆಳೆಯುತಂ ॥⁷¹
 ಪ್ರಧಾನಂ ಪಾಪಾತ್ಮಂ ಕಡೆಯೊಳೆಡೆ ನಿನ್ನೊಳೊಡಲವಂ ।⁷²
 ಬುಧಶ್ಲಾಘ್ಯಂ ತ್ಯಾಗಪ್ರಣಯಗುಣರಿಂ ಮೊಲ್ಲೊಗಯಿವಂ. ೩೪ ॥
 ಅಲಭ್ಯ ಪ್ರಸೂನಂಗಳ ಸುರಭಿಯಂ ಕಳ್ಳು ಸುಳಿವಂ ।⁷³
 ಕೊಲಲೊಳ್ಳಿವಂ ಜೇಗಂ ವಿರಹಿಗಳನಾ ವಾಯು ಪೆರತೇಂ ॥
 ವಿಲೋಲೊಡಂಚದ್ವೀಚಿಕುಲಯುತೆಯಂಗೂಡುವುತರಿಂ ।⁷⁴
 ನಿಲೇರಂಮಾವ್ವಂ ಪ್ರೇಜಗಗಳಘನಂ ಚೋದ್ಯಮಿದು ತಾಯ್ ॥ ೩೫ ॥
 ಪಲಂಒರ್ನಿತ್ಯಂ ಲೋಕದೊಳೆತನಮರ್ವರ್ ಬರ್ದಿಲದಾ- ।⁷⁵
 ಲಾಲೀನರ್ ಪೂತಾತ್ಮರ್ ಪೆರರಹುದು ನಾಂ ನಿನ್ನಯ ಕೃಪಾ ॥
 ವಿಲೋಕನಾಶ್ರಬ್ಧಂ ತೊರೆದೆನೆಡುಂ ಲೋಗದೆಣೆಯಂ ।⁷⁶
 ಜಲೋತ್ತುಂಗೇ ಮಾತೇ ನಿಜಮಿದು ಜಗನ್ನಾಥನೆ ಸುಖೀ ೩೬ ॥

67. ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು..... ವಿಸ್ತಾರವಿಲ್ಲ. 68. ನರಕ. 69. ಎರಡು ಬಗೆಯು. 70. ಗುರುವಿನ ಹೆಂಡದಿರನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ. 71. ಮದಿರೆ. 72. ಕೊನೆಗೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ದೇಹವನ್ನು ಇರಿಸಿದರೆ ಅವನು ದೇವರಿಂದ ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಂಡವನಾಗಿ ತ್ಯಾಗಶೀಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನಂದಬಡುವನು. 73. ಫಲಪ್ರಪ್ತವಿಲ್ಲವೆಂಬ. 74. ಕಳ್ಳನೂ ಕೊಲೆಗಡೆ ಕೂಡ ಅದ ವಾಯುವು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಸ್ವರಾಹವುಳ್ಳ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೂಡಲಾಗಿ. 75. ಕೈಕೊಳ್ಳುವರು. 76. ವಿಚಾರವನ್ನು.

ಅಧರ್ಮೀ ವ್ರಾತೃಂ ನಾಸ್ತಿಕನಧಮು ದುರ್ನೀತರಿವರಂ ।
 ಸುಧೀರೇ ಆರೈವಳ್ಳೀನ ನಡೆ ನಿನ್ನೊಳ್ಳಿಡಮು ಮೇಣ್ ॥
 ಸುಧಾಸಾಮ್ಯೇನೊಳ್ಳುರಿತತತಿಯಾಟಂ ಕೊರಗದೈ ।
 ವಿಧಿಪ್ರಾಪ್ತಂ ಸ್ವಾಭಾವಮೆ ಬಿಡದು ಸೈಯೆಂಬೆನಿಳೆಯೊಳ್ ॥ ೭೭ ॥
 ನಟೀಶಂ ಸಾಯಂಕಾಲದಿ ಕುಣಿವ ಸುರಂಭದಲಿ ನಿಂ ।

ಜಟಾಜೂಟಾಭೋಗಾಂತರದಿ ತೆರೆಯಿಂ ನರ್ತಿಪನುವೊಳ್ ॥
 ಜಟಾಕೂಲಕ್ರೋದೊಳ್ಳ ಲಡಮರುಡಂಕಾರಮೊಳಗಲ್ ।
 ದಿಟಂ ನಿನ್ನ ಕ್ರೀಡಾವಿಧಿ ತುಳಿಗೆ ಸಂತಾಪಭವಮಂ ॥ ೭೮ ॥
 ನಿಂತಂ ನಿನ್ನಂ ಕೂಡೆಹುದು ಮಮ ಕಲ್ಯಾಣಮನಿತುಂ ।

ನಿರಾಧಾರಂ ನಿನ್ನಂ ದೊಡನೆನಗುಮೀ ದಂದುಗದಿ ಕಾ - ॥
 ತುರಂ ನಿನ್ನಂ ನಂಬು ತ್ರಿಭುವನದೊಳೊರ್ವಂ ಜನನಿಯೇ ।
 ನಿರಾಧಾರಂ ನಿನ್ನಾ ಕವಡಳಿದ ಕಾರುಣ್ಯಮಹುದೌ ॥ ೭೯ ॥
 ಭವಾನಿ ತ್ರಿಕೇತುಗೊರಗಲವಳಾ ಜೈತಲೆಡೆಯೊಳ್ ।

ಶಿವೋಗ್ರೋಲ್ಲಾಸೇ ನಿನ್ನರುತರತರಂಗಳಿಯುರುಳೆ ॥
 ಜನಂ ನಿನ್ನೊಳ್ ಸಾಸತ್ಯದಿ ಕೆರಡ್ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಭವೆ ತಾಂ ।
 ನವರ್ದಳ್ ಕೈಯಿಂದೆಂಬುರುಲಹರಿಗಳ್ ದೇಸವರಿಗೆ ॥ ೮೦ ॥

ಅನೇಕರ್ವಿನ್ಯಂ ಸಾರ್ವರಿವಕಹುದೊಂದೇ ಕತವು ಕಾ - ।
 ಮನಾ ಸಂಪೂರ್ಣತಾರ್ವಹರಾರದೆ ನಿನ್ನಿಂದೆ ಕರುಣೆ ॥
 ಮನಂಮುಟ್ಟಿಂ ಪೊಳ್ಳಿಂ ತಳೆದಿಹುದಿದೆನ್ನಾತ್ಮನುರಿಯೆ ॥
 ಘನಪ್ರಾಣೇ ಪ್ರಟ್ಟುಂಗುಣಮನುವೊಳ್ಳಿನ್ನೆರಕಮಂ ॥ ೮೧ ॥

77. ತೆರಿಗಳನ್ನೊಡಗೊಂಡು. 78. ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿರಿ. 79.

ನಿಷ್ಕಪಟವಾದ. 80. ಶಿವನ ತಲೆಯ ವೇಲೆ ನಿಲಿಸು ಮಾಡುವವಳೇ.
 81. ಶೋಭೆಯನ್ನ ಸಡೆಯಲಿ. 82. ಕಾರಣವು. 83. ಪ್ರೇಮವನ್ನು.

ನರನಿನ್ನಾ ಮುಣ್ಣಂ ಪಣೆಯೊಳಡೆ ಸಲ್ಲಿಲೆಯೊಳದೇಂ |
 ಪ್ರರೂಪತ್ ಸೂರ್ಯಂ ಶಾಂ ತಮವಡಗಿಪಂತೈದೆ ನೆಗಳ್ಳುಂ ||
 ಭರಂ ಬೊಮ್ಮಂ ತಿಡರ್ದಳಿಬರಹಮಂ ಸಾರಿಸುವುದಾ - |
 ದ್ವರಿಂದೆನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೋಷವನರಿಗೆ ತನ್ನುತ್ತಿಕೆ ಎಲಂ | ೪೨ ||
 ಇದೇ ನಮ್ಮೀ ದೇಸಂ ತೊಲಗೆವದನೆಂಬಾ ಜನಗಳು |
 ಪೊದಳ್ಳುಂ ⁸⁴ ಪೊದೊಂಗಲ್ವೆವದಿ ನೆರೆನಕ್ಕುಕ್ಕುತಲೆಗಂ- |
 ಧದಿಂವಾಲಿನ್ಯಂ ತಮ್ಮೊಳಿರೆನರರಂ ನಿರ್ಮಲಿನರಂ |
 ಸದಾ ಮಾಳ್ವಂತಿರ್ಮೇರೆಯ ಮರಗಳಿರ್ಕೆಮ್ಮ ಬಳಗಂ || ೪೩ ||
 ಕೆಲಬೇಳ್ವರ್ಬರ್ಬರ್ದಿಲ್ಲ ರಿಗೆ ಕೆಲಬರ್ಪೇವೆಯೆನುವಂ |
 ಪಲರ್ಯಾಗಾರಕ್ಕುರ್ಯಮನಿರುಮದಾಭಕ್ಕನಿಬರ್ ||
⁸⁶ ಪೊಲಂಜಿಂತುಂ ಜಿಟ್ಟಾಂ ಮನದಿ ತವ ಸಂಕೀರ್ತನರತಂ |
⁸⁷ ವಿಲೋಕಿಸ್ವೆಂ ಪಲ್ಲಿಂದಿದೆ ತೊಡಕ ನಾಂ ತಾಯೆ ಸಲಹಾ || ೪೪ ||
 ಅತೀವಾಯಾಸಂಗೊಂಡಿರುವ ವರಿಗಂ ಸೈಪನಿಡಿಸಲ್ |
 ಕೃತಾರ್ಥ ಶ್ರೀಯರ್ಸೈ ಯೆನಿಸಲಿಹಪೇಸೋ ಸುರವರರ್ ||
 ಗತಾಧಾರಗೊಂತಾನು ಪೊಳಿತನೆ ಗೆಯ್ವಿಲ್ಲ ದವರೊಳ್ |
 ಹಿತಂವಾಳ್ವರ್ಬಿರಲ್ಲಿದು ಪುಸಿಯೆ ನಿನ್ನಿಲ್ಲ ದಿಳೆಯೊಳ್ || ೪೫ ||
 ಜಗಜ್ಜೀವೆ ನಿನ್ನಾಪವ ಕುಡಿದು ನೆನ್ನೊರೆೆಯೊಳೆ ನಾ- |
 ವುಗಳ್ಳೊಡರ್ ಮೇಳ್ಳಿಸಿರಮಿಸಿದೆ ವೈಪತ್ತು⁸⁸ವಿಡದ- ||
⁸⁹

84. ಹೂವಿನ ಗುಂಪಿನ ರೂಪದಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವಂತೆ ನಕ್ಕು ಸೊಕ್ಕಿ ತಾವೇ ಮುಲಿನಾಂಗವುಳ್ಳವಾದರೂ ಜನರನ್ನು ಪಾಪರಹಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವಂತೆ ನಿನ್ನ ಇಬ್ಬರಿಯ ಗಿಡಗಳಿರಲಿ. 85. ಯಜ್ಞ ಮಾಡುವರು. 86. ಈ ಎಲ್ಲ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು. 87. ಈ ಸಂಸಾರಂ ಪಟವನ್ನು ಹುಲ್ಲಿನಂತೆ ತುಚ್ಛನೆಂದು ತಿಳಿಯುವೆನು. 88. ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿ. 89. ಎಷ್ಟಾದರೂ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದವರು. 90. ಒಂದೇ ಸಮವಾಗಿ.

ಗ್ರಗಣ್ಯೇ ನಿನ್ನುತ್ಸಂಗದೊಳನಿಲ ಶೈತ್ಯಾನ್ವಿತಿದೊಳಾ- ।

ವಗಂ ಕಾರುಣ್ಯಧಾರಳೆ ಮಲಗಿಸೆನ್ನಂ ಬೆಸನಿಯಂ ॥ ೪೬ ॥

ಕರುಕಟ್ಟು ನಿನ್ನಾ ಚೆಲುವ ನಡುವಂ ನೆಟ್ಟನೆ ಜಟಾ ।

ಕಿರೀಟಾಂತರ್ವರ್ತನಂ ತಿಶುಶತಿಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಿಗಿಯಾ ॥

ನಿರಂತಂ ನೀಂ ತಾತ್ಪರವನಳಿಸು ಸಾಧಾರಣರೊಳಿ ।

ನರು ತಾನಲ್ಲೊರ್ವಂ ಕರುಣಿಸು ಜಗನ್ನಾಥನವನಂ ॥ ೪೭ ॥

ಜಯೇಂದು ಪ್ರಕಾಶೇ ರತಿಶಕಲ ಭಾಸ್ವನ್ಮುಕುಟಿಸಿ ।

ಭಯಾಂತಾಂಭೋಜಾತೇಷ್ಟನರ ಘಟಿಸಂಶೋಭಿತಕರೇ ॥

ಮಯಿ ಪಿಯೊಪಾಸಾರವತಣಿ ಸುಲೀಖಾವಸನಕ್ಕೆ ।

ಮಯಿ ನಿನ್ನಂ ಚಿಂತಿಸ್ತರಿಗೆ ಕೆಡಕೆಂದುಂ ಬರದುಕೇಳ್ ॥ ೪೮ ॥

ಮಗುಳ್ಳಗೆಯುಮುಣ್ಮುನನದ ಕಾಂತಿಪಿಯೊಪದಿಂ ।

ಭುಗಿಟ್ಟು ಭವಕಿಚ್ಚಿ ನೊಳ್ಳುಡುವರಂ ಬಲಿಂಗೈಯ್ಯಳಿ ॥

ಜಗುರ್ವಡೆದ ಚಿನ್ಮಯೇಂದು ರಾಚಿರಾಂಚಿಕಾಂಗಾಂಗನೇ ।

ಆಘಾರಿಯೆನಗೊಳ್ಳ ತಂಕುಡೆಲೆ ಗಂಗೆ ಸನ್ನಂಗಳಿ ॥ ೪೯ ॥

ದೇವಪ್ರಾತಭಾಯಂ ಜಿತೌಷಧಬಲಂ ಮಂತ್ರಾಗಳಾಘಾತಕಂ ।

ಸಂವಿತ್ಯಮೃತಜೀವಿತಂ ಮರಕತಗ್ರಾವಾದಿದುರ್ವಾರಿತಂ ॥

ಭಾವಜ್ವಲಿಯು ಘೋರತಾಮರಿದುಂ ದೂರೈಸೆಯೆನ್ನಂಜನಂ ।

ನೀಂವೈಕುಂಠನ ಪಾದಮಂತೊಳೆನಳಿ ಸ್ವಲೋಕಕಲ್ಪೋಲಿನಿ ೫೦॥

೧೧. ಹೋಗಲಾಡಿಸು ೧೨. ಬಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಚಂದ್ರ. ೧೩. ಅಭಯ, ಕಮಲ, ವರ, ಘಟ. ೧೪. ಅಮೃತದಂತಿರುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಸಾಹದ ತೆರಿಗಳ ಸುಂದರ ವಸ್ತ್ರದ ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳವಳೇ. ೧೫. ಬಲಿಷ್ಠರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವವಳೇ. ೧೬. ಅಕ್ಷಯಗಯುಕ್ತನಾಗಿ ಚಿನ್ಮಯ ಚಂದ್ರನ ಸೌಂದರ್ಯಶೋಭಿತಳಾದವಳೇ. ೧೭. ಅಮೃತದ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು. ೧೮. ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ. ೧೯. ದೂರ ಇರಿಸು.

¹⁰⁰
ಎನ್ನೊಳ್ಳೊತಂ ದ್ವಿಪೇಂದ್ರತ್ವಚಮನನು ಚರಶ್ರೇಣಿ ನಂದಿಂ
ದುಮಂ ಮ-

ತ್ತಿನ್ನೇವೆಟ್ಟಿಂ ಶಿವಂ ತನ್ನನೆ ಪಣವಿಡುವಂ ತಂಗಿಯೆನ್ನುತ್ತೆನಿನ್ನಂ

ಮುನ್ನಂ ¹⁰¹ಶರ್ವಾಣಿ ಸಾರ್ಥಂ ನಿರುಕಿಸೆ ಮೃದುಲ ಸ್ಮರಮಂ

ದೋರಿಸುತ್ತೆ

ನಿನ್ನೊಟ್ಟಿಲ್ವೆತ್ತು ಹಾರುತ್ತಿಹ ಲಹರಿಗಳಾ ತಾಂಡವಂ ನೇರ್ಪು

¹⁰²
ಗೆಯ್ಗೆ || ಜಗ

ಸ್ಮರಾರ್ತಿರ್ಪಕ್ಕೆ ವಿಭೂಷಣಳ್ ಸಂಸಾರಾರ್ತಿ ಸರ್ವಕ್ಕೆ ವಿನಾಶ
ಶೂರಳ್

ಸುರಮೃದಾದಾ ಶುಭವೀಚಿಸಂಖ್ಯಳ್ ಸಂದಕ್ಷಿಸೆನ್ನಂ ಸೃತಿ

ಪಂಕದಿಂ ನೀಂ : ಜೃ

ಇದಂ ಪಿಯೂಷದಲೆಯಂ ಜಗನ್ನಾಥಂ ವೆಗದ್ವದಂ ||

ಓದುವರ್ಗಾವಗುಂ ಸತ್ಯ ಬರ್ಪುದೈ ಸುಖಸಂಪದಂ || ಜೃ ||

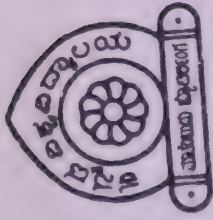
ಸ ಮಾ ವ್ತ .

100. ತನ್ನ ಸೊತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ಸೋತನು, ಇ. 101. ಸಾರ್ವ

102. ಒಳಿತು ಮಾಡಲಿ.

ಒಪ್ಪೋಲೆ.

ಪುಟ.	ಪದ್ಯ.	ಚರಣ.	
೧	೧	೬	ಗೊಂಡುದದು.
೨	೧	೧	ಚೆಲುವಾದ.
೩		೨ ನೆಯ ಸಾಲು	ಹೆಣ್ಣು.
೪	೬	೨	ಗುಡುತಂ.
೧೦	ಟೀಪು		ಆಹುತಿ.
೧೧	೨೨	೧	ವಣ್ಣಳನ್ನು.
೧೨	೨೩	೨	ಸುಗಂಧ.
೨೩	೨೬	೨	ತುಟ.
೪೦	೪೫	೨	ಸುಟ್ಟ.
೪೧	೪೭	೬	ಪಿರಿದು.
೪೨	೫	೬	ಮೇಲ್ಮೆಸಿತ್ತೀಗ.
೫೨	೧೩	೪	ಶ್ರೇಷ್ಠ.
೫೬	೧	೨	ಕುಮಾರಕಂಗೆ.
೫೭	೨	೧	ನೇರಿದುದು.
೬೦	೧	೪	ಯಶುಭವಂ.
೬೧	೪	೨	ಹಾಯ್.
೬೨	೪	೫	ದುರಿತ.
೭೨	೫೩	೫	ನೆಗಳ್ಳದಂ.
೭೩	೫	೨	ಸತ್ಯಂ.

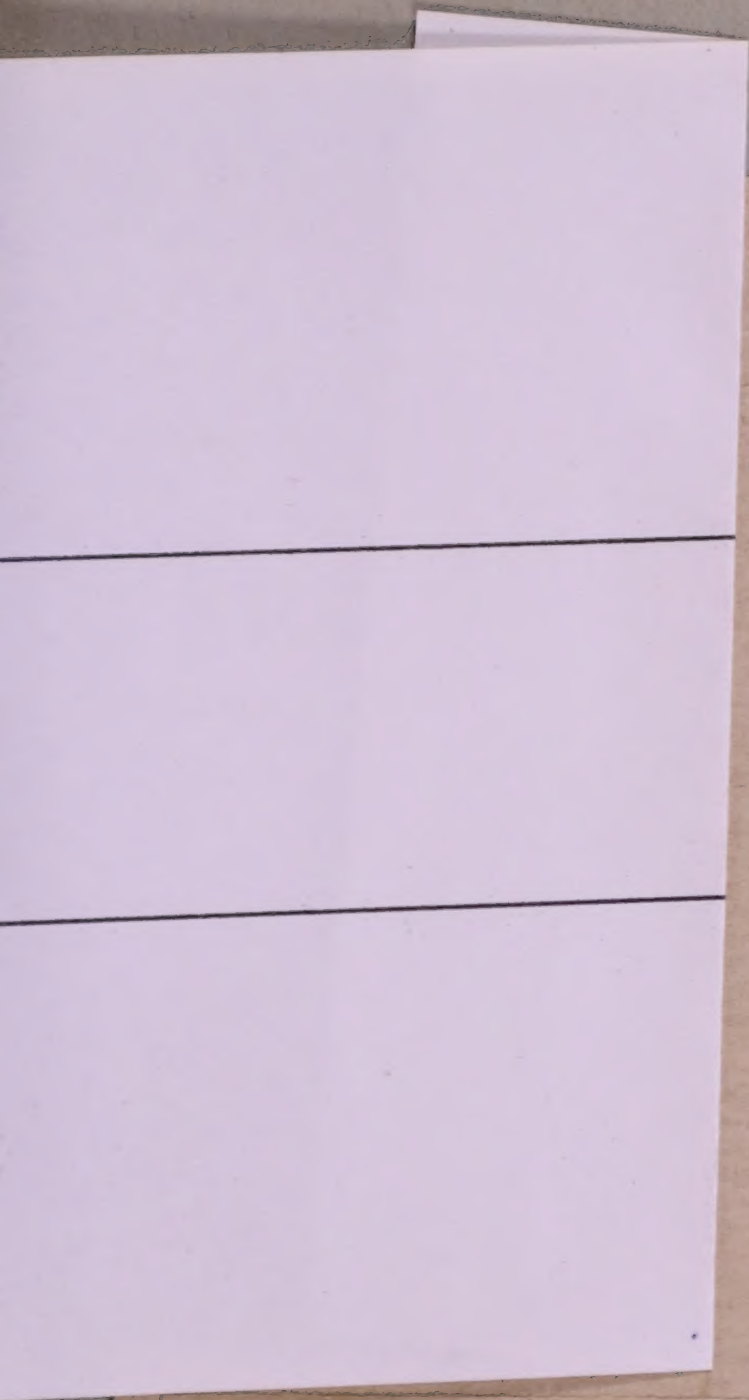

ಗ್ರಂಥಾಲಯ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ - ಹಂಪಿ
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ

ಪರಿಗ್ರಹಣ ಸಂಖ್ಯೆ:

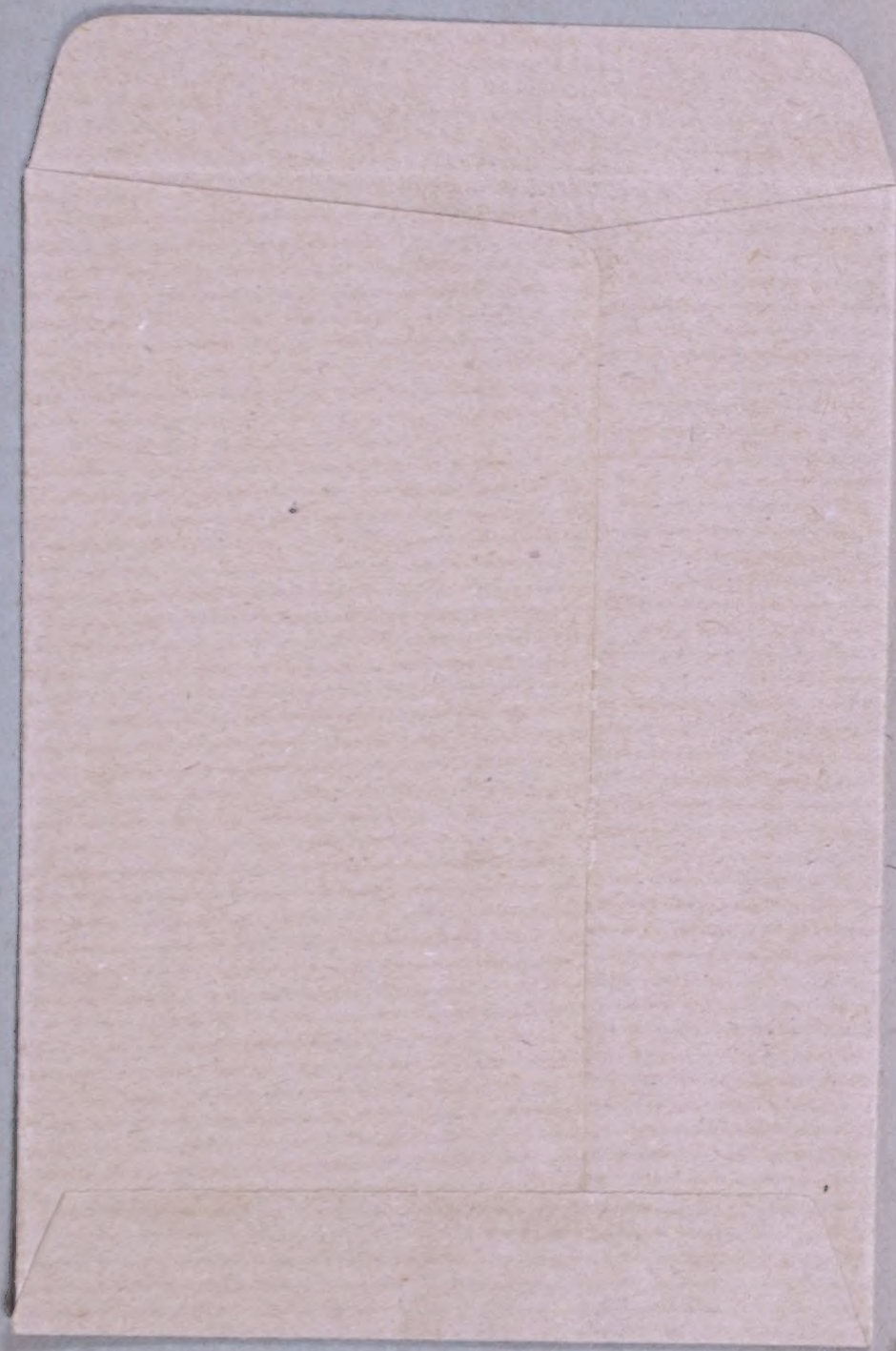
ವರ್ಗೀಕರಣ ಸಂಖ್ಯೆ:

--	--	--

ಗ್ರಂಥಾಲಯ

ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿರುವ ದಿನದಂದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ
ಹಿಂದಿರುಗಿಸಬೇಕು. ತಡವಾದ ಪ್ರತಿದಿನಕ್ಕೆ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ದಂಡ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು.

ಹಾರನಹಳ್ಳಿ ಅನಂತರಾಯರ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

೧. ದ್ವೇಷಭಾಂಡಾರ. (ನಾಟಕ) .

(ನ್ಯಾಕ್‌ಬೇಥ್ ನಾಟಕದ ಪ್ರೌಢ ಭಾಷಾಂತರವು. ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವು.)

ಬೆಲೆ ೦-೧೨-೦.

೨. ಭೋಗಜಾಲ. (ನಾಟಕ) .

(ಮನೋಹರನಾದ ಕಥೆ, ಚಮತ್ಕಾರನಾದ ಸಂವಿಧಾನ, ಸರಸವೂ ಕಾವ್ಯಮಯವೂ ಆದ ಶೈಲಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದುದು.)

ಬೆಲೆ ೧-೦-೦.

೩. ಕಾವ್ಯಕಲ್ಪ.

(ಜಗನ್ನಾಥ ಕವಿಯ ಗಂಗಾಲಹರಿಯ ಸಮಶ್ಲೋಕ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನೊಳಗೊಂಡುದು. ವಿಪುಲನಾಗಿ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳುಂಟು.)

ಬೆಲೆ ೦-೮-೦.

೪. ಲೋಕಸಂಗ್ರಹ ಅಥವಾ ಬಕಾಸುರವಧೆ.

(ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಂಘಾತಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ತೋರಿಸುವ ನಾಟಕವು.)

ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿದೆ.

ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ.

ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು, ಕಾರನಾರ ಅಥವಾ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಕಲ್ಲ.